

FAŞİZMİN SALDIRILARINA KARŞI DİRENİŞ HATTINI ÖRELİM!

Egemen sınıf partilerinin kendi aralarındaki çelişki ne kadar yoğunlaşırsa yoğunlaşsın devlet düzeni onların sınırlarıdır ve kitlelerin karşısında onlar bu sınırları korumakla sorumlu olmaktan vazgeçmezler; geçemezler...

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

gazetesi

7 MAYIS - 21 MAYIS • SAYI: 186 • FİYAT: 20 TL • ISSN: 2630-5526

korkuyu değil,
UMUDU ÖRGÜTLE

DEĞERLENDİRME 4

1 MAYIS: TARTIŞMALAR, KİTLELERİN EĞİLİMİ VE TAKSİM

Örgütsüz halk kitlelerinden istikrarlı bir şekilde gelen Taksim eğilimi beklenmedik değildi. Geçen seneden bu yana bu eğilim artan baskılara, kısıtlamalara koşut güçlenmeye devam etti. Denebilir ki 19 Mart ile birlikte gerçekleşen şey oluşmuş bir iradenin yatağını bulmasından ibaretti.

POLEMİK 10

ULUS ÇEMBERİNDE DEMOKRASİ

A dalı'nın sözünü ettiği halklara dayalı ilerici kültür ve tarih demokratik ulus gibi aslında sınıf iş birliğini içeren, bu yoldan ezen ulus burjuvazilerine egemenlik hakkı tanıyan bir anlayışla değil sosyalizme yönelmiş, proleter devrim hareketleri olarak vücut bulmuştur. Ezilen tüm ulusların da kurtuluşu bu yoldan geçmektedir.

SAYFA 12-13

KOLEKTİF DOĞRULTU /

Emperyalistlerin Hegemonya Mücadelesi ve Olası Paylaşım Savaşı

Partizan'ın İsviçre ve Avusturya'da düzenlediği etkinlikler coşkuyla tamamlandı

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya'nın katledilişinin 52. yılı ve Proletarya Partisinin kuruluşunun 53. yılı dolayısıyla İsviçre'nin Basel ve Avusturya'nın Wien şehirlerinde etkinlikler gerçekleştirildi.

İSVİÇRE

İsviçre devleti etkinliğin gerçekleşeceği salonu sudan gerekçelerle iki gün kala hukuksuz bir şekilde iptal etti.

Bu gelişme üzerine Partizan "İsviçre devleti İbrahim Kaypakkaya yoldaşı anma etkinlik salonumuzu iptal ederek İbrahim'i sahiplenmemizi engelleyeceğini sanmıştır. Hiçbir yasak, iptal, baskı, hukuksuzluk bizim İbrahim yoldaşı sahiplenmemizi engelleyemez, engelleyemeyecek... İsviçre devletinin salon iptal kararı etkinliğimizi iptal etme gücüne sahip değildir." diyerek

etkinliği gerçekleştirmede ısrarcı oldu. Etkinlik yurtsever güçlerin dayanışmasıyla DEM-KURD derneğinin salonuna alındı. İsviçre devletinin engelleme girişimine rağmen aylarca çalışması yürütülen etkinliğe katılım yüksekti, gelen kitle salona sığmadı.

Etkinlik İbrahim Kaypakkaya şahsında devrim ve komünizm şehitleri için saygı duruşu ile başladı. Hemen sonra Grup Şare Ma'nın söylediği marşlar ve türkülerle etkinlik devam etti.

Proletarya Partisinin etkinliğe gönderdiği selamlama mesajı kitle tarafından coşkuyla karşılandı.

Etkinlik sinevizyon gösterimiyle devam etti. Etkinlikte uluslararası komünist örgütler ve devrimci örgütlerin gönderdiği mesajlar okundu. Etkinlik konser ile devam etti. Ali Asker, Ali Çiçek ve

Grup Çar Newa ezgileriyle sahne aldı.

Partizan andının okunmasının ardından 1 Mayıs'a yapılan çağrıyla ve sloganlarla etkinlik sonlandırıldı.

AVUSTURYA

Partizan tarafından Avusturya'nın Wien şehrinde düzenlenen etkinlik coşkuyla ve kitlesel katılımıla tamamlandı.

Etkinliğin yapıldığı salona Parti, devrim şehitleri ve ölümsüzleşen enternasyonal devrimci önderlerin fotoğrafları asıldı.

Etkinlik gelen kitlenin selamlanması ve açılış konuşmasıyla başladı. Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya şahsında devrim ve komünizm şehitleri için saygı duruşunda bulunuldu.

Yapılan saygı duruşunun ardından Grup

Umuda Tohum sahne alarak marşlar seslendirdi.

Sinevizyon gösteriminin ardından Proletarya Partisinin geceye yolladığı mesaj sunuldu. Mesaj kitle tarafından sloganlarla karşılandı.

Etkinliğin programında yer alan Veysel Aydın, Ozan Ali Asker, Çar Newa ve Erdoğan Emir seslendirdikleri eserlerle kitleyi coşturdular. Etkinliğin programında yer alan ancak tutsaklığı nedeniyle katılamayan Pinar Aydınlar'ın ve siyasî tutsakların derhal serbest bırakılması yönünde yapılan konuşmanın ardından "Devrimci Tutsaklar Onurumuzdur", "İçeride Dışarıda Hücreleri Parçala" sloganları atıldı.

Etkinlik yollanan mesajların okunmasının ardından sloganlarla sona erdi.

Sırrı Süreyya Önder on binlerce kişinin katılımıyla toprağa verildi

Kalp krizi geçirmesinin ardından 18 gündür hastanede tedavi gören Sırrı Süreyya Önder 3 Mayıs Cumartesi günü yaşamını yitirdi. Önder, Atatürk Kültür Merkezi'nde düzenlenen törenin ardından binlerin katılımıyla Zincirlikuyu Mezarlığı'nda defnedildi.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi (DEM Parti) Meclis Başkanvekili ve İmralı Heyeti üyesi Sırrı Süreyya Önder için AKM'de cenaze töreni düzenlendi. Burada yapılan konuşmalarda Önder'in mücadelesi ve hayatına dair anlatılar yer aldı. Önder'i uğurlamaya gelen binlerce kişi gözyaşlarına boğuldu.

AKM'de yapılan törenin ardından binlerce kişi sloganlarla Şişli'de bulunan Barbaros Hayrettin Paşa Camii'ne yürüdü. Yürüyüş güzergâhında bulunan Gezi

Parkı'ndan geçilirken "Gezi'de Düşene Dövüşene Bin Selam", Hrant Dink'in katledildiği yerin önünden geçilirken ise "Faşizme İnat Kardeşimsin Hrant"

sloganları atıldı. Yürüyüşte Önder'in mücadelecî yönüne ilişkin sözlerin yer aldığı pankartlar taşındı.

Önder'in naaşı kılınan cenaze namazı sonrası defnedilmek üzere Zincirlikuyu Mezarlığı'na getirildi.

Kitlesel yürüyüş ve zılgıtlar eşliğinde sevenlerinin omzunda Zincirlikuyu'ya taşınan Önder'in naaşı, yine binlerce kişi tarafından sloganlarla karşılandı.

Ailesinin isteği üzerine İstanbul'a defnedilen Önder'in mezarına çiçekler bırakıldı.

POLİTİK
GÜNDEMFAŞİZMİN SALDIRILARINA
KARŞI DİRENİŞ HATTINI
ÖRELİM!

Demokrasi ve özgürlük için bariyerleri yıkarak harekete geçen gençlik, toplumsal harekete büyük bir cesaret aşıladı. Gençliğin yarattığı hareketin cesareti, CHP'yi dahi günlerce sokakta kalmaya, kalabalıkları sokakta oyalamaya mecbur bıraktı. CHP, bir yandan kitlelerin öfkesiyle uyumsuz görünmemek, dahası bu öfkeye hak verir görünmek için hareketin "yoksulluğa, anti demokratik uygulamalara, özgürlüklerin kısıtlanmasına" karşı olduğunu söyleyip gerçekleştirdiği mitinglere gençlik eylemlerinde belirginleşen etiketleri yapıştırdı. Böylece CHP, kitlelerin sistem karşısında geliştirdikleri demokratik ve süregelenleşebilir politik tutumu kendi potasında eriteceğini ve sistemin sınırlarını zorlayacak düzeyde ileri gitmesini engelleyeceğini umdu. Egemen sınıf partilerinin kendi aralarındaki çelişki ne kadar yoğunlaşırsa yoğunlaşırsın devlet düzeni onların sınırlarıdır ve kitlelerin karşısında onlar bu sınırları korumakla sorumlu olmaktan vazgeçmezler; geçemezler...

CHP ve Özgür Özel'in meydanlardaki keskin söylemi oluşan toplumsal hareketin gücünü AKP-MHP ile pazarlık konusu yaptığı gerçeğini karartmamalı. İBB'ye kayyım atanmaması da bu biçimde yürütülen pazarlığın bir ürünüdür. Bu pazarlıklar hareket pasifize edildikçe, sistem içinde tutuldukça güçlenerek devam edecektir. CHP oluşan hareketi kırarak, sistem içinde tutarak egemenler nezdinde güven kazanma peşindedir. Bu onlar için bir yönetme başarısı, aynı zamanda güç kazanma olanağıdır. Gençliği ve halkı canından bezdiren yoksulluk, ifade özgürlüğüne yönelik yasaklar, hak gaspları, faşist abluka ve belirsizlikle dolu bir gelecek karşısında; çözüm olarak seçimler, imza kampanyaları ve seçim gemisinin yelkenini şişiren parti mitingleri gösterildi. Harekete geçen kitlelerin dağılık ve örgütsüz yapısı, AKP-MHP'de yoğunlaşan öfkesi onların taleplerinin eylem çizgisi eğiliminin kösteklenmesi için bir fırsata çevrilmiştir.

Mart ayının ortasından nisana devreden ve 1 Mayıs hazırlıklarına doğru evrilen hareket 1 Mayıs'ın örgütlenme aşamasında bölünmeye çalışılmıştır. CHP'nin

ekseninde olan DİSK, TMMOB ve onların ortağı olan KESK ve TTB mart ve nisan eylemleri boyunca on binlerin "Taksim'i özgürleştirme" eğilimini yok sayarak 1 Mayıs için Kadıköy'ü tercih etmiştir. Geçen yıl kitlelerin hareket halinde olmayan ve belirginleşmeyen Taksim eğilimine rağmen Sarıyer'de Taksim'e kapı aralamaya çalışan bu kurumların, kitlelerin Taksim'i özgürleştirmek için kavgaya hazır olan gerçekliğinden korkarak hareket ettiğinden söz etmek gerekiyor. Kitlelerin harekete geçen ve onu güçlendirerek özgürlüklerini genişletmeye yönelen tutumu, 1 Mayıs vesilesiyle hem parçalanmak hem de teskin edilmek istenmiştir. CHP'nin ve tüm sarı sendikal aparatlarının 1 Mayıs tavrı sinsî, riyakâr ve devletin çıkarlarını esas alan bir niteliğe sahiptir. Halkın öfkeyle dolu mücadele isteğinin 1 Mayıs'ta daha da kabarmasını bir tehdit olarak gören CHP ve onun eksenindeki sendikalar, işçi-emekçi ve gençliğin birliğini aldıkları tavırla bölmeyi tercih etmişlerdir. Buna karşı bilhassa gençliğin kitlesele Taksim eğilimi bir dizi mücadelecî sendika ve içinde Partizan'ın da olduğu devrimci-demokratik güçlerin oluşturduğu tutumla "1 Mayıs Taksim Tertip Komitesi" hayata geçmiştir.

Devletin 1 Mayıs öncesi operasyonlarla engelleme çabasına, Taksim'e çıkan tüm yolların kapatılmasına rağmen binlerce insanın Taksim iradesi ile kavgaya girmesi engellenememiştir. Kitlelerin devrimci enerjisi tüm baskı, işkence ve yasağa rağmen Taksim yürüyüşüyle 1 Mayıs'a damga vurmuştur. Kadıköy'de sarı sendikacılığın ve reformistlerin ruhsuz ve kitlelerden korkan kutlamalarına karşı Taksim tüm gündemi işgal edip yönlendirmeyi başarmıştır. Son yıllarda Taksim için en kitlesele ve mücadelecî 1 Mayıs gerçekliği ortaya çıkmıştır.

Halkın ve bilhassa gençliğin sokaklarda, meydanlarda hak arayışı mücadelesinin sınırlandırma çabası 1 Mayıs'ta, Taksim iradesine çarpmıştır. CHP kendine yönelen saldırıyla ortaya çıkan toplumsal hareketi zapt edip dağıtmaya ve sistem içinde tutmaya yoğunlaşırken AKP-MHP blokunun saldırı dalgalarından kurtulamıyor. CHP egemen sınıflara güven

verip klik dalaşında güç edinmeye çalışırken dalga dalga devam eden saldırılar durmuyor. İBB'ye gerçekleştirilen ikinci operasyonla İBB bürokrasisi adeta çökertilme noktasına gelmiştir. Tayyip Erdoğan açık bir şekilde cumhurbaşkanlığı hayali kuran kim varsa "telefon" edeceğini açıklayan bir pervasızlıkla saldırı dalgalarını hazırlıyor. Yaşanan saldırı dalgasının AKP'yi güçlendiren sonuçlar üretmediği söylenmelidir. Ancak buna rağmen AKP saldırmaktan başka bir çare bulamamaktadır. Zira ekonomik kriz büyümekte, Suriye ve bölgede yaşanan gelişmeler istediği düzeyde ilerleyememekte, Rusya-ABD ve ABD-Çin emperyalistleri arasındaki gerginlik saflaşmaya uygun hizalanmayı dayatmaktadır. Bu durum Tayyip Erdoğan ve AKP'yi daha güçlü olmaya zorlamaktadır. Yönetme sorunu büyüdükçe saldırı dalgası daha da artmaktadır. Saldırıların dozunu artırmaya kendini zorunlu görmektedir. Buna uygun olarak CHP Genel Başkanı Özgür Özel'i hayata gözlerini yuman Sırrı Süreyya Önder'in cenaze töreninde yumruklamaya kadar götürmüştür. Bu saldırıyı AKP-MHP blokunun genel saldırı kampanyasının bir parçası olarak görmemek faşizmin siyasal tarihinden bihaber olmak demektir.

AKP-MHP blokunu saldırı için seçtiği yer de önemlidir. Bir taşla iki kuş vurma siyaseti uygulamaktadır. Sırrı Süreyya Önder, Abdullah Öcalan ile başlatılan sürecin ana aktörüydü. Devlet erkanının bir yıl önceye kadar vebalı muamelesi yaptığı Sırrı Süreyya Önder'e riyakârca övgü dizerken cenaze töreninde Özgür Özel'i yumrukluyor. Devlet Bahçeli'nin 22 Ekim 2024'de bölgesel gelişmelerin sonucu olarak başlattığı Kürt hareketiyle barış hamlesi gelinen noktada bir ilerleme kaydedebilmiş değildir. Devlet Bahçeli ve Tayyip Erdoğan Kürt hareketinin bir an önce kendisini tasfiye etmesi aksi halde devletin demir yumruğunun devreye gireceği tehditleriyle süreci hızlandırmaya çalışıyor. PKK fesih için Abdullah Öcalan'ın kongreye etkin şekilde katılmasını şart koştu, gerekli hukukî adımların atılmasını defalarca ifade etti.

Son olarak Rojava Qamişlo'da gerçekleş-

şen Kürt Birliği ve Tutum Konferansı'nda Suriye'nin geleceğine dair oluşan federatif yapı iradesi oluştu. Bu gelişmeye ilk tepki Bahçeli'den geldi. Bahçeli "YPG'nin 10 Mart'ta Colani ile yapılan mutabakatı ihlal ettiğini, Suriye Arap Cumhuriyeti'ne silahları bırakarak tabi olması gerektiğini" söylerken DEM Parti'yi bu Konferans'a tepki göstermeye davet etti. Suriye'de HTŞ, Alevi ve Dürzileri katliamdan geçirmeye yönelirken Kürtlerden silah bırakmasını beklemek hiç kuşkusuz olmayacak duaya âmin demektir. Suriye'deki gelişmeler Kürtler için daha güçlü fırsatlara yol açıyor. Suriye bitmek bilmez çatışmalar ve kaçınılmaz bir parçalanma süreci içine sürükleniyor. Bu tabloda Kürt hareketinin tüm parçalarda silah bırakması eşyanın doğasıyla uygun değildir. Parçalanmaya doğru giden Suriye'de Arap egemenliğinin kaldığı yerden devam etmesini ummak ancak kanlı bir savaşa hazırlanmak anlamına gelmektedir. Hiç kuşkusuz Türk devleti böylesi bir seçenek için de fırsat kollamaktadır. İsrail ile Suriye üzerindeki rekabeti de İsrail'in parçalanmış Suriye yaklaşımına karşı TC'nin Arap cumhuriyeti bütünlüğünün bir şekilde sürdürülmesi arasındadır.

Faşist diktatörlük hem içeride hem de bölgede süreci yönetmeye dair ciddi sorun yaşamaktadır. Klik mücadelesi kızışmakta, Kürt hareketiyle uzlaşma ve barış süreci tehdit altındadır. Özgür Özel'i Sırrı Süreyya Önder'in cenazesinde yumruklama bu nedenle her iki kesime de verilmiş mesaj niteliğine sahiptir.

Gelişmelerin seyri durgunluğa değil hareketliliğe gebe. Kitlelerin sokaklara akan iradesi aynı zamanda kurtuluş için örgütlenme, dağılıklığı giderme arayışına içkindir. Devrimci görev ise çok saçaklı gelişmeler ve mücadele seyri içinde örgütlenme ve kurtuluş mücadelesini güçlendirmenin olanaklarının genişlediğini kavramaktır. Taksim tutumu bunun bir ürünüdür. Kitle içinde çalışmalarını yoğunlaştırmak, onlardan öğrenerek yaratıcı şekilde mücadele araç ve biçimlerini oluşturmayı zorunlu kılmaktadır. Gelişmeler devrimin sorunlarını çözmeye, örgütlenmenin ve mücadelenin gerekliliğini daha güçlü kavratmaya fırsatlar sunmaktadır.

1 MAYIS: TARTIŞMALAR, KİTLELERİN EĞİLİMİ VE TAKSİM

1 9 Mart'ın ardından gerçekleşen tüm eylemlerde, öğrenci gençliğin bir araya geldiği hemen her alanda öne çıkan taleplerin adalet, haklar ve özgürlükler olduğunu gördük. Bu talepler, meydanlarda, kampüslerde, konfederasyonların toplantılarında, CHP ile yapılan görüşmelerde ve DİSK binasının önünde dile getirildi. **Taksim, halkın her kesiminin farklı taleplerle yöneldiği bir alan olarak karşımıza çıktı.** Kitleler ayağa kalkmıştı; fiilî ve meşru mücadele hakkını savunuyor, hakları için örgütlenmek, konuşmak ve yürümek istiyordu. Önlerine çıkan tüm barikatlara karşı direniyorlardı

1 Mayıs çalışmalarımızı böyle bir atmosferde yürüttük.

Bu ortamda "Taksim halkındır, yasaklanamaz!" dedik. Afiş asarken, bildiri dağıtırken, sokakları arşınlarken en sık karşılaştığımız soru, 1 Mayıs alanının neresi olacaktıydı. Çalışmalarımızı, Taksim'i kazanacak olanın kitleler olduğu bilinciyle ve onlarla birlikte örgütlenme anlayışıyla yürüttük. Bulunduğumuz tüm alanlarda, semtlerde, sokaklarda kitlelerle buluşarak "kitlesel ve birleşik 1 Mayıs" anlayışıyla Taksim'i tartıştık. Bu duruşun "yer fetişizmi"nden kaynaklanmadığının altını bir kez daha çiziyoruz. Çünkü mesele taraflı ya da

tarafsız bazıları tarafından bu derekeye indiriliyor. Taksim'in 1 Mayıs Meydanı olduğu tarihsel bir gerçekliktir ve bu, devrimci-demokrat tüm kesimlerce tartışmasıdır. Sorun bu alanın yasaklı olmasıdır ve sadece bu nedenle 1 Mayıs'ın kitlelerle kutlanmasına olanak vermemesidir. Sorun tam olarak budur ve bu, "yasaklama" eyleminin açık bir reddiyle, kabul görmemesiyle aşılabilir bir sorundur. Bu tür bir sorun 1 Mayıs'ın kendisi yasaklıyken de vardı. O durumdayken de devrimci-demokratlar 1 Mayıs'ı kitlelerle kutlamanın yolunu arıyordu. Yasaklı 1 Mayıs'ın kitlelerle kutlanması da sınırları zorlamayı gerektiriyordu. Böyleyken de "bayram fetişizmi" değerlendirmeleri yapılabilirdi; ama yapılmadı. Çünkü sorun olan şey yasağın kendisiydi. Ne bayram olarak yasaklanmasına rıza gösterilebilirdi ne de bugün için kutlama yerinin yasaklanmasına. 1 Mayıs'ta halkın öncü kesimlerini tarihsel olarak 1 Mayıs Meydanı olduğunu bildiğimiz Taksim'de buluşturma hedefini bu nedenle benimsedik ve savunduk. Kitlelerde, özellikle geçen yıldan itibaren güçlenerek vücut bulan Taksim isteğini halkın iradesine dönüştürmek için bu yolu açmak gerektiğini vurguladık. Taksim'i gündemimizin merkezine koyarak yüzümüzü ne kadar çok ona dönersek o kadar kazanabileceğimizi tartıştık. Bu

doğrultuda 1 Mayıs'ın örgütlenmesine dair tüm kurumların çağrılarına yanıt verdik, tüm toplantıları takip ettik; forumlara, mitinglere ve eylemlere halkla bir araya geleceğimiz alanlar olarak yoğun biçimde katıldık.

Taksim tartışmalarının geçtiğimiz yıllardan farklı bir yanı olduğuna da değinmek gerekir.

Bu sene, 19 Mart'tan bu yana, kesintilere uğrasa da ülkenin dört bir yanında önlerine konan barikatları aşmak isteyen, barikatların üzerine yürüyen kitleleri görüyoruz. Bunun, uzunca bir süredir haklarından yoksun bırakılmış; ama aynı zamanda sosyal yaşam alanları ve yaşam kalitelerini kaybeden kesimlerdeki tepkiyle ilgili olduğunu değerlendiriyoruz. Örgütsüzlüğe itilmiş, yalnız hareket etmeye zorlanmış, hatta alıştırılmış genişçe bir kesim bu nedenle barikatları geçme iradesine katıldı. Birçok yerde, hatta barikatın konduğu her yerde kitlelerdeki tepki gözle görülür biçimde ortadaydı. Buna rağmen bu istek göz ardı edildi. Bozdoğan'dan ODTÜ'ye kitlelerin her alanda "1 Mayıs Alanı Taksim Meydanı" sloganı adeta duyulmazdan gelindi; direnişin büyümesinden, onu yönetememekten ve kontrol edilemez bir kitle hareketinden kaçınan reformist hareketler, sen-

dikalar, kitlenin yönelimini görmezden gelen bir tavırla "1 Mayıs için Kadıköy"ü açıkladılar. Bu açıklama, öteden beri 1 Mayıs alanının Taksim olduğunu savunan siyasî hareketlerin 2025'te de, bir kez daha Taksim'e sırtlarını dönmeleri anlamına geldi. Bir kez daha "kitlelerin" talebine, ihtiyacına göre değil, nesnel dinamiklerin gösterdiği yöne doğru değil kendi dar çıkarlarının gösterdiği yönde hareket etmeyi seçtiler. Taksim'in kazanılması için önce bir irade olmak gerektiğini, arandığı ve çalışıldığı sürece kitlelerin bu iradeyle buluşmasının bir yolunun bulunacağını anlamamakta ısrar ediyorlar. Sonuç olarak Taksim iradesinde buluşanlarla bu buluşmayı reddedenler yüzlerini farklı yönlere döndüler; böylece halkın Taksim iradesine tam bir karşılık verilemediğini, bu açıdan "bölücü" bir tavır sergilendiğini söylemeliyiz.

Örgütsüz halk kitlelerinden istikrarlı bir şekilde gelen Taksim eğilimi beklenmedik değildi. Geçen seneden bu yana bu eğilim artan baskılara, kısıtlamalara koşut güçlenmeye devam etti. Denebilir ki 19 Mart ile birlikte gerçekleşen şey oluşmuş bir iradenin yatağını bulmasından ibaretti. Çünkü geçen yıl da "öncüler" Taksim odaklı olmadıkları ve belirgin bir güzergâh çizemedikleri" halde Saraçhane'de

Taksim için kitlelere sirayet eden etkin bir hamle gerçekleşmişti. Sürengenleşmiş ve gelişmeye açık bu eğilimi örgütleyerek güçlendirmek çabasına ağırlık verildikten itibaren Taksim konusunda net olanlarla birlik sağlamak hedeflendi. Söz konusu eğilimin kendini berrak bir biçimde ifade etmesi **birçok gençlik örgütünü, 12 sendika ve siyasî kurumu 1 Mayıs alanı olarak Taksim'i sahiplenmeye itti.** Partizan da genel politikasına uygun olarak 22 Nisan'da 2025 1 Mayıs'ında Taksim'e yürüme kararını açıklayarak tüm devrimci-demokratik kesimleri ve halkın öncü unsurlarını Taksim yürüyüşüne çağırdı. DİSK-KESK-TMMOB-TTB'nin 1 Mayıs alanı olarak Kadıköy'ü belirlemesinin ardından da halkın Taksim yönelimini gündeme taşımayı sürdürdük. Burada Kadıköy'ü "nitelemekten" öte Taksim'in niteliğini öne çıkarma yöntemiyle hareket ettik. Çünkü Taksim için oluşmuş iradenin bir araya getirilmesi esas hedefimizdi. Bu özel bir Kadıköy tartışması gerektirmiyordu. Taksim iradesini sendikalara taşımak niyetiyle DİSK temsilcileriyle görüştüklerinde üniversite öğrencilerinin tanık olduğu manzara da bu gereksizliği gösterdi. Üniversite öğrencileri gerekli tavrı alıp Taksim çağrısını yinelediklerinde Taksim için yolun tamamen belirginleştiğini söylememiz gerekiyor. Artık yoğunlaşılması gereken Taksim için bir araya gelişin örgütlenmesiydi.

1 MAYIS 2025 TAKSİM TERTİP KOMİTESİNİN KURULMASI

Tertip Komitesinin kurulması bu sürecin önemli dönemeçlerinden biriydi ve sürecin açıktan örülmesi, kitlelerin görebileceği bir güzergâhın oluşması bakımından belirleyici önemdeydi. Bu komitenin oluşması demek ortak hareketin, Taksim için farklı güçlerin birlik iradesinin cisimleşmesi demektir. Uzunca bir süredir çokça birlikten söz edip eylemde birliği sağlayamamakla meşhur örgütlü hareketin bu adımı atması ayrıca değerliydi. Bu nedenle olabildiğince desteklenecek bir komite olması için özel bir çaba içinde olmak gerekiyordu.

Bu sürecin "zaafsız" gerçekleşmediğini de ifade etmeliyiz. Dar grup çıkarlarının ortaklığın, somut olarak Taksim iradesinin önüne çıkarılması bizim için beklenmedik bir zamanda gerçekleşti. Bunun nedeni bu çocukluk hastalığının artık geride kaldığını düşünmemiz değildi elbette. Sürecin özgünlüğünden, sağlanan birliğin dayandığı ihtiyaçtan, Taksim odaklı olmaktan ve birtakım

özel sebeplerden kaynaklanan bir beklememek haliydi söz konusu olan.

Sürecin örgütlenmesi çalışmalarında **Emek ve Adalet Platformu'nun (EAP)** da içinde olduğu birçok kurumla, 1 Mayıs'ta Taksim iradesinde buluşmak ve bu iradeyi yaymak amaçlı görüşmeler yapıldı ve devamında bir toplantı gerçekleştirildi. Bu toplantı öncesinde sözünü ettiğimiz "beklenmedik" zaaf sergilendi.

Toplantıya Taksim çağrısı yapan kurumlar, kolektifler, kulüpler, platformlar ve inisiyatifler davet edilmişti. Bu kolektiflerden biri de **Emek ve Adalet Platformu'ydü.** Çağrıcı kurumlardan biri olan Partizan, sürece dair durumu diğer çağrıcılara iletmış olsa da Umut-Sen temsilcileri tarafından EAP toplantıdan çıkarıldı. Kitlesele birleşik 1 Mayıs'ın örgütlenmesi için atılan ilk adımda, onlarca kurumun bulunduğu bir zeminde bu davranışın 1 Mayıs'ın örgütlenme sürecine zarar vereceğini ifade etsek de kaba biçimde toplantı için kullanılan bürolarında "Burası bizim mekânımız, burada duramazlar. Alana gelirlerse bir şey demiyoruz; ama arkadaşlarımız nasıl davranır bilemeyiz" diyerek bu davranışta ısrarcı oldular. Şerhi olan tüm kurumların şerhlerini yazılı biçimde iletmelerini, platformun kendini savunmak istediğini ifade ettiyse de böyle bir metin elimize hiç geçmedi. Üstelik örgütlediğimiz toplantının neredeyse ilk 1 saatini politik dahi olmayan bu tartışma ile kaçırmış olduk.

27 Nisan'da aralarında Partizan'ın da yer aldığı çok sayıda siyasî kurum ve parti, mücadeleci sendikalar, gençlik örgütleri ve üniversite dayanışmaları bir araya gelerek **1 Mayıs 2025 Taksim Tertip Komitesi'ni (TTK) kurduklarını açıkladılar.** Bu açıklama, Taksim'i kazanacak birleşik mücadeleyi ilan etti.

Çağrı sanal medyada hızla yayılıp sahiplenildi. TTK'nın kurulmasıyla Taksim çağrısı yapan kurumların sayısı arttı. Kurulan temaslar sonucunda üniversite dayanışma gruplarının da örgütlenme sürecine dâhil edilmeleri sayesinde kampüslerdeki tartışmalar genişledi. TTK bileşeni kurumlar kendi üniversitelerinde Taksim'i örgütlenme sorumluluğunu üstlenerek bu tartışmaları sürdürdüler.

Bu çalışmaların önemli ayaklarından, hatta en önemli ayaklarından olan üniversitelerdeki çalışmalar özel bir değiniyi hak etmektedir. Çünkü burada, başka yerlerde olmayan derecede kara-

lamalarla karşılaşıldı. Taksim iradesine karşı bu düşmanca tutumun nedeni olsa olsa Kadıköy tercihinin hazmedilememesidir, diye düşünüyoruz.

Üniversite Öğrenci Temsil Kurullarında (ÖTK) ağırlıklı olarak Emek Gençliği, TİP'li Öğrenciler ve SOL Genç'in örgütlü olması nedeniyle Taksim eğilimine karşı ciddi bir **kara propaganda** yürütüldü. Öğrenci gruplarına atılan Taksim-Kadıköy anketleri silindi, öğrenciler "Taksim'e giderseniz öldürülebilirsiniz, farkında mısınız?" denilerek yüzünü Taksim'e dönenler korkutulmaya çalışıldı.

Süreç boyunca Kadıköy çağrısını savunmakta zorlanan kimi hareketler, Kadıköy'ü savunmanın bir yolu olarak Taksim iradesine saldırmayı tercih ettiler. Taksim'e çıkmanın "alan fetişizmi" olduğu, işçi-emekçi gündeminden kopuk olduğu, örgütsüz halkın Taksim'e yürümekten çekineceği, Taksim sloganlarının içinin boş olduğu ve kitlenin Taksim'e gelmeyeceği, kitlenin henüz buna hazır olmadığı gibi argümanlar öne sürdüler. Ancak bu söylemler, halkın 19 Mart'tan bu yana sürdürdüğü ısrarlı Taksim talebi karşısında Kadıköy gibi "izinsiz" başka bir alanın neden tercih edildiğine yanıt olamadı. "19 Mart'ta, Bozdoğan Kemerinde direnen, yürümez dediğiniz bu halk değil miydi?" sorusu yanıtsız kaldı. Kitlelerdeki Taksim eğilimini görmezden gelerek farklı bir alana işaret edenlere cevabı yine halk verdi. "İzinli, çatışmasız" 1 Mayıs'a katılım düşük oldu. Bundan daha da önemlisi 1 Mayıs coşkusunun yokluğuyla birlikte katılımcılarda sömürü sistemine, mevcut baskılara, hatta yasaklara karşı varlığı tartışmasız birleşik ve güçlü bir öfke varken bunun dahi örgütlenememiş olmasıydı. Yasaklı bu alanın fiilen açılmasının bir ilerleme olduğunu ileri sürenler olduğunu biliyoruz. Ne var ki bu iddianın oluşmuş ve gelişmiş, nihayet Şişli-Mecidiyeköy'deki yoğun ablukanın karşısına çıkan irade bakımından ne yazık ki boş bir iddia olduğunu söylemeliyiz. "İleriye doğru bu adım" gerçeklikte Taksim'deki iradenin çok gerisindeydi. Kadıköy'e göz yumulmasının nedeninin Taksim iradesi olduğu gerçeğini ihmal eden bu iddia "zevahir kurtaramayacak" denli zayıf bir iddiadır. "Neden Taksim'de değil de Kadıköy'deyiz?" sorusunun birçok insanın zihnini meşgul ettiğini tahmin etmemek zor olmasa gerek. Kadıköy tercihi bugün hâlâ halk tarafından eleştiriliyor. CHP'nin mitinginde dahi gençler yazdıkları şarkılarla Kadıköy kararını eleştirmeye devam ediyor.

SALDIRILAR VE 1 MAYIS GÜNÜ

TTK, kuruluşunun ardından yoğun baskı ve saldırılara maruz kaldı. Operasyonlar ve gözaltılarla hareket kabiliyeti kısıtlanmaya çalışıldı. Ev baskınlarıyla gözaltına alınanların ardından, basın toplantısında kürsüde bulunan herkes gözaltına alındı. 1 Mayıs günü ise alana girip müzakere için adım atar atmaz Tertip Komitesi ve müzakere heyeti, günün ilk dakikalarında gözaltına alındı.

Tertip komitesi ve **çağrıcı kurumlar** (Partizan, Halkevleri, Devrimci Hareket, SMİ, Komün, ESP, Umut-Sen) bir araya geldikleri andan itibaren **1 Mayıs'ın en kitlesele şekilde kutlanması üzerine ortaklaştılar.** Geçmiş yıllarda Taksim'de yaşanan dağınık pratiklerin aksine, bu kez de geçen yıl olduğu gibi birleşik ve kitlesele bir anlayışta buluştular. Ancak geçen yıldan başka bir biçimde gerçekleşse gene grupların "kendi başına" davrandıkları bir pratik süreç gerçekleşti. Alana çıkar çıkmaz tarzları öteden beri aynı olan kurumların kendi kortejlerini oluşturarak küçük gruplar hâlinde alana girdiği ve gözaltına alındığı bir tabloyla karşılaştık. Kitlelerle buluşma olanak ve olasılıklarını değerlendirmeyi bile tartışmayan bu yaklaşım "kitlesele ve birleşik 1 Mayıs" için doğru bir yaklaşım değildir. Doğru içerikte bir 1 Mayıs'ı kitlelerin kendiliğinden birleşmesine endeksleyen, Tertip Komitesinin engellenmesinden sonra onun görevini ve sorumluluğunu üstlenme tutumu göstermekten uzak bu yaklaşım kitlelerle hareket etme, kitleleri ileriye taşıma anlayışına aykırıdır. Taksim ısrarını ortaya koyan bu hareket tarzındaki anlayış bu 1 Mayıs'ta ortaya çıkan kitlesele ve birleşik bir hareket yaratma olanağını ne görmüş ne de görececek bir bakış açısında olmuştur.

Hem "sıkıntı çıkmadan" kortejimi oluşturayım hem de Kadıköy'e çağırılmış olmanın tarihsel sorumluluğunu hafifletmeyi umarak **hem Taksim'e hem de Kadıköy'e** çağrı yapanlar ise devrimci bakış açısından siyasî bir hata yapmışlardır. Bu hatanın nedeni böyle davranan yapıların Taksim'e yönelmiş kitlesele cüreti görememeleri ya da bu cüreti geç fark etmeleridir. Taksim onlar için devrimci hareketin sembolik hedefi olmakla sınırlı kaldı. Oysa Taksim için 1 Mayıs'a, uygulanan yoğun ablukaya ve reformizmin başını çektiği oportünist çağrılara rağmen bini aşkın insan katıldı. Alanda birleşik bir kitlesele tutumun örgütlenememesi -ki bunun nedenleri vardı ve aşılabilirdi- bu süreç için özel öneme sahip kitlesele cüreti gölgeleye-

medi, gölgeleyemez...

Tertip Komitesi'nin, müzakere heyeti ve milletvekilleri ile birlikte eylem başlamadan gözaltına alınması, kitleyi yönlendirmeyi zorlaştırdı.

1 Mayıs günü Taksim iradesi gösteren kitlenin yoğunluğuna ve cüretine karşın birlikte hareket etmeyi başaramayarak güçlü bir çabanın, yasak kıran, barikat yıkan bir sonucu elde edemedik. Bu özelde bizim yetmezliklerimizin, ön çalışmalara da yansıyan zayıflıklarımızın ve kitleleri yönetme, yönlendirme ve genel olarak örgütlenme düzeyimizin geriliğinin bir sonucudur. Kuşkusuz oradaki her devrimci hareketin özel zaafı, yanlışları, eksiklikleri önemlidir ve bu sonuçta etkindir. Katkıları kadar katamadıklarıyla da, yetenekleri kadar verdikleri zararlar da bu sürecin yaratıcısıdır her biri. Bununla birlikte doğru bakış açısının, doğru kitle çizgisinin öneminin farkında olarak kendi başarısızlığımızın temel olduğunu savunacağız.

Koordinasyon kuramayan onlarca kurum, halkın gözleri önünde işkenceyle gözaltına alındı. Mecidiyeköy Viyadük'ünde bekleyen devrimciler, henüz eylem başlamadan saldırıya uğradı. Henüz başlangıçtaki bu saldırının yönetim kademesini dağıtmasında Tertip Komitesi'nin tedbirsizliği, Müzakere Heyeti'nin arkasına kitle desteğini almadan, erken harekete geçmesi belirleyicidir. Bu saldırılar, kitle daha alana ulaşamadan, açık çağrıda belirlenen saatten (10.30) önce gerçekleşti. Flama ve pankartlardan önce **kitlenin bir araya getirilmesini önceleyen bir anlayışla, alandaki kafe, durak ve AVM'lerde eylemi bekleyen topluluklarla temas kurarak ortak bir çıkış örgütlemeye çalıştık.** Bu çabaların en azından çağrıcı kurumlar tarafından desteklenmesini bekledik. Devrimci Gençlik Dernekleri, Halkevleri, Emek ve Adalet Platformu, Üniversite Dayanışma Grupları ile çeşitli çıkışlar organize etmek için **koordinasyon kurmaya çalıştık.** Ancak bu çabalar, **bazı grupların alana kendi başına girerek flamalarını ve pankartlarını açması ve bunun saldırı alanını daraltıp kitlenin geri çekilmesine yol açmasıyla sekteye uğradı.** Tekli çıkışların önlenmesi yönündeki görüşmelerimiz ise boşa çıktı. Bundan sonra, oluşan bu boşluğun giderilmesi gerekirdi.

Bizim, alandaki başarısızlığımız bu boşluğu giderememekle ilgilidir. Elbette bunun objektif nedenleri de vardı. O

sırada ne Müzakere Heyeti ne Tertip Komitesi düzeyinde bir yönetim birimi oluşturulabilirdi. Bundan çok, dağınık bir biçimde de olsa Taksim için harekete geçmiş kitlelerin olabildiğince birleştirilmesi ve ortaya bir irade koymaları için yönlendirilmesi gerekiyordu. Bunun için alanda, hareketli bir biçimde kitle pratiğini izlemek, fırsat kollayarak olabildiği ölçüde kitleyi yasak tanımayan bir anlayışla barikatları zorlamaya ve aşmaya yönlendirmek gerekirdi. Bunu, demokratik eylem anlayışından kopmadan yapmak ise baştan belirlenmiş ve ortaklaşmış olduğu için özel önemdedi. Nitekim alanda bu anlayışa uygun davranıldı. Ne yazık ki fırsatlar kısmen de olsa yakalandığı halde beklenen pratik gerçekleştirilemedi...

Eylem başlangıcından saatler sonra, **ara sokaklarda** 200'ü aşkın kişinin bir araya gelmesiyle birleşik ve kitlesel bir eylem olanağı doğmuşken hızlı hareket etmek gereğine uyulmadığı için, inisiyatifin aynı zamanda doğru zamanlama olduğu bilgisinin zayıflığından ötürü bu başarılamadı. İhbarla noktaya gelen polisin saldırısıyla bu kitle bir kez daha dağıldı ve dağılma esnasında bir kısmı gözaltına alındı. Bu esnada kitleye sonradan katılan, hiçbir temas kurmadığı kalabalığın önüne geçerek pankart açıp ajitasyon yapan **hizipçi grup** ise, arkasında yalnızca 10 kişinin yürüdüğünü fark edip videolarını çektikten sonra yürüyüşünü sonlandırıp geri döndü.

Bu gibi pratikler birleşik ve kitlesel 1 Mayıs hedefimizin doğruluğuna işaret eder. Çünkü 1 Mayıs günü Şişli-Mecidiyeköy'de başından itibaren gördüğümüz bu türden pratikler -kuşkusuz hizipçi grupta rastlanan tür bunun en pespaye biçimidir, belki de bu nedenle ayrılmalıdır- Taksim iradesinin kitlesel bir karakter taşıdığının görülmesini engelledi. Biliyoruz ki alana Taksim'e yüzünü dönmüş yüzlerce insan geldi ve bu kitle birleşerek hareket etmeyi söz konusu parçalı pratiklerden ötürü başaramadı. Bu pratikler kitlenin uzakta bekleme, gözaltı kaygısı, güvensizlik gibi olumsuz duygular yaşamasına da neden olmuştur. Bu gibi eylemlerde kitlelerle kurduğumuz veya kuracağımız ilişkide bu ayrıntıları önemsemeyi ve anlayarak çözmeyi amaçlamalıyız. Oysa sözünü ettiğimiz eylem tarzında kitleler söz konusu bile değilken aksi biçimde olumsuz duyguların harekete geçmesinde belirleyicidir. Olumsuzlanmaları bu bakımdan özellikle gereklidir.

Anlayışımız bu tür pratikleri doğuran

bakış açısının da eleştirisini içermektedir. Bu bakış açısının temel kusuru kendisini kitlelerin yerine ya da kitleleri kendi yerine koymasındır. Kitlelerle hareket etmenin önemine dikkat çektiğimizde bazen bunun kitle kuyrukçuluğu olarak kavrandığını biliyoruz. Oysa bu anlayışın içinde "kendi politikayı kitlelere taşımak" dediğimiz olmazsa olmaz devrimci görev vardır. "Kitlelerle hareket etmek" bu görev olmadan anlamsızdır ve açıktır ki kitlelerin kendiliğinden hareketinin, politikası olmayan bir devrimci öncüye ihtiyacı yoktur. Bununla birlikte kitlelerle hareket etmek her devrimci politikanın özünü teşkil eder. Kitlesel karakter taşımadıkça politika yazmayan kalem gibidir. Dolayısıyla kitlelerden gelmeyen ve kitlelere taşınmayan politikalarla ilerlemek mümkün değildir. Bu tutumu 1 Mayıs eylem sürecinde tartışabileceğin çok fazla örnek vardır...

Birlikte hareket etme kaygımızın da abartıldığı durumlar yaşadık. Bazen yapılması gereken açıktır; beklenti oluşmuş, hareket için koşullar olgunlaşmıştır. Birlikte eylem bizim inisiyatifimize bağlanmıştır. Danışma, kararı ortaklaştırma eğilimi böylesi bir inisiyatifin önüne geçerse kitleye karşı sorumluluk yerine getirilmemiş olur ki bu yanlış bir pratik olur. Belli bir aşamadan sonra bu tür inisiyatiflerin koşulu oluşsa da eğilim inisiyatif baskıladı... Eylemin başlatılmasına dair birlikte karar alma eğilimimiz eylemi başlatma noktasında inisiyatifli davranmamıza engel oldu. Polis saldırısının ardından dağılan ve **Kuştepe'ye sürülen kitlenin** bir kısmı orada faşistlerin polise yol göstermesiyle yeniden gözaltına alındı. Saat 13.00 sularında, komiteyle tekrar koordinasyon sağlayarak alandaki duruma göre yeni bir eylem planlandı. Trump AVM ve Konyalı Camii çevresinde toplanan gençler parça parça alana girmeye çalışıyordu. Viyadük çevresinde toplanan gençler çağrı bekliyordu. Ancak Komite'nin açık çağrısıyla kitlenin bir araya gelmesine çok az kalmışken tekrar eden bir saldırıyla dağılmak zorunda kalındı. **Bu açık çağrının zamanlamasındaki hatada** bizim de sorumluluğumuz var. Alandaki iletişim sorununa pratik çözümler üretememenin ve olağanüstü koşullar içinde değil de alışlagelmiş davranışları içeren olağan koşullardaymiş gibi hareket etmenin sonucunda başarısız bir eylem örgütlemesi yapılmak istendi ve biz de bu hazırlığa uyarak uyarma, düzeltme sorumluluğumuzu ihmal ettik.

Bu bağlamda sürecin eylem öncesindeki örgütlenmesinde yeterince sorumluluk

alamadığımızın altını çizmemiz gerekir. Bu durum bizim özellikle, sağlanmış ve süreç bakımından önem verdiğimiz birliğe karşı sorumluluğumuz olarak eleştirilmelidir. Komitenin koordinasyonu sağlamak için yalnızca 3 gününün olması, alandaki örgütlenmeye olumsuz yansıdı. Bu 3 gün içinde birçok görev yerine tam olarak getirilemedi. Ayrıntılar üzerinde çalışan ve görevler alan dostlarımızın planlamada büyük gayret gösterdikleri açıktır.

İLERİ KİTLENİN SAHİPLENDİĞİ ÇİZGİDE DAHA İLERİYE

2025 1 Mayıs Taksim deneyimi göstermiştir ki halkın Taksim eğiliminin olmadığını iddia edenler yanılmıştır. Şişli, Feriköy, Mecidiyeköy Merkez ve Levent çevresi, Taksim'e ulaşmak için sokaklara çıkan insanlarla doluydu. Taksim'in fiilî OHAL ve 52 bin polisle kuşatıldığı bir günde, halk 09.00'dan 15.00'e kadar Taksim için yürümeye, "1 Mayıs Alanı Taksim Meydanı'dır" şiarını savunmaya, Taksim'in yolunu açmaya devam etti. Adalet, haklar ve özgürlük talebi kitlelerin yönelimini belirleme devam edecektir. Çünkü cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle kotarılmaya çalışılan belirsizlikler, çalkantılar önümüzdeki dönemde de yaşanacak. Dolayısıyla egemenlerin demokrasiye ve özgürlüğe kapı açmaları için pek bir neden bulunmuyor. Kitlelere daha çok sirayet edecek 1 Mayıs coşkusu önümüzdeki yıl da kaçınılmazdır. Taksim yasağının "yasa dışılığı" ya da gayri meşruluğu konusunda kitleler daha da aydınlatılmalıdır. 1 Mayıs'ın bu yasağı aşmak için özel önem taşıdığı üzerinde de durulmalıdır. Çok çeşitli ve yoğun kalabalıkların bir araya geldiği koşullarda bu yasağı aşmak, bu anlamda yasak kırmak mümkündür ve gelecek sene de bu hedef gündemimizde olacaktır.

Bu yıldan öğrenerek önümüzdeki yıl daha güçlü, daha örgütlü ve daha kitlesel bir 1 Mayıs için yürümeli, 1 Mayıs coşkısına bugünkü mücadelenin zorluklarını aşmanın mutluluğunu katmalı ve gerçek bir kutlama yapmalıyız. Üniversite gençliğinde gördüğümüz coşkunun geniş kitlelere doğru yayılması için görevlerimize daha çok sarılmalı, her deneyimde sorumluluğumuzu geliştirmeliyiz. Taksim kaçınılmaz bir biçimde "yasak kırma alanı" kimliği taşımaya başlamıştır. Bu kimliği anıta takmanın zamanı gelmiştir...

KİTLELERİN GERİSİNDE, REFORMİZMİN DİBİNDE

19 Mart’la başlayan ve etkisini hâlâ sürdüren sürece dair yığınla belirleme yaptık. “Kitlelere güveniyoruz,” dedik. Bu güven, tam anlamıyla devrime güvendiğimiz anlamına gelmektedir. Kitlelere güveniyoruz; çünkü onlar tarihsel olarak yaratıcı, yıkıcı güce sahipler... Peki, kitleler bize ne kadar güveniyor?

Kitleler nezdinde “Biz” diye kodlanan, tüm toplumun iki tarafından biri: AKP ve diğerleri. Diğerleri, “biz” oluyoruz. Gezi İsyanı’ndan beri bu böyle. “Sınıfsızlık, ideolojisizlik, güçlü ve sınırsız teknoloji” ile zehirlendiğimiz genel konjonktürde varlık zeminini kaybeden yapılar “biz” içinde hayata tutundular. AKP karşıtlığı üzerinden örgütlendiler, politikalarını bununla sınırlı tuttular. 2010’lardan itibaren “biz” gevşek ve dağınık da olsa, adı konmasa da gelişme olanağı buldu. Geçen son on yılı aşkın süreçte burada bu “biz” yaratıldı. Öyle bir “biz” ki CHP’den TİP’e, sendikalardan derneklere kocaman bir “biz.” Kitlelerin “güvenli” limanı, zararsız bir alan. “Biz”in bu kadar bireycilikle dolu, dar grupçulukla hareket ettiği başka bir an olmamıştır. Bunun içinde bir de “öteki biz” var. Devrimciler, komünistler, halkın dostları, işçiler, emekçiler, gençler, kadınlar; yani devrimden yana olanlar. Bu yazımızın konusu “diğerleri” olacak.

Egemen sınıfların muhalif kanadının AKP karşıtlığı üzerinden kitleleri konsolide etme çabası bizim için şaşırtıcı olmasa da kitlelerde bir güven kırılması yaratmaktadır. Kendi çıkarlarına dayanan bağımsız hareketini yaratmaktan olan kitleler meydanlarda taleplerini dile getirdiler. “İmamoğlu için” seviyesine indirildiğinde “Sorun İmamoğlu değil” dediler. Cumhuriyet tarihi boyunca devam eden sorunları dile getiren kitleye “AKP yüzünden” denildi. Kuşkusuz suçlu bir AKP var, ama o da kendinden öncekiler kadar suçlu.

YÖNETMEYİ KİMDEN ÖĞRENDİLER?

“Taksim’i açacağız”, “Taksim’i istiyoruz” söylemleri yine boşa düşmüş, reformist çizgi bir kez daha çözülmüştür. Geniş

bir kitleye hitap eden bu yapılar yine sınıfta kalmıştır. Gelen tepkilerden binalarına saklanarak, paylaşımlarda cevapları kapatarak, katıldıkları etkinliklerde “Taksim’i seneye isteyeceğiz” diyerek kaçtılar. Üniversiteliler DİSK’e “Taksim’i beraber kazanalım” dedi. Dışarı çıkmaya korkan DİSK yöneticileri öğrenci temsilcileriyle bir toplantı yaptı. Ve malumun ilanı: “Devlet izin vermeden Taksim’e çıkmayacağız.”

TİP, TKP, EMEP de bu süreçte öne çıkan, kitlelerin bir şekilde ne söylediğine baktığı yapılar oldu. TKP’nin gündem olmaya en yakın olduğu an TKP/ML ile isim benzerliği yaşayarak karıştırıldığı andı. Kemal Okuyan’ın dehşete kapılmış “Biz terör örgütü değiliz” çıkışı kulağa “biz komünist değiliz” gibi geldi.

Bu yapılar, CHP ile devrimciler arasında bir yerde siyaset yürütmeye devam ediyor. Özellikle TİP ve TKP’nin arada kalmışlığı şu tür olaylara sahne oluyor: TİP, Kadıköy tercihinin açıklamadan bir gün önce “Gezi’nin partisiyle yürü” diyor. Böylece, “Gezi’nin partisi Gezi’ye yürür herhalde,” diye düşünüyorsunuz Sera Kadıgil “Neden Taksim demediniz” sorusuna “Seneye” diye cevap veriyor. Herkesin “Kadıköy suçunu” başkasına attığına, tepkileri bu yolla karşıladığına tanık olduk. Bu yapılar burjuva usulde politikayı benimsemişler: halka yalan söylemekten çekinmiyorlar! Tutarlı bir siyasî çizgileri yok çünkü bir devrim perspektifleri yok. Tutarlı bir siyasî çizgileri yok çünkü insanlar onlar için yalnızca bayraklarını tutan iki ayaklılar. “Kitleleşmek için kitlelere benzemek” döneme damgasını vurmaktadır. Bu yanı sıra biz de kimi zaman düştük. Burada rehber edindiğimiz çizgi yanlış görmemizi ve doğruyu bulmamızı sağlıyor. Ne yazık ki çizgi sorunu yaşayanlar bugün ileri kitlenin de gerisinde bir noktadadır.

CHP’nin krizini de buradan hareketle anlayabiliriz. AKP’nin başardığı, CHP’nin ise öğrenmeye çalıştığı şey tam olarak budur: Kitleler konsolide edilmeli... Peki ama nasıl? AKP’nin 24 yıllık iktidar deneyimi, bu konuda ona birçok şey öğretti. Buna karşın, CHP Türkiye’nin

en eski partisi olmasına rağmen düzen muhalefeti olmanın ötesinde pek bir şey öğrenememiştir. Devlet süreklilik ister; iktidarın belirlenmesinde en önemli unsur budur. CHP, değişen her başkanla birlikte adeta bukalemun gibi sürece uyum sağlamaya çalışıyor. Kitleler CHP’de görece belirleyici bir unsurken, AKP’de kitle-yönetim uyumu çok daha başarılıdır. AKP, tabanını kendi politikaları etrafında harekete geçirebilmektedir. Bu bir AKP övgüsü değildir; bahsettiğimiz, sistemin ve emperyalizmin çıkarlarına uygunluk halidir. Türkiye Cumhuriyeti’nin emperyalist efendilerinin geçtiğimiz seçimde neden CHP’yi değil de AKP’yi desteklediğine dikkat çekiyoruz. Bu, CHP’nin anti emperyalist olduğu anlamına gelmez; yalnızca bu konuda başarısız olduğu anlamına gelir.

Reformistlerin, CHP’nin bugünkü politikaları dışında bir politika üretmediğini söyleyebiliriz. Hayvan hakları, kadın hakları, öğrenci gençliğin talepleri— bunların tümü, CHP’de ve reformist harekette aynı biçimde yer almaktadır. “AKP ve diğerleri” söylemi boşuna değildir; reformistlerle CHP’nin politika tarzı neredeyse aynıdır. Cumhurbaşkanlığı seçiminde “Bir oy Kılıçdaroğlu’na, bir oy TİP’e” derken, TİP doğrudan CHP’nin kitlesine talip olduğunu ilan etmişti. CHP’nin kitlesini kazanmaya çalışmak yanlış değildir; fakat bunu daha ileri bir yerden söylemeden, CHP’ye ve onun kitlesine benzemeye çalışarak yapmak yanlıştır. Sandıklar, bu yapıların politikalarının belirleyicisidir. Buna rağmen, kitleyle birlikte “Kurtuluş sokakta; sandıkta değil” sloganını atmaktadırlar.

AYRIMLAR KESKİN, SAFLAR BELİRGİN OLMALIDIR

Genel itibarıyla, bu süreçte hiçbir yapı kendisinden beklenmeyen bir harekette bulunmadı. Bir süredir AKP karşıtlığı üzerinden örgütlenme moda. Doğduğundan beri AKP dışında bir iktidar görmeyen gençlerin öfkesinin kaynağını AKP oluşturuyor. Bizim burada kitlelere anlatmamız gereken hiç de haksız olmadıklarıdır. Fakat eklemeliyiz ki AKP

devletin dümenindeki güçtür, bugün emperyalizmle en uyumlu yapıdır. AKP neyse devlet de odur diyebilmemiz lazımdır. Yani emperyalizme, ağa-patrona kul köle olma hali yalnızca AKP’ye özgü değildir. Düzen partileri AKP’den önce, başarılı olabildikleri oranda iktidarda kaldılar, AKP’den sonra da öyle olacak. AKP, CHP ve benzerlerinin sisteme uyumlu olma yarışını izliyoruz. Halkı bu yarışa çekmeye çalışan her türden anlayış da halkın çıkarlarını değil kendi dar grup çıkarlarını savunuyor demektir.

Tutarlı bir bağımsız siyaset uzun vadede kitlelerde güven yaratacaktır. Bizim buradaki en büyük görevimiz budur: Tutarlı bağımsız siyasetimizi güçlendirmeliyiz. Sisteme hizmet eden, kitlelerin var olan öfkesini sistem içinde soğutan anlayışlarla aramıza kalın bir çizgi çiziyoruz. “Kitleler bunu istiyor” yalanına inanmıyoruz. İnanmıyoruz; çünkü 2025 Kadıköy 1 Mayıs’ı son yılların en zayıf katılımlı 1 Mayıs’ı oldu. Milyonların katıldığı mitinglerden on bini aşan 1 Mayıs mitingine... DİSK, TTB, TMMOB, KESK’in işçi sınıfında ve kitlelerde nasıl bir güvensizliğe sebep olduğunu görüyoruz. İleri kitlenin sözde bilinçli işçi önderlerine öncülük ettiği bir dönemdeyiz!

“İsyan, Devrim, Özgürlük” sloganını kitlelerin gazını almak için kullanan, Taksim’e yürümek isteyen kitleye sürekli başka bir randevu veren, her sandık kurulduğunda “sandığa gidin” diyen, sandık kurulmayınca kendi sandığını kuran, “Mitinge değil eyleme geldik” diyenleri her hafta mitinge çağırarak aramızda uçurum var. Biz ileri kitleyle buluşmak için tüm yolları denemekten, yol açmaktan vazgeçmeyeceğiz. Kitlelerin ileri olana arzusunu, devrimcilere olan güvenini büyötmek zorundayız. Nihayetinde Türkiye’de devrim şarttır; çünkü emperyalizme bağımlı politikalar her zaman üretilecek, halkın cebinden çalıp patronların kasalarını doldurmaya devam edecekler. Bu yüzden sistem içinde kalan öfke gerçek bir zafer kazanamayacak. Öfkemizi sistemin kalbine yöneltmeliyiz.

KÜRT BİRLİK KONFERASI'NIN GÖSTERDİKLERİ

Bölgesel dizayn operasyonları ivme kazanırken Suriye gündeminde beklenen gelişmeler ve temaslar devam ediyor. ABD ve Batılı emperyalistlerin uzun ve kısa vadeli hedeflerine varabilmek için Orta Doğu'daki güçleri mevzilendirmede son derece titiz ve kontrolcü davrandığı biliniyor. Bu doğrultuda son süreçte entegrasyon anlaşmasına ve "yeni anayasa"ya hız verilirken "Kürt-Kürt diyalogu" nihayet 26 Nisan'da düzenlenen "birlik" konferansı ile bir sonuca bağlanmış oldu. Kürdistan coğrafyasından 400'ü aşkın kişinin katılımıyla Qamişlo'da gerçekleşen Rojava Kürt Birliği ve Ortak Tutum Konferansı'nda Suriye'ye ve Kürt ulusal haklarına dair birçok karar alındı ve bu kararlar "Ortak Siyasî Tutum Belgesi" başlığıyla kamuoyuna deklare edildi.

Konferans, Kürt Ulusal Mücadelesinin yeni bir aşamaya evrilmesine vesile olmuştur. Zira uzun yıllardır Kürt halkının birlik istemine yönelik somut bir adım atılmış oldu. Bununla birlikte Kürt taraflar arasında sağlanan bu "birlik", katıksız bir birliktelikten ziyade, emperyalistlerin girişimleriyle sağlanmış bir birlikteliktir ve sonuçta konferans, emperyalistlerin bölgede kurmak istediği yeni parametrelere uyumlu kararlar almıştır. Kürtler ve diğer azınlıklar din, dil, kültür, cinsiyet eşitliği, idari birimlerin yeniden yapılandırılması gibi konularla ilgili birçok kararın yer aldığı sonuç bildirgesinde "geçici hükümet" in ilhakçı, TC'nin işgalci damarını kabartan en önemli konu Rojava'nın federal bir sistemle tanınması talebi olmuştur. "Kürt Ulusal Alanında" başlığı altında yer alan ilk iki madde şöyledir: "Kürt bölgelerinin federal bir Suriye çatısı altında bütünleşik bir siyasî ve idarî birim olarak birleştirilmesi", "Kürt halkının Suriye'deki ulusal varlığını yerli bir halk olarak tanımak. Siyasî, kültürel ve idarî haklarını özgür ve eşit bir şekilde kullanma hakkı da dahil olmak üzere, uluslararası antlaşma ve sözleşmeler uyarınca ulusal haklarını anayasal olarak güvenceye almak." Geçici hükümetin bu kararlar içerisindeki taleplere sıcak bakmadığı açıktır. Colani, konferansı bir yandan "ulusal bir çözüm ve barışa doğru olumlu bir adım" olarak değerlendirmiş, bir yandan da federalizmle ilgili kararların daha önce SDG ile yapılan anlaşmalarla

"çeliştiğini" ve "ülkenin bütünlüğünü tehdit ettiğini" öne sürerek Kürtlerin ve diğer azınlıkların haklarını teslim etmeme yönündeki eğilimini bu şekilde sürdürmüştür. Bu maddeler tepkilere neden olsa da sürecin esas belirleyici öznesinin ABD-İngiltere emperyalist bloku olduğu gerçeği sabittir.

Colani'nin federal veya özerk bir oluşuma "bölünmez bütünlük" çığırkanlığıyla karşı çıkması elbette temsil ettiği gericiliğin ve ilhakçılığın gereğidir, bu çığırkanlığa "ne kaparsam kâr" mantığıyla yaklaşan TC de destek vermektedir. Ne var ki HTŞ için çanlar şimdiden çalmaktadır. BAAS rejiminden devralınan ekonomik krizin ağır yükü, Suriye'nin parçalı-merkeziyetsiz yapısı, kitlelerin memnuniyetsizliği, yaptırımların devam etmesi gibi nedenler HTŞ'nin istikrarsızlığını derinleştiriyor. Şam kırsalında 29 Nisan'da Dürzilere yönelik başlatılan operasyonlar bu istikrarsızlığa bir halka daha eklemiş oldu. Bununla birlikte emperyalistler, HTŞ'nin istikrarsız bir köle olduğuna kanidir. Öyle ki emperyalistlerin Suriye üzerindeki yaptırımlarını kaldırmak yerine yalnızca "hafifletmesi" de istikrarsız köleye olan güvensizliğin düzeyini açığa çıkarmaktadır. Dolayısıyla bölgesel dizayn beraberinde önemli gelişmeleri getirirken HTŞ'nin son kullanma tarihinin de yaklaştığını ön görebiliriz. Bu bağlamda Colani'nin birlik konferansında kararlaştırılan federalizm talebine duyduğu hazımsızlığa istinaden aldığı tutumun emperyalistlerin nazarında bir kıymet-i harbiyesi yoktur.

KONFERANSIN İÇERİĞİ VE ÖNEMİ

Konferans, her ne kadar emperyalistlerin girişimlerinin bir sonucu olarak toplanıp Kürt ulusunun ulusal bağımsızlıkçı eğilimine yanıt olmasa da ulusal birlik istemine ve demokratik taleplerine belli ölçüde açıklıklar getirmiştir. Konferansın sonuç bildirgesinde yer alan kararlar, emperyalistlerin bölgesel güçler arasında oluşturmak istediği konsensüs ve Kürt Ulusal Hareketin (KUHH) sahip olduğu ideolojik-politik hat ile çelişmemektedir. Konferans, KUHH'un bu günlerde sıkça dile getirdiği anti emperyalist ve sosyalist dönüşüm hedefini taşımamaktadır. Bu yönlü bir dönüşümün yalnızca küresel ve bölgesel gericiliğe karşı yürütülecek olan çetin

bir savaşımla, devrimci mücadeleyle gerçekleşebileceğini baştan belirtelim.

Aksine, konferans bölgedeki ilerici güçlerle gerici güçlerin uzlaşmasını ve "barış içinde bir arada yaşamasını" salık vermektedir. Bu nedenle sonuç bildirgesinde maddelendirilen kararlar genel hatlarıyla Suriye'deki çeşitliliği baz alan demokratik taleplerden oluşmaktadır. Bu taleplerin sınıf uzlaşmacı niteliği elbette Kürt ulusunu ve diğer azınlıkları özgürleştirmeyecektir; ancak KUHH açısından mevcut konjonktüre bağlı olarak statü kazanmaya ve Kürt ulusal kazanımlarını korumaya hizmet ettiği açıktır. Bu anlamda konferans, emperyalizmle ilişkilerin tanımladığı maddelerde muhafazakâr bir muhtevaya sahipken ezilen bir ulus olarak Kürt ulusunun haklarının tanımlandığı maddelerde ileriye doğru atılmış adımları temsil etmiştir. Dolayısıyla konferansta açığa çıkan birliği ve kararlaştırılan talepleri sınıf uzlaşmacı yönüyle eleştirirken ilerici-demokratik muhtevasını da kabul etmek ve Kürt Ulusal Mücadelesinde önemli bir ilerleme olarak görmek gerekmektedir.

ABRAHAM ANLAŞMALARI TARTIŞMALARI

Geçtiğimiz günlerde ABD'li Kongre Üyesi Cory Mills, Colani ile yaptığı görüşmede İran'la ilişkiler ve yaptırımlar meselesinin tartışıldığını belirtmiş ve "geçici hükümet" in Abraham Anlaşmalarına katılmak istediğini aktarmıştı. Mills'in aktarımına göre Colani "İsrail ile normalleşme, doğru koşullar altında mümkün olabilir" demiş, İsrail ile "normalleşme" anlaşmasına yeşil ışık yakmıştı. Mills ile yapılan görüşmede HTŞ tarafından Trump'a bir mektup iletiliği belirtilmiş ancak içerik açıklanmamıştı. Öte yandan gündemde ABD'nin Suriye'den Abraham Anlaşmalarına katılmasını talep ettiğine dair iddialar yer almıştı. Geçici hükümetin Dışişleri Bakanı Şeybani bu iddiaları yalanlarken mektubun içeriğinde "İsrail'in Suriye topraklarını işgal etmesi nedeniyle" geçici hükümetin "normalleşmeye" karşı olduğu ortaya çıktı. Aynı mektupta "Abraham Anlaşmalarının, İsrail'in topraklarını işgal etmediği ülkelerle yapıldığını ve bu nedenle de Suriye'nin bu anlaşmanın parçası olamayacağı"

vurgulanmaktadır. Bu anlamda HTŞ'nin Hermon Dağı ile Golan Tepelerindeki işgale karşı çıkmasının bölgede baskın bir güç haline gelebilme amacı taşıdığı açıktır. Keza ABD'li bir başka Kongre Üyesi Statzman da Şam'da yapılan görüşmede Colani'nin bu emeline uygun şekilde İsrail'in Suriye topraklarına saldırmaktan vazgeçmesini ve Suriye'nin bölünmemesini talep ettiğini açıklamıştı. Bölgesel dizaynın fitilini ateşleyen Filistin direnişinin gittikçe büyümesi ve Siyonistlerle Batılı emperyalistleri bölgede çıkmaza sürüklemesi olmuştur. Rusya'nın bölgedeki aktivitesi, İran etkisi, ezilen ulusların ABD karşıtı bir konumlanışla dirsek teması kurma ihtimali gibi faktörler Siyonistleri ve Batılı emperyalistleri korkutmuş, Rojava'nın bağımlı durumunu güçlendirmişlerdir. Bu anlamda BAAS rejimi devreden çıkarılarak yerine "geçici" olarak HTŞ getirilmiş, Suriye'nin kapıları İsrail'e ve ABD-İngiltere emperyalist blokuna açılmıştı. İstikrarsız ve güvenilir olmayan HTŞ küçülen pastadan pay kapmak için şartları zorlamaktadır. Dürzileri hedef alan operasyonlara karşı İsrail'in HTŞ'ye yönelik düzenlediği hava saldırılarının anlamı, Abraham Anlaşmalarına katılmadığı takdirde Colani yönetimini hazin bir sonun beklediğiyle içerilidir. Nitekim Dürzileri koruma bahanesiyle gerçekleştirilen hava saldırılarına dair Netanyahu'nun basına verdiği demeç de bunu doğrulamaktadır. HTŞ'nin Abraham Anlaşmalarına katılımının zorlanması kuşkusuz yeni parametrelerde Rojava'nın statüsünü tanımının zorunluluğunu içermektedir. "Geçici"liğinin farkında olan HTŞ, Kürtlere ve Dürzilere yönelik dışlayıcı politikalarını sürdürmeye devam ettikçe istikrarını kaybedecek ve iktidardaki ömrü törpülenecektir. Ancak ömrünü uzatabilmek için de ekseriyetle emperyalistlerin ve Siyonistlerin dayatmalarını kabul edecektir. Son olarak HTŞ, iktidardaki ömrünü uzatma mücadelesinde sonunda yenik düşecektir. Zira emperyalistler için şimdiden kullanışlı bir aparat olma işlevini yitirmiştir, kitleler tarafından kabul görmemektedir ve somut gelişmeler karşısında ayak bağı olmaktadır. Her ne kadar konferansı ve Abraham Anlaşmalarına katılmayı kabullenmekte zorlansa da kendi çıkarları için bu gelişmeleri sindirmek zorunda kalacaktır.

BARIŞ YOLUNDA DA EŞİTLİĞİN İNKÂRI SÜRÜYOR

Devlet Bahçeli'nin 1 Ekim'de elini Kürt vekillere uzatması ile başlayan süreç "Terörsüz Türkiye" adıyla kararlılıkla değil ama belirsizliklerle yol almaya çalışıyor. Kürt sorununa çözümden söz edilirken iki tarafın çözüm anlayışına, soruna yaklaşımına bakmak gerekir. Tarafların samimiyeti, kararlılığı hakkında kimi fikirler edinmemiz için bu gereklidir.

Faşist Türk devletinin sac ayaklarından biri Kürt ulusunun, azınlık milliyetlerin inkârıdır. Türk devletinin inkâr politikası Kürt ulusunun, azınlık milliyet ve inançlardan toplulukların hafızalarında hunharca katliamlarla anılmaktadır. Ki bu eğilim cumhuriyet ile yaşıttır.

Süreç hakkında söylenebilecek ilk şey tarafların aynı şeyden bahsetmedikleridir. Taraflar salt Türk devleti ve Kürt Ulusal Hareketi bağlamında değil, kendi içlerinde de farklı, dahası birbirleriyle çelişik ifadeler, değerlendirmeler dile getirmektedir. Bunu yalnızca bir tarafın yani devletin süreci "Terörsüz Türkiye" diye, Kürt hareketinin ise "Demokratik Çözüm" diye imlemesinden hareketle söylemiyoruz. Sorunu yaratanın yani devletin Kürt ulusal sorununun çözümüne dair hem sorumluluk almaktan kaçınması hem de sorunu yaratan politiklardan vazgeçmeyeceğine dair bizim öngörümüzün ötesinde direkt devletin aynı politikalarda ısrar eden tavrı örnek olarak gösterilebilir.

Sorunu Türk devleti bağlamında tartışmaya başladığımız anda kuşkusuz çözüm hakkında da fikir sahibi olmamızı sağlayacak olan Kürt ulusunun "Özgürce Ayrılma Hakkı"nın gasbedildiğine dikkat çekmek zorunludur. Bu hakkın tanınmasını gündemine almayan, bu hakka kayıtsız kalan her tartışma akamete uğrayacak, kadük kalacaktır. Evet bir tartışma yürütülebilir hatta Kürt Ulusal Hareketinin talepleri doğrultusunda kimi adımlar da atılabilir ama tüm bunlara rağmen Kürt ulusal sorununun çözümünden bahsetmek kesinlikle mümkün olmayacak sadece sorun ötelenmiş olacaktır.

Türk devleti, devlet kurma hakkını yalnızca Türk ulusuna ait kılarak ayrıcalık elde etmiştir. Bu ayrıcalık Kürt ulusunun, ulus olmaktan gelen, yani o doğal

hakkın gasbedilmesine dayanmıştır. Ezen ulus milliyetçiliğinin dayandığı baskılanması, gasbedilmesinden başka bir anlama gelmemektedir. Ulusal hareketlerin politik eğilimini ifade etmek için de referans noktamız kuşkusuz ilgili hareketlerin ulusal baskıya yani onun ifadesi olan ayrıcalığa yönelerek gasbedilen hak ile kurdukları ilişkidir.

Kürt ulusunun "Özgürce Ayrılma Hakkı" olduğunda devlet, Erdoğan'ın ifadesi ile "kadife eldiven içindeki demir yumruğu" ile sahnede yer almakta ya da bu inkârcı karakterini övünçle hatırlatmaktadır.

Türk devletini Kürtlerle masaya oturmaya zorlayan gelişmelerin başında kuşkusuz Suriye'de yaşananlar gelmektedir. Türk devleti Kürtlerin taleplerine yalnızca kendi egemenliği altındaki topraklarda değil, Suriye'de de karşı çıkmakta, Rojava'dan yükselen özerklik taleplerine dahi buradan hırlamaktadır.

Türk devletinin Kürt sorununun çözümüne dair bir politikasının olmadığı aşikâr. Kürt sorununu değil ama Kürt Ulusal Hareketini çözme-tasfiye etme politikası ise adeta mottosu. Sorunun muhatabı değilmişçesine salt PKK'nin kendini feshetmesini salık vermek sorunu çözme iradesinin ve niyetinin olmadığını göstermektedir. Kürt Ulusal Hareketinin silahlı kanadının kendini feshetmesi Kürt sorununu değil, yalnızca sorunun günümüzde cisimleştiği hareketi çözme niyetini ele vermektedir. Bu da devletin yalnızca Türk ulusuna hak saydığı ayrıcalığı sürdürme, Kürt ulusunun "Özgürce Ayrılma Hakkı"nın gasbedilmesindeki kararlılığı işaret etmektedir. Sorunun nasıl çözüleceğine dair kimsenin bir fikri yok. İktidar cenahı yalnızca Öcalan'ın çağrısından hareketle fesih kararı beklemekte. Bahçeli bu kararın alınması için tarih ve yer gösterecek kadar ileri gitti; aslında Bahçeli'nin bu açıklamaları sorunun nasıl oldu bittiye getirilerek rafa kaldırılmak istendiğini göstermektedir.

Kürt Ulusal Hareketi uzun bir süredir "demokratik çözüm"de ısrar etmektedir. Öcalan, PKK ve DEM Parti Kürt Ulusal Hareketinin esas aktörleri olarak öne çıkmaktadır. Kuşkusuz bu aktörleri ne keskin çizgilerle birbirlerinden ayırmak mümkündür ne de hiçbir şekilde ayrı

düşmeyeceklerini düşünmek. Bahçelinin uzanan eliyle başlayan süreç çok değil birkaç ay sonra hatta 3. İmralı görüşmesi sonrası Öcalan'ın "Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" ile karşılık buldu. Niyetlerin gerçekleri gölgelemeye çalıştığı ilgili metinde Öcalan başka şeylerin yanı sıra "örgütün ömrünü tamamladığı"ndan hareketle fesih çağrısı yapmıştı.

Kuşkusuz herkesin kafasında -devlet hariç- aynı soru var: Peki ya sonra? Evet bu sorunun cevabı "ne konuşulduğu"na bağlı olarak verilebilir. Yakın zamanda Murat Karayılan verdiği bir röportajda satır arasında "ne konuşulduğuna dair bir fikirlerinin olmadığı"na dikkat çekmeyi gerekli görmüştür. Kürt ulusal sorununun muhatabı olmasına rağmen sürece vakıf olmamaktan bir anlamıyla yakınmaktadır. Hem Öcalan'ın iyimserliği hem de DEM Parti'nin temkinli ama olumlu yaklaşımına rağmen daha mesafeli bir tutum aldıkları söylenebilir.

"Barış ve Demokratik Toplum Çağrısı" Kürt Ulusal Hareketinin tüm bileşenleri açısından bağlayıcı bir metin olarak ele alınmaktadır. Kuşkusuz bu metni tartışmalarda referans almalıyız. İlgili metin devletin gasbettiği "Özgürce Ayrılma Hakkı"nı toplumsal gerçeklerle uyuşmadığından hareketle reddederek Türk ulusunun devlet kurma ayrıcalığını olumlamakta, haliyle ezen ulus milliyetçiliğine yönelmek yerine ezilen ulus milliyetçiliğinin haklı zeminini boşa düşürmekte, demokratik muhtevasını ortadan kaldırmaktadır.

"Özgürce Ayrılma Hakkı"nı reddeden eğilimin yeni bir şey olmadığını altını çizmiştik. Bununla birlikte Kürt ulusal sorunun çözümüne ilişkin neredeyse hiçbir şeyden bahsetmeyen metin daha-sı hâkim ulus milliyetçiliğinin ayrıcalığı ile uzlaşmayı salık veren bu eğilim Kürt Ulusal Hareketinin yönelimi hakkında değerlendirmeler yapmamıza olanak tanımaktadır. Ayrıca ezen ulus milliyetçiliğinin ifadesi olan devlet kurma ayrıcalığının, ezilen ulus milliyetçiliği tarafından kardeşliğe kurban edilmesi onaylanacak bir tutum değildir.

Öcalan'ın koşullarına indirgenmiş bir tartışma çözüme dair bir irade ortaya koyamayacaktır. Kuşkusuz Öcalan'a

uygulanan tecridin kaldırılmasını gündeme getirmek haklı ve gereklidir. Kürt Ulusal Hareketi açısından sürecin sağlıklı ilerlemesi için devletin samimiyetinin de göstergesi olacaktır. Bununla birlikte tecrit tartışmaları Kürt ulusal sorununu yaratan politikaları gölgede bırakmaktadır.

Türk devleti Kürt sorununa dair hiçbir şey tartışmamaktadır. En fazla Kürtlere haksızlıklar yapıldığını kabul etmektedir. Devletin sorunu çekmek istediği zemin bundan ötesi değildir; çünkü devlet Kürt ulusunun bırakın Özgürce Ayrılma Hakkını tanımayı, en demokratik taleplerine dahi tahammül göstermemektedir.

Kürt sorununu yaratan politikaları tartışmak haliyle devletin karakterini tartışmayı da zorunlu kılmaktadır. Devletin hiçleştirdiği bu başlık ne yazık ki Öcalan'ın çağrısında artık çözülmüş bir başlık olarak yer almıştır.

DEM Parti de barış propagandası yapmaktadır. Oysa devlet aklı zaten hegemonik ilişki içinde Kürtleri artık "kardeş" olarak görmekte eşitlik temelinde bir ilişkiyi konu etmemektedir. Öcalan'ın, çağrısında geçen "kimliğin tanınması" aslında ve kesinlikle hegemonik ilişki temelinde Kürtlere reva görülen "kardeşlik" payesidir, ama fazlası değil. Hem devletin hem de Kürt hareketinin altını çizdiği "kardeşlik" ulusal ayrımcılığı ve yalnızca Türk ulusunun devlet kurma ayrıcalığını olumlamakta Kürtlere başta ulus olmaktan gelen o doğal hakkı olmak üzere diğer demokratik taleplerinden de vazgeçmeyi salık vermektedir. Öcalan'ın Kürt Ulusal Hareketine sunduğu çözüm anlayışının faşist Türk devleti tarafından bu kadar heyecanla karşılanması devletin Kürt Ulusal Hareketini tasfiye etme, olmadı hareketin bileşenleri arasında çelişkileri derinleştirme politikasına uygun düşmektedir.

Yine belirtmekte fayda var ne devletin Kürt sorununu yok sayma-inkâr politikası ne de Öcalan'ın geliştirdiği çözüm anlayışı Kürt ulusal sorununa nihai çözüm getirecektir. Sorun orta yerde duruyor. Kürt Ulusal Hareketine Türk ulusunun devlet kurma ayrıcalığını tanıması halinde "kardeşlik" payesi ile onurlandırılma karşılığında!

ULUS ÇEMBERİNDE DEMOKRASİ

Demokratik ulus kavramı hakkında yaptığımız genel değerlendirmeden sonra, bu yazımızda özel olarak Yeni Yaşam Gazetesi yazarı Ali Adalı'nın görüşlerinden hareketle bir polemik gerçekleştireceğiz. Adalı ulusal sorunların çözümünde "demokratik ulus" görüşü ile çatışmasız, "herkesin memnun olabileceği" bir sistem geliştirdiğini düşünerek konuyu açıklamaktadır. Biz de bu beyhude açıklamaların nesnel olmayan içeriğini ortaya koyarak konu hakkındaki fikrimizi tartışacağız.

Ekonomik politikası aşırı üretim kriziyle karakterize olan kapitalizmin üretim düzeyi hiç olmadığı kadar yükselmiş ve günümüzde aşırı üretim koca bir çöp yığınıyla dünyanın her yanını kirletmiş durumdadır. Bu aşırılığın getirdiği sonuçlara karşı ciddi bir kitlesel endişenin, öfkenin biriktiğini görmemek mümkün değil. Her ülkede bu endişe ve öfkeyi temsil eden siyasî akımlar, hareketler göze çarpmaktadır. Demokratik ulus anlayışı bunun bir türüdür. Sınıf mücadelesinin tarihini yanlış yorumlayan yaklaşım tüm insanlığa "yeni" bir ulus anlayışıyla hareket etmeyi önermektedir.

Demokratik ulus görüşüyle ortaya çıkanlar bilindik ulus yorumunun yanlış olduğunu ve yeni ulus tanımıyla daha sağlıklı bir toplumsal sürecin yaşanabileceği iddiasındadırlar. Bilindik ulus devlet anlayışının ise doğru tarihsel gelişime karşı bir anlayış, dolayısıyla tarihsel bakımdan bir karşı devrim olduğu görüşündeler. Konu hakkındaki bir yazısında Ali Adalı bunu "Demokratik Ulus, tarihe ve kültüre gerçek anlamını iade ederek kendini oluşturmaya çalışır. Saptırılmış ve kırma uğratılmış tarih ve kültür, demokratik uluslaşmada âdeta Rönesansını yaşar. Zaten Avrupa'da Orta Çağ'dan çıkışta yaşanan Rönesans, Grek ve Roma tarih ve kültürünün yeniden canlanması veya doğuşu anlamına gelmekteydi." açıklamasıyla dile getiriyor. Rönesans'ın bir aydınlanma süreci olduğu ve "kesintiye uğramış" bilimsel ilerlemeye yol veren bir dönem olarak yaşandığı doğru. Ne var ki Adalı Rönesans'ın, karşısına çıktığı dönemi ve bu dönemin "inkârı"nı içeren yeni dönemi

konu etmeyerek yanlışa düşüyor. Bu süreç salt bir "düşünsel" süreç değil. "Grek ve Roma tarih ve kültürünün yeniden canlanması" salt fikir insanların işi değildir. Grek, Roma veya insanlığın ilerici diğer kültürü esasta gerici iktidarların elinde biçimlenmiş, ilerici hemen tüm öğeler büyük oranda baskılanmıştır.

Orta Çağ süreci feodal üretim ilişkilerinin yozlaşmasıyla karakterizedir. Sözü geçen iktidar odaklarının gücü de toplumsal ilişkilerin çürümüşlüğünden, yozluğundan beslenmiştir. Aynı "problem" bugün de yaşanmaktadır. Kapitalizmin çürümüş sistemi dünyanın hemen her yerinde demokratik her adımı, fikri yoğun bir şekilde bastırmaktadır; ne kadar gerici "Orta Çağ benzeri" fikir ve hareket varsa bir biçimde desteklenmekte ve halkların devrimci-demokratik eyleminin karşısında çıkarılmaktadır.

Bugün Filistin Kurtuluş Hareketine saldırlarda somutlaşan yoğun gericiliği, Orta Doğu için kurgulandığı açık olan İŞİD'i incelemek bunu kavramak için yeterlidir. Feodal sistemin çürümüşlüğü içinde Ali Adalı'nın sözünü ettiği "saptırılmış ve kırma uğratılmış tarih ve kültür" olgusu kaçınılmazdır ve birilerinin amacı olmaktan çok bu tarihsel ilerlemenin bir parçasıdır. Bu "saptırma ve kırma" ancak ilerici bir yeni sistemle aşılabilirdi ya da çürümüş feodalizmin içinde kapitalist üretim tarzı geliştikçe ve toplumsal ilişkiler bu yeni ve ileri üretim tarzına uygun kuruldukça "saptırılmış ve kırma uğratılmış" tarihsel ilerlemenin yolu açılmıştır. Ali Adalı'nın ihmal ettiği şey tam da bu yeni üretim tarzıdır. Kapitalizm, sözü edilen "yeni-den canlanmanın" özüdür ve ancak bu yeni üretim tarzı sayesinde gerçekleşebilmiştir. Ali Adalı şöyle bir yorumla yanlısını sürdürüyor: (Kültürler -bn) "Toplumun bir nevi ruhsal ve zihniyet durumunu yansıtır. Ulus-devlet veya devlet eliyle uluslar oluşturulurken kültür dünyası, büyük bir çarpıtma ve kırma uğratılır." Ulusun kapitalizmin ürünü yeni bir toplum kategorisi olduğunu ihmal ederek Adalı bize saptırmadan, kırımdan bahsetmeye başlıyor.

Oysa Rönesans'ın kendisi kapitalizmin gelişimine muhtaçtır ve ulusçuluk ve ulus-devlet de bu gelişimin ürünüdür. "Devlet eliyle ulusların oluşturulması" iddiasından önce kapitalizmin ne olduğuna, toplumlardan neyi talep ettiğine bakmak gerekir ki Adalı buna ihtiyaç duymadan "devlet aklını" öne koyuyor. Oysa bu akıl tam da toplumsal koşulların ürettiği "yeni akıl"dır ve hiç kuşkusuz feodalizmin çürümüşlüğüne karşı ilericidir. Rönesans'ın yolunu açan, gerçekleşmesini sağlayan da nihayet kapitalizmin ürettiği bu akıldır.

"Kapitalist Modernite, geleneği olduğu gibi bütün hakikatiyle kabul etmez. Ondan işine geleni süzerek ve kendi çıkarları temelinde dönüşüme uğratarak alır. Kültürel tarih diye kendi damgasını vurup, toplumun ve bireyin önüne koyduğu, bambaşka bir şeydir; tarih adına tarihsizlik, kültür adına kültürsüzlüktür. Diğer bir deyişle tüm insanlık tarihini ve kültürünü, kapitalizmin çıkar gözlüğü ve güdüsüyle seçime tabi tutarak, yeni bir resim çizer gibi önümüze serer."

Adalı bu değerlendirmeyi feodalizm şartlarındaki koyu gericilikle birlikte ele alsın ve Rönesans'ın şartlarını yaratan feodalizmin tasfiyesi sürecinin öznelere ve bunların dayandığı üretim tarzını değerlendirse tüm bu iddialarının somut bir karşılığı olacaktı. Oysa o bu tarihsel dönemi salt "fikirler sahası" olarak yorumlamakta. "Geleneği bütün hakikatiyle kabul etmek" herhangi bir sömürücü sınıfın tavrı olabilir mi? Elbette hayır! Burada konu bir sınıfın, tam da dendiği gibi "işine geldiği gibi" davranarak egemenlik kurması ve bunu sürdüreceği biçimde hareket etmesidir: Feodalizme karşı devrimci, proletaryaya karşı ise karşı devrimci olmasıdır; Hakikati kendi çıkarlarına göre kabul ya da reddetmesidir.

Bilimsel sosyalizmin kurucularına yönelik "en büyük hataları, 19. yüzyılın ortalarında en son Almanya ve İtalya'da zafere erişen bu Ulus-Devlet Karşıdevrimlerine karşı çıkacaklarına bunları desteklemeleri oldu. Bu hata, günümüze kadar halkların Demokra-

tik Ulus Devrimleri ve Hareketlerine, burjuvazinininkinden sonra vurulan en büyük darbe oldu." eleştirisi düz ve yüzeysel bir bakış açısından ileri gelen tamamen yanlış bir eleştiridir.

Bir önceki yazımızda, Adalı'nın burada "Demokratik Ulus Devrimleri ve Hareketleri" diye tarif ettiği ulusal burjuva hareketlerin neden ve nereye kadar ilerici kabul edildiğini açıklamıştık. Adalı "demokratik ulus" kavramıyla aynı ulusal hareketlerin zaman içindeki dönüşümünü tartışmamaktadır. Oysa yeni üretim tarzıyla meydana gelen ve tüm aydınlanma çağının nimetlerinden, çıkarları doğrultusunda sonuna kadar yararlanan burjuvazinin yön verdiği "demokratik ulus hareketleri" zaman içindeki "ulus devletlerin" motor gücüdür. Adalı tarafından "karşı devrim" ilan edilen "her ulus-devlet" kapitalizmin, burjuvazinin ve ortaklarının diktasına giden demokratik ulus hareketlerinden doğmuştur. Marks ve Engels'in doğru bir tarihsel yorumla analiz ettikleri süreç özetle böyledir. Şimdi sorun bu karşı devrimcileşmiş, burjuvazinin diktatörlüğü olarak kurumsallaşmış, başından değil; ama emperyalizmle birlikte faşizmi üretmiş bu sistemin karşısına nasıl çıkılacağıdır. Adalı buna "demokratik ulusla" diye yanıt vermektedir. Biz ise "bunun tarihin bir zamanında kalmış" eski ve geçersiz bir yanıt olduğunu söylüyoruz. Ulusu bir devrimci nüve olarak günümüzün mücadelelerinin öznesi yapmak kapitalizme dayalı "yeni" bir toplumsal sistemden söz etmektir. Bu ise olanaksızdır.

Emperyalizm sözü geçen kapitalizmin, dolayısıyla ulusun da varıp varabileceği en ileri noktadır. Şimdi sosyalizm zamanıdır. Adalı'nın sözünü ettiği halklara dayalı ilerici kültür ve tarih demokratik ulus gibi aslında sınıf iş birliğini içeren, bu yoldan ezen ulus burjuvazilerine egemenlik hakkı tanıyan bir anlayışla değil sosyalizme yönelmiş, proleter devrim hareketleri olarak vücut bulmuştur. Ezilen tüm ulusların da kurtuluşu bu yoldan geçmektedir.

İBO'NUN YOLUNDA ONUN KARARLILIĞI VE CÜRETİYLE YÜRÜYORUZ!

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

1 Mayıs'ı geride bıraktığımız, 19 Mart'tan beri kitlelerle birlikte soluk alıp vermenin kısmi başarılarıyla Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya yoldaşın anmasına hazırlanıyoruz. Kitlelerle buluşmanın, onların taleplerini, öfkesini anlamaya çalışarak önderlik etme ve örgütleme yeteneğimizi geliştirmeye çalıştığımız bir pratikle karşıladık 1 Mayıs'ı. Bu çabanın ve enerjinin sokaktaki karşılığını gördük. Doğru zamanda ve doğru yerde yapılan müdahale özellikle gençlik kitlesinde "İbocular geliyor" söylemiyle karşılık bulmuştur. Doğru anda yapılan doğru adımın yarattığı bu olumluluk bize bazı noktaları yeniden hatırlatmıştır.

Doğru ve zamanında atılmış, kitlelerin talep ve beklentileriyle buluşan her adımın sonuçlarını gördüğümüz bu dönemde en çok karşılaşılan sorulardan biri "kimdi İbrahim Kaypakkaya?" sorusuydu. Sorunun yanıtı onu tanıyan, düşüncelerini bilen katledildiği 18 Mayıs 1973'ten beri anlatılan, her kesimin farklı cevaplarla ifade ettiği İbrahim Kaypakkaya kimdir sorusunun gerçek yanıtı onun ardıllarındadır. Bu gerçek onu bugüne kadar kitlelere olması gereken biçimde, onun fikirlerini sınıf mücadelesinin bir rehberi haline getiremediğimiz gerçeği ile birlikte kabul ediyoruz. 24 yaşında kasketli bir komünistin mahir elleriyle yazılan ülkemiz devriminin yolunu merak edenler, onu anlamaya çalışanlar ve hatta onu tanımaya çalışanların, yönünü ve önderliğini arayan genç kitlenin oluşu ayrıca dikkat çekmemiz gereken bir gerçektir.

İbrahim Kaypakkaya sınıf mücadelesinin, kitle hareketlerinin ateşinde pişmiş, ülkemiz devriminin sorunlarını ve niteliğini bu pratiğin içinde şekillendirmiş komünist bir önderdir. Döneminin kitle kalkışmalarının içinde yer alırken tüm pratiği sınıfın yani proletaryanın bilimsel ideolojisi ve yönte-

miyle inceleyerek sonuç çıkarmıştır. Bu kavrayıştan ötürüdür ki tüm sorunları tahlil ve çıkardığı sonuçlar çığır açan bir manifesto niteliği kazanmıştır. İki sınıfın kavgasıydı süregelen ve sürececek olan. Onu ve dünyayı kuşatan devrimlerin niteliğini ve ülkemiz devriminin niteliğini proletaryanın gerçek kurtuluşunu sağlayan Marksizm-Leninizm ve Maoizm'i kavrayarak, onu bir dogma değil eylem kılavuzu biçiminde kavrayarak incelemiştir. Onu diğerlerinden ayıran temel öge bu net duruş ve kavrayıştı. Bu berraklık tüm diğer sorunlara nasıl yaklaştığının, nasıl yaklaşılması gerektiğini de beraberinde getirmiştir.

Bu kavrayış bir dizi sorunun tahlilinin, ülkemiz ezilenlerinin gerçek kurtuluşunun ancak bir komünist önderlikle mümkün olacağı sonucuna götürmüştür. O sınıf mücadelesinin kendiliğinden gerçekleşen yapısına tapınmamış; ancak ayağını bastığı zeminin o olduğunu da unutmamıştır. Lenin'in "*Proletaryanın kendiliğinden mücadelesi, bu mücadele güçlü bir devrimciler örgütü tarafından yürütülmediği müddetçe, gerçek bir 'sınıf mücadelesi' haline gelemeyecektir.*" (Lenin, Seçme Eserler Cilt 2, s. 154) yaklaşımından doğru sadakatle hareket etmiştir. Bu sadakat İbrahim yoldaşı komünizmin bayrağını dalgalandıran, onu tüm lekelerden kurtarma mücadelesine vakfeden titiz çalışmalar yapmaya sevk etmiştir. Nihayetinde 24 Nisan 1972'de komünist öncüyü programatik görüşler, teoriler geliştirerek ilan etmiştir.

Bu berraklık ve kavrayış onun diğer temel sorunlara yaklaşımını da belirledi. Kemalizm'den ve onun etkisindeki tüm bir tarihten ve anlayıştan kopuşun gerisindeki derin sınıf analizi ve netlik, İbrahim'i diğer önderlerden ayıran temellerden biridir. Bu ayrıma götüren ise Türk devletinin niteliğini çözümlemedeki bilimsel çözümleme gücüdür. Kurtuluş Savaşını kendine dayanak

yapan devrimci, aydın, demokrat kesimlerin Kemalizm'i anti emperyalist değerlendirmelerinin aksine İbrahim, Kemalizm'in ipliğini pazara çıkarmıştır. Onun anti emperyalist değil ancak anti işgalci olarak değerlendirilebileceğini, dayandığı sömürücü sınıflar itibarıyla de ilerici değil, faşist karakterini ortaya koymuştur. Başta işçi sınıfı olmak üzere, köylülerin ve emekçilerin düşmanı olduğunu tespit etti. Bu tespitleri çeşitli revizyonist ve oportünist kesimlerin hedefi oldu. Ancak o tüm bu saldırıları teorinin gücüyle bertaraf etti.

Sorun henüz günceldir, manipülasyon devam etmektedir. 19 Mart sonrası dünün revizyonist-oportünist akımlarının CHP etrafında nasıl kenetlendiğine Saraçhane mitinglerinde tanık olduk. Mağdur sıfatıyla anılan CHP'ye sunulan destek, alanda toplanan binlerin, sokağa çıkan milyonların mücadelesini sekteye uğratmakla kalmayarak kitlelerin mücadelesini de CHP saflarında eritmeye, dizginlemeye çalışmışlardır. Sokaktaki gücü mevcut sisteme yedekleyen CHP bir kez daha demokrasi "şovu" gerçekleştirmiştir. Kitlelerin demokrasi özlemi sandık seçeneği baskılanmak istenmiştir.

CHP'nin yükselmeye eğilimli hareketi söndürme çabası özellikle gençlik kitlesinde bir tepkiye neden olmuştur. Bu tepki önemlidir; ancak bir diğer önemli nokta bu kitle pratiğinden çıkan sonuçları doğru analiz etmektir. Kendiliğinden hareketi, sınırlarının ilerisine taşımak bizim görevimizdir. Bu hedefle İbrahim'in Kemalizm tahlilini kitlenin elinde bir meşaleye dönüştürmeliyiz.

Aynı soruya verilecek diğer bir yanıt onun Kürt ulusal sorununda bir kopuşu temsil eden fikirlerin sahibi olduğudur. Bu onun Türk devletinin niteliğine dair yaptığı berrak yaklaşımın bir sonucudur. Devletin karakterini doğru analiz, ülkede bulunan sınıf ve ulusların durumuna dair de net yaklaşımı getirmiştir. Ezilen ulusa uygulanan zulmü değerlendirenken yine elinde sınıfın bilimsel tezleri vardı. Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkının tanınmasını çözümünü çözüm anahtarı olarak ortaya koymuştur. Soruna dair yaptığı çözümlemeyle hareket üzerindeki sosyal şovenizmi silip atmıştır. Kürt ulusuna değil diğer milliyetlere dönük baskıyı da deşifre etmiş, soruna proletaryanın çıkarları

penceresinden bakarak bu alandaki mücadeleyi ve proletaryanın görevlerini de tarif etmiştir.

Diğer bir yanıt ezilenlerin kurtuluşunu sağlayacak devrimin yolu konusundaki berrak fikirlerin sahibi oluşudur. Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi İbrahim Kaypakkaya gerçek kurtuluşun ancak doğru önderlikle buluşacak kitlelerin kalkışmasıyla olacağının net bilincidir. O ülkemizin toplumsal ve siyasal yapısını, sınıfların durumunu, ekonomik ve sosyal yapısını ve buna bağlı olarak da devrimin niteliğini net biçimde ortaya koymuştur. Devrimin karakterine dair kavrayış, devrimin araçları konusundaki berrak yaklaşımı da sağlamıştır. Devrimin ittifaklarını da proletaryanın çıkarları penceresinden bakarak belirlemiştir.

İbrahim, geliştirdiği bu fikirlerin yıkıcı, keskin ve uzlaşmaz niteliğinden kaynaklı devletin saldırılarının merkezindedir. Onun adını haykırmanın, onun silüetini taşımanın bir bedeli vardır. Sistemin sınırlarına çekilemez olan fikirlerini, baskı, zor, işkence ve katletmeyle dizginlemeye çalışan devlet bu amacına ulaşamamıştır. 53 yıllık mücadelede tüm yenilgi ve kayıplara rağmen bu duruştan taviz verilmemiş, onun mirasına sahip çıkılmıştır. Bu nedenledir ki güce tapınan, "dönemin ruhuna uygun" teoriler geliştirmeye çalışan, onu "aşmaya", güncelleme yoluna girenler onun yolundan çıkmıştır. Onun tezlerinin güncelliğini kavramayanların bu kaçınılmaz sona gelmeleri elbette bir sürpriz değildir. Sınıf mücadeleleri tarihi böyle örneklerle doludur.

Onun fikirlerini anda proletaryanın çıkarlarıyla buluşturarak kitlelerin elinde bayrağa dönüştürmek ertelenemez görevimizdir. Bu bayrağı taşımanın kararlılığı ve azmiyle mücadeleye asılalım...

"İbo gidişat nasıl?' gibi bir şeyler sordum. O her zaman gülen gözleri ve hiç çıkartmadığı şapkasıyla bir süre düşündü. 'Ağabey, gidişat gidenin hızına, yürüdüğü yöne, arazinin yüzey şekillerine ve de hava koşullarına bağlıdır. Yani iyi değil; ama bu soluk bu yokuşu aşmak zorunda başka çaremiz yok' dedi."

Çaremiz yok onun yolundan başka!

Emperyalistlerin Hegemonya Mücadelesi

Son yıllarda gündemimize sıklıkla giren “emperyalistler arası bir dünya savaşı için koşullarının olgunlaştığı” iddiası önümüze bazılarımız için yeni bazı bilindik kavramları çıkardı: Savaş akımı ve devrim akımı. “Dünya üzerinde esas olanın savaş akımı mı yoksa devrim akımı mı olduğu” sorusuyla gündeme gelen bu kavramlar üzerinde duracağız. Çünkü bu kavramlarla birlikte dünyanın “yeni koşulları” kadar proleter bakış açısından ileri gelen görevlerin içeriği, kapsamı ve nasıl uygulanacağı problemleri de gündeme gelmektedir. Bu kavramlar üzerinden yapacağımız inceleme ve tartışmalar bize büyük deneyimlerden öğrenmeyi ve bakış açımızı netleştirerek deneyimlerin içerdiği bilgiyi ileriye taşıma olanağı sunacaktır.

Yazımız bu kavramların içeriği kadar içinde olduğumuz süreci incelemeyi, tartışmayı da kapsayacaktır. Zaten gündemdeki ekonomik krizin derinliği ve savaş tartışmaları da bunu kaçınılmaz kılmaktadır.

En son Hindistan ile Pakistan arasındaki tarihsel gerginlikle bir kez daha “büyük savaş” olasılığı üzerinde durulmaya başlandı. Keşmir Davası Hindistan ve Pakistan kadar Çin’i de ilgilendirmekte ve buradaki çatışmalar Çin’i etkileyecek derecede ona yakındır. İki ülke arasında savaş olasılığının konuşulmaya başlanmasından bu yana Çin’in oynayacağı rol de değerlendirmelere konu olmaktadır. Gene emperyalist bir ülke olan Rusya’nın Ukrayna’yı işgaliyle gündemin sıcak konusu olan bu mesele egemen devletlerin, daha net ifadeye emperyalist devletler arasındaki çelişkinin keskinleştiği ve “belirleyici” bir nitelik kazandığı hakkında yorumlar yapılmakta.

En son Yunanistan’da gerçekleşen sempozyumda bu yöndeki değerlendirmelerin somutlaştığını gördük. Açık ki bu değerlendirmeler için birçok önemli unsur vardır ve tartışmanın sürmesi bakımından da “yeni” olaylar gündeme gelmeye devam etmektedir.

Öncelikle “dünyada savaş akımı” ile “dünyada devrim akımı” kavramlarının anlamını açıklayalım.

BAŞLICA ÇELİŞMELERİN SİRALANMASI

Dünya üzerindeki çelişkileri açıklarken üç önemli, belirleyici çelişkiden söz ederiz. Birincisi ezilen uluslar ile bütün emperyalist güçler arasındaki çelişkidir.

İkinci çelişki proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkidir ve üçüncüsü de emperyalistlerin kendi aralarındaki çelişkidir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki komünizme dek sürecek temel çelişkidir ve demokratik halk devrimlerinin başarısının belli bir aşamasında sosyalizmin yerleşmesi ve komünizme geçiş döneminde dünya çapındaki baş çelişki olacaktır. O döneme kadar emperyalistler arası çelişki geçici bir biçimde baş çelişki halini alabilir olsa da, yer yer keskinleşse de esas olarak baş çelişki ezilen uluslarla emperyalistler arasındaki çelişki olacaktır. Temel çelişki olarak proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki diğer iki çelişkinin içinde varlığını sürdürür. Başka biçimde söylersek eğer proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişki sözü geçen diğer iki çelişkinin varlığının temelidir ve çözümü bunların çözülmesinin devamında mümkündür; aksi halde varlığını korur... Proletarya ile burjuvazi arasındaki çelişkinin değindiğimiz özel önemi ve uzun süre devam edecek olması dışında yazımızın konusunu oluşturan sorun diğer iki çelişki hakkındadır. Bu çelişkilerin nesnel koşullar içindeki konumları “savaşın mı yoksa devrimin mi esas akım” veya “ana eğilim” olduğunu gösterir. Hangisinin baş çelişki olduğu komünistlerin politikalarında önemli değişikliklere neden olur. Emperyalizm ve proleter devrimler çağının olağan süreçlerinde baş çelişki ezilen uluslarla emperyalizm arasındaki çelişkidir ve bu baş çelişkiye bağlı olarak ezilen ve yarı feodal nitelikteki ülkelerde toprak devrimi koşulları devam eder. Oysa emperyalistler arası çelişki nesnel gelişmelere bağlı olarak konum değiştirip baş çelişki haline geldiğinde bu ülkelerdeki toprak devrimi tali duruma gelir ve demokratik ulusal kurtuluş mücadelesi esas olur. Emperyalistler arasındaki çelişki baş çelişki olduğunda bu ülkelerdeki devrimin dinamikleri bundan etkilenir, sınıf ittifakları ve ana hedefler gibi devrimin birçok önemli unsuru değişime uğrar. Dolayısıyla dünyaya çapındaki çelişmelerden bu ikisinin sıralamadaki konumu komünistlerin dikkati nazarından çıkmaması gereken bir konudur.

Bu iki çelişkinin varlığı konusunda özel bir tartışmaya ya da ispata gerek olmadığı görüşündeyiz. Dünya üzerinde devletler ezilenler ve ezenler olarak ayrılmışlardır. Bahse konu ülkelerdeki sermayenin gücüne göre gerçekleşen bu ayrışmada emperyalist devletler devasa sermayeleri ile ezen, hükmeden, dünya ekonomisine yön veren

konumdadır. Diğerleri ise bu ülkelerin yönlendirmesinde olup ezilen uluslara dahildirler. Elbette ezilen ulusların her birinde ezen devletlerle iş birliği içinde olan sınıflar söz konusudur. Geçmişte açıktan işgalle ve sömürgeleştirme yoluyla kurulan tahakküm bugün yarı sömürgeleştirme yoluyla, bürokratik kapitalizme yol açan ilişki biçimiyle devam etmektedir. Bu ülkeler emperyalizme bağımlı ve özellikle güçsüz sermayelerinden ötürü tamamen gerici, zorbalığa dayanan bir ilişkiyle yönetilirler. Bu ilişkinin hem nedeni hem de sonucu olarak ezilen uluslarda devrimin şartları genel olarak olgundur. Emperyalist ülkelerde ise devrimin şartları genel olarak yoktur. Elbette bu, gelişmiş ülkelerde devrimlerin olanaksız olduğu anlamına gelmez. Buralarda da devrimin şartlarının olgunlaşması olasıdır, komünistler bunun için özel bir çaba harcamak sorumluluğu taşırlar.

BAŞ ÇELİŞKİ VE TOPRAK DEVRİMİ İLE ULUSAL KURTULUŞ

Yukarıda değindiğimiz 1. tezi tekrarlayarak devam edelim: Emperyalist güçlerle ezilen uluslar arasındaki çelişkinin baş çelişki olması ezilen ülkelerdeki devrimlerin esasta yarı feodalizmin tasfiyesini başarmak üzere toprak devrimi olmasını koşullar. Bu da ülke içindeki devrim karşıtları ile devrimden çıkarı olanların ayrışmasının buna göre gerçekleşmesi anlamına gelir. Toprak devrimi ile demokratik devrimin iç içe geçtiği bu ülkelerde demokratik devrim ancak toprak devriminin başarılmayla tamamlanabilecektir. Bu iki devrim arasındaki bağ çok güçlü olsa da ve bunların birbirinden ayırt edilmesi bu nedenle anlamsız görünse de iki “ayrı devrim”den söz ettiğimiz açık olmalıdır. Toprak devrimine kuşkusuz emperyalizm de karşıdır ve bu devrim dolaylı olarak emperyalizmin de yenilmesini gerektirir. Ne var ki bu yenilgi dolaylı, emperyalizmin ülke içindeki destekçilerini kaybetmesinden ibaret bir yenilgidir. Belli bir devrim sürecinin ana konusu bu devrimden çıkarı olan sınıflar arasındaki ayrışım bakımından, özellikle orta burjuvazinin ve genel olarak burjuva sınıfların bu devrim sürecine katılımı bakımından önemlidir. Bu devrim toprak devrimi olduğunda görece başka

sonuçlar, bu devrim demokratik ulusal bir devrim olduğunda başka sonuçlar gerçekleşir. Örneğin emperyalist bir işgal halinde ulusun bütününe yakını işgal karşıtı hareketin parçası olmaya adaydır, oysa toprak devrimine katılım aynı düzeyde gerçekleşmez. Gene işgal karşıtı demokratik ulusal bir harekete öncülük görevini gerçekleştirmekte burjuva sınıflar daha “cesur” ve çıkarları gereği daha atak olurlarken toprak devrimi sürecinde emperyalizmle iş birliği koşulları daha güçlü olduğundan daha korkak ve durağandırlar. Kuşkusuz toprak devriminde proleterlerin ve köylülerin çıkarlarının çok daha görünür olması da burada konu edilebilir.

Sonuçta dünyada baş çelişkinin değişmesi ülke devrimlerini doğrudan etkiler; yeni olguları, durumları, ittifakları vb. gündeme getirir.

EMPERYALİST SAVAŞTA KRİZ ŞARTI

Emperyalistler arası çelişkinin dünyada baş çelişki olması dünyanın emperyalistler arası paylaşımında ciddi bir “krizin” varlığı halinde gerçekleşir. Günümüzdeki gelişmeler bu yöndeki olgunlaşmaya işaret etmektedir. Ekonomik krizin derinleşmesi, dünya finans sistemindeki kapsamlı sıkışma, dünyanın birçok bölgesinde büyük savaş tetikleme riski taşıyan gerginliklerden söz edilmeye başlanması ve bu gerginliklerin ciddi bölgesel sorunları içermesi dünya pazarlarının paylaşımı konusunda boyutlu bir krize işaret etmektedir. Bu da emperyalistler arasında barışçıl ilişkilerden barışçıl olmayan ilişkilere geçilmekte olduğunu gösterir. Trump’ın “yeni” başkanlığında

Mücadelesi ve Olası Paylaşım Savaşı

Çin sosyal emperyalizmini hedefleyen ekonomik saldırı politikalarının daha ileri bir seviyede gündeme getirilmesi bu yöndeki bir ilerleme olarak değerlendirilebilir. Hakeza Panama Kanalı, Grönland'a hak talebi, birçok devleti zora sokacak biçimde gümrük vergisi artırımı gibi gelişmeler de ABD ekonomisinin acil çözüm arayışlarının bir sonucudur... Yine de mevcut gelişmelerin "dünyada savaş akımı esastır" demek için yeterli olduğu söylenemez. Çin'in karşı hamleleri karşısında ABD'nin geri adımlar atmaya başlaması ve bir anlaşmanın mümkün olduğuna dair açıklamalar yoğun ve güçlü ekonomik saldırıları başlatanın bu konuda pek de

Çürümenin gerçek boyutunu türev piyasaların hacminin aşırı artmasından ve mevcut değerlerin toplamından çok daha büyük borçlanmalardan anlayabiliriz. Bu nedenle günümüzdeki krizin öncekilerden ayrıştığı nokta bütün olarak finans sisteminin değişimini zorlamasıdır. 1970'li yılların başlangıcındakine benzer bir zorlamadır bu ve o gün ABD kontrolünde bir finansal sistem kurulabilmişken bugün benzer düzeyde bir sistem için yeterli ittifak, yeni araçlar ve kitlesel destek yok. Kuşkusuz bunun için hem planlar hem de çeşitli operasyonlar söz konusudur veya olacaktır. Bununla birlikte çürümenin olduğu seviye ve kitlelerin geleceğe dair beklenti ve talepleri açısından bakıldığında bu değişimin çok büyük çalkantılara yol açacağından emin olabiliriz.

İşte bu koşullar bizi, günümüzün şartlarının tarifiinde savaş akımının mı esas olmaya başladığı düşüncesine götürmektedir. Bunun gerçekleştiği henüz söylenemez; fakat gelişmenin yönünün de bu olduğu ileri sürülebilir. O halde şunu sorabiliriz: bu neyi değiştirecektir? Devrimimizin temel özelliği olan toprak devrimi rafa mı kalkacaktır? Demokratik devrimi ve ulusal bir savaşı önceleyen yeni bir stratejik tutumun şartları mı oluşmaktadır?

DEVRİMLER SÜRER GİDER

Eğer savaş akımının esas olduğu tespit edilirse elbette yönelimin konusu bu gibi sorularla belirlenecektir. Bununla birlikte bu, her şeyin temelden değişmesi sonucunu vermeyecektir. Toprak devrimi ikincil plana düşünce ne temel ilkelerde bir değişim olur ne de genel siyasî yönelimin hedeflerinde. Yeni Demokrasi ve oradan sosyalizme geçiş için mücadele devam eder. Komünist partisinin devrimdeki rolü ve proleterya ile köylü temel ittifakına dayanan hareket üzerinden demokratik devrim ve ulusal savaşın ön plana geçtiği bir süreç başlar. Emperyalistler arası savaş şartlarından ileri gelen yeni sorunlar ve ilişkiler üzerinden devrimci savaş yeni den tanımlanır ve biçimlenir. Kuşkusuz bunlar da kapsamlı değişimlerdir...

Ayrıca emperyalistler arası savaş koşulları oluştuğunda emperyalistlerin savaş gücü hakkında en ileri seviyeler

de propagandalarla karşılaşacağımızı bunlara ekleyebiliriz. Komünistler bu çelişkilerden birinin diğerinin yerini almasının mümkün olduğunu kabul etmekle birlikte bunun geçici bir değişim olacağı görüşündedirler. Emperyalistler arası çelişkinin baş çelişki halini alması blok halinde olsun ya da olmasın herhangi bir emperyalist gücün diğer emperyalist güçler üzerinde üstünlük kurmasından başka, kuşkusuz bir dünya savaşının yaratacağı büyük bir yıkımla birlikte özel bir anlam içermeyecektir. Bu nedenle bu çelişkinin baş çelişki halini almasının komünistler açısından kimi farklı politikaları getirecek olmasıyla birlikte "çok özel" bir anlamı olmayacaktır. Komünistler emperyalistler arası bir savaş olası olduğunu kesinlikle reddetmezler, aksine bunun devrimlerle engellenmedikçe kaçınılmaz olduğu görüşündedirler. Ne var ki dünya savaşı tehdidi ile kitlelerin devrimci rolünü, geleceği belirlemeye muktedir kudretini sorgulatacak bir propagandanın da karşısında dururlar, durmalıdırlar. Günümüzde de geçmişte olduğu gibi, elbette bugünkü teknolojinin seviyesiyle bağlantılı olarak devasa bir propagandayla karşı karşıyayız. Zihnimizi bu propagandaya karşı hazırlamakla yükümlüyüz. Eğer bir savaş tehdidi gündemde ise ve savaşın esas akım olduğu görüşleri dile gelmeye başlamışsa bu mesele de gündeme getirilmeli ve komünistlerin tarihe ve kitlelerin rolüne dair berrak yaklaşımı üzerinde titizlikle durulmalıdır. Devrimci ruhu yüceltmek burada özellikle önemlidir. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bittiği günlerde Hiroşima ve Nagazaki'yi atılan atom bombalarıyla yapılan "propaganda" hatırlanabilir. Bu iki büyük saldırıda 230 bin civarında insan katledildi. Bu bombaların savaşta zafer elde etmekle ilgili olmadığı ya da bu yolla Japonya'nın cezalandırılmadığı açıktı. Bu iki bomba da "yeni" güç olarak ABD'nin üstünlüğünün ilan edilmesini amaçlıyordu. Tarihsel açıdan korkunç bir olay olarak kayıt altına alınan bu iki bombanın da özeleştirisi verilmedi, bu olaydan ötürü ABD cezalandırılmadı; aksine bunlarla teyit edilen kapitalist dünyanın liderliğine "uygar ülkeler" biat ettiler. Bu büyük savaşta başta Nazi faşizmi olmak üzere genel olarak faşizmi alt etmekte benzersiz bir rol oynayan ve fedakârlık gösteren Sovyetler Birliği ise dünya halklarının gönlünde şan ve şeref sahibi olmakla yetinmiştir. Bugün bu şan ve şerefin emperyalistler tarafından intikam alınırçasına silinmeye çalışıldığını görüyoruz. 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın sadece Avrupa'da

gerçekleşmediğini, Sovyetler Birliği'nin 20 milyon canını verdiği büyük direnişinden ibaret olmadığını unutturmak istiyorlar. Sovyetlerin, Büyük Stalin'in muhteşem başarısını küçümseyip unutturmak dışında aynı dönemdeki Çin'in merkezinde yer aldığı ezilen dünya halklarının direniş ve zaferlerini de unutturmak istiyorlar. Bugünün öğretilen tarihinde bunlara neredeyse hiç yer verilmemektedir. Oysa bunlar emperyalizmin nasıl alt edilebilir "kâğıttan bir kaplan" olduğunu ispatlayan gerçeklerdir. Bugün büyük savaş gerçekleriyle, "inanılmaz" iletişim ağlarıyla, yapay zekayla dünya halklarına, kendisi karşısında hiçbir şansı olmadığı mesajları vermekte olan emperyalist sistem 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda bir yerde değil her yerde alt edilebildi. Emperyalist bir savaş etrafımızı sardığında ondan korkmamak gerektiğini Başkan Mao birçok kez dile getirmiştir. Eğer böyle bir süreç başlarsa ona kulak vereceğiz. Çünkü o emperyalizmi alt etmekle ilgili büyük bir teoriyi ve pratiği sahiptir.

Savaş akımı için koşullar olgunlaşmakta. Bununla birlikte aynı olgunlaşmanın devrimler için de geçerli olduğunu unutmamak gerekir. Emperyalist güçler arasındaki çelişki baş çelişki halini alsa da yaslanacağımız temel gerçeklik bu olmalıdır. O durumda görev emperyalistler arası savaşı devrim lehine çevirmek için çabalamak olacaktır. Bu nedenle savaş akımının ne olduğunu, nasıl sonuçlar getireceğini önceden bilmek önemlidir. Rosa Lüksemburg'un can yoldaşı, Alman Komünist Partisi'nin kurucularından Liebknecht emperyalistlerin paylaşım savaşı gündeme geldiğinde işçileri, emperyalizme karşı var güçle ve tam bir devrimci kararlılıkla yürütülecek bir mücadeleye çağırıyordu, şöyle diyordu: "Bu anın gereği, uluslararası emperyalist halk katliamına karşı uluslararası proleter mücadeledir. Her halkın baş düşmanı kendi ülkesindedir! Alman halkının baş düşmanı Almanya'dadır: Bu düşman Alman emperyalizmi, Alman savaş partisi, Alman gizli diplomasisidir. Alman halkının ülke içindeki bu düşmana karşı mücadele etmesi, kendi ülkelerindeki emperyalistlere karşı mücadele etmeleri gereken diğer ülkelerin proleteryasıyla birlikte politik mücadelede yenilgiye uğratmaları söz konusudur."

Bu çağrı çağımızın bütünü için yakılmış bir meşaledir. Elbette meşale her seferinde yukarıya daha yukarıya çekilmelidir. Çünkü görülmesi gereken ayrıntılar her defasında artmaktadır...

ilerleyemediğini, dizginlenmek zorunda kaldığını göstermiştir.

O halde şunu ifade edebiliriz: ABD hegemon güç olarak egemenliğini sürdürmekte zorlanmaktadır. Ön tedbirlerle ekonomik krizin yıpratıcı sonuçlarından yararlanmayı içeren bir saldırı politikası uygulamaktadır. Buna karşın yeni hegemonik güç olmaya aday görünen Çin sosyal emperyalizmi ABD'nin hamlelerini boşa düşürecek argümanlara sahiptir. Henüz karşı karşıya gelmek konusunda iki emperyalist güç de ikna olmuş değildir. Trump'ın ekonomik alandaki saldırılarının "onunla" başlamadığını; ancak onunla bir ileri seviyeye geldiğini söylemeliyiz. ABD sistemli bir saldırı politikası izlemektedir. Bu da onun hegemonik gücünü korumakta zorlanmasının bir sonucudur. Kapitalist sistem üzerinde yükselmiş olan emperyalizm en ileri seviyede çürümüş durumdadır. Bu çürüme önü alınamaz bir şekilde yayılmaktadır.

BEDEN BİZİM, KİMLİK BİZİM, MÜCADELE BİZİM

İnsan bedeni, tarih boyunca yalnızca biyolojik bir yapı olarak değerlendirilmiş aksine her çağda ve her toplumda ideolojilerin, kültürel değerlerin ve toplumsal beklentilerin bir taşıyıcısı ve yansıtıcısı olarak şekillendirilmiştir. Bu bağlamda beden, salt fiziksel bir varlık olmanın ötesinde toplumun ideolojik haritası üzerine işlenen, sürekli düzenlenen ve denetlenen bir mekândır. Bedenin doğrudan biyolojik doğasından soyutlanarak bir temsil nesnesine dönüşmesi, onun politikleşmesini ve sosyalleşmesini de beraberinde getirir. Michael Foucault'nun ortaya koyduğu gibi beden artık sadece devletin gözetiminde değildir. İdeolojik aygıtları olan okul, cami, askeriye ve hapisane gibi kurumlar aracılığıyla da disipline edilen bir varlığa dönüşmüştür. Bu kurumlar bireyin bedenini uysallaştırmak, itaatkâr hale getirmek ve üretken kılmak için işlev görür. Böylece beden bireysel bir özerklik alanı olmaktan çıkar, iktidarın dolaşıma soktuğu bir yönetim nesnesi haline gelir.

Toplumsal cinsiyet rolleri bedenin nasıl inşa edildiğini anlamamız açısından çarpıcı örnekler sunar. Kadın bedeni tarih boyunca çoğunlukla denetlenen, gizlenen, ölçülen ve temsil edilen bir alan olarak işlev görmüştür. Moda, güzellik normları, annelik ya da ahlak kuralları kadının bedenini tanımlayan, sınırlandıran ve biçimlendiren ideolojik araçlar olarak işlev kazanır. Benzer şekilde erkek bedeni de güç, otorite ve dayanıklılık gibi toplumsal değerlerle özdeşleştirilerek kalıplaştırılır. Elbette bedenin iktidar tarafından şekillendirilen bir alan olması, onu aynı zamanda direnişin de mecrası haline getirdiğini unutmamak gerekir.

Kadın bedeni yıllardır erkek egemen sistemin ideolojik kuşatması altındadır. Bugün yaşananlar bu kuşatmanın daha da derinleştiğini, kadınlar üzerindeki denetimin artık yalnızca kültürel ya da ahlakî baskılarla değil doğrudan devlet politikaları eliyle yürütüldüğünü açıkça göstermektedir. Örneğin Sağlık Bakanlığının özel hastanelerde

sezaryen doğumu yasaklama kararı kadınların bedenleri üzerindeki söz hakkını hiçe sayan, tıbbi bir gerekçeyle değil de siyasî ve ideolojik kaygılarla alınmış bir adımdır. Bu karar kadınların doğum biçimine, bedenine, hayatına ve karar mekanizmalarına yönelik açık bir müdahaledir.

Kadın bedeni üzerinden yürütülen bu müdahaleci politikalar yeni değildir fakat AKP iktidarının son dönemde hız kazandığı "aile yılı" ve benzeri uygulamalar kadınları yalnızca anne, eş ve fedakâr aile bireyleri olarak tanımlayan dar bir çerçeveye mahkûm etmektedir. Bu yaklaşım kadınları toplumsal üretimden ve politikleşmekten, varoluşun kendisinden dışlamayı, onları yalnızca ev içi rollerle tanımlamayı hedeflemektedir. Kadının toplumsal kimliği, sadece doğurganlıkla özdeşleştirilmekte, bireysel tercih ve hakları yok sayılmaktadır.

Sezaryen doğumun "tehlike" olarak sunulması "normal doğumun teşviki" adı altında yürütülen kampanyalar masum tıbbi bir yönlendirme değildir. Kadınların doğum tercihi denetlenmekte, bedenleri birer nüfus politikası nesnesi haline getirilmektedir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın Türkiye'nin nüfus artış hızından şikâyet ederek ileride askere gidecek genç bulunamayacağına yakınması buna örnektir. Oysa ki kadınların sağlık hakkı, yaşam hakkı ve beden bütünlüğü üzerinde uygulanan bu politikalar kabul edilemez. Kadınlar haksız savaşlara asker doğurmak zorunda değildir. Vajinal doğumun dayatılması, sezaryen doğumun yasaklanması sadece tıbbi değil aynı zamanda psikolojik, sosyal ve politik riskler barındırmaktadır. Kadınların doğum tercihleri hekimlerin ve ebelerin rehberliğinde, kadının fiziksel ve ruhsal sağlığı gözetilerek alınmalıdır.

Kadınlara reva görülen bu yaklaşım ekonomik krizin faturasını dahi kadın bedenine kesmeye çalışan bir zihniyetin ürünüdür. Sezaryen maliyetlerinin yüksek olması gerekçesiyle kadın bedenine

müdahale eden bu politikalar, yalnızca sağlık hakkının değil kadın haklarının da açık ihlalidir. Bilinmelidir ki kadınlar anne olmak zorunda değildir. Kadınlar sadece doğuran, büyüten, evde kalan değil aynı zamanda düşünen, üreten, mücadele eden, karar alan toplumsal öznedir. Devletin, toplumun ve erkek egemen sistemin kadın bedeni üzerindeki tahakkümüne karşı ses yükselten her kadın bu düzene bir itirazdır. Bu yüzden ki kadın bedeni kimsenin ideolojik projesi değildir. Karar da söz de irade de kadınlarındır.

MEŞRULAŞTIRILMAYA ÇALIŞILAN NEFRET

Ankara'da gerçekleşen yürüyüşe yönelik polis saldırısı ve ardından yapılan Valilik açıklaması yalnızca bir gözaltı vakasına dair resmî bir bilgilendirme değildir. Bu açıklama devletin hem kadın bedenine hem de trans kimliğe nasıl baktığını ve bedeni nasıl teşhir ettiğini ve yine beden üzerinden nasıl bir tahakküm kurduğunu gözler önüne seren açık bir ifşadır.

Valilik tarafından yapılan açıklamada gözaltı sırasında bedenin bir kısmı görülen eylemciye yönelik halkın tepkileri "şahıs kadın değil, erkek" denilerek savuşturulmaya çalışılmış, bununla da kalınmayarak kişinin iç çamaşırı tercihi hedef hâline getirilmiştir. Bu söylem hem translara yönelik açık bir nefret dili taşımakta hem de kadın bedenine dair ataerkil, mülkiyetçi ve tahakkümcü yaklaşımın yeniden üretildiği bir aleniyet içermektedir. Devletin burada yaptığı şey yalnızca bir transı teşhir etmek değil aynı zamanda cinsiyet kimliği, beden bütünlüğü ve mahremiyet haklarını hiçe sayarak "makbul beden" tanımı üzerinden kimin insan yerine konacağını, kimin onurunun korunmaya değer olup olmadığını ilan etmektir. Ve gözaltına alınan kişinin "kadın değil erkek" olarak tanımlanması açıkça şunu söylemektedir: "Eğer bu beden trans bir bedense devletin şiddeti meşrudur çünkü o beden zaten haklardan, kimlikten, saygıdan azadedir."

Bu açıklama yalnızca transları hedef almamış aynı zamanda kadın bedeninin devlet gözetiminde nasıl nesneleştirildiğini de ortaya koymuştur. Vücudun görünmesi üzerinden yapılan haber ve yorumlara karşı Valiliğin yanıtı "o kadın değil" cümlesiyle de özünde şu mesajı vermektedir: "Eğer kadın olsaydı bu durum hassasiyet gerektirirdi." Çünkü bu kadın bedeniyle kurulan sahiplik ilişkisini meşrulaştırmakta, devletin kadını hâlâ "korunması gereken", "onuru devlet tarafından tarif edilen" bir varlık olarak konumladığını göstermektedir. Bununla beraber biz kadın bedenin de nasıl aşağılandığını, teşhir edildiğini gördük, yaşadık. Kadınların giyinme özgürlüğünün yüz yıldır baskıyla gasbedildiğini biliyoruz. Başörtüsünden mini eteğine, yasakçı zihniyet devlet zihniyetidir. Bugün AKP iktidarında yasaklar böyle tezahür etmektedir, giyim bir "etiketleme" unsurudur. Kadınların giydikleri kıyafetlerin tecavüzcülere ve katillere "indirim" sebebi yapıldığını, kadın gerillaların bedenlerinin teşhir edildiğini ve vücut bütünlüğüne saldırıldığını, savaşlarda kadın bedeninin satıldığını, mülteci kadınların ikinci eş olduğunu biliyoruz. Bunları yaşadık, yaşıyoruz. Bedenimizi "ganimet" olarak görenler savaşın henüz bitmediğini unutuyorlar.

Kadın bedeni de trans bedeni de kimliğin ve öznenin taşıyıcısıdır, devletin disiplin aygıtı değildir. Hiçbir beden mahremiyeti devlet eliyle yok sayılarak teşhir edilemez. Hiçbir kimlik polisin ve valiliğin "kabul" sınırlarına göre insanlık haklarından yoksun bırakılamaz. Bu olay yalnızca bir gözaltı değil bedenlerimizi tanımlamaya çalışan ataerkil ve cisnormatif devlet aklının çıplak bir dışavurumudur. Bu ülkenin meydanlarında atılan her slogan, her pankart, sadece hak arayışı değil aynı zamanda bedenlerimizin bizim olduğunu haykırmaktır. Devletin tanımladığı değil kendi tanımladığımız bedenlerimizle, kimliklerimizle, varoluşlarımızla vardık, varız, var olacağız!

UZLAŞMA ARAYIŞI, TİCARET VE ÇELİŞKİLERİN DERİNLEŞMESİ

Emperyalistler arasındaki siyasal kriz her geçen gün daha da derinleşiyor. Başat emperyalist güç ABD, özellikle Çin ve Rusya'yı güçten düşürecek bir yönelim belirlemektedir. Bunun yanında tarihsel ittifakları olan Fransa, Almanya, Japonya, Kanada ve İngiltere gibi emperyalistleri ise kendisine daha fazla tabi kılmaya yönelmektedir. Özellikle ekonomik araçları birer güç unsuru haline getirmektedir. Çin ile bu ekseninde yürüttüğü mücadeleyi daha keskin adımlarla sürdürmektedir. Rusya ile ise dünyanın paylaşımına dair yeni arayışları, "Ukrayna barışı"nı kaldıraç olarak kullanarak yeniden gözden geçirme fırsatı yaratmıştır. Tüm bunlar yaşanırken ekonomik krizin sonuçları giderek daha yıkıcı hale gelmeye başlamıştır.

ABD ve Çin emperyalistleri arasında yaşanan ticaret savaşı, 2025'te yeni gümrük vergileri, teknolojik kısıtlamalar ve jeopolitik restleşmelerle sürüyor. ABD Başkanı Trump'ın 2 Nisan'da gümrük vergilerini artırdığını duyurmasının ardından, Çin de aynı önlemlerle karşı hamlede bulundu. Trump, ABD'nin ticaret açığını azaltmak amacıyla yeni gümrük vergileri açıklamıştı. Bu kapsamda, ABD'nin tüm ticaret ortaklarına yüzde 10, Çin'den ithal edilen mallara ise yüzde 34 oranında ek gümrük vergisi uygulanacağı bildirildi. Trump, yaptığı açıklamada ABD'nin yıllardır maruz kaldığı adil olmayan ticaret uygulamalarına karşı, ülkesinin ekonomik egemenliğini korumak amacıyla bu kararı aldığını belirtti. Çin ve ABD arasındaki ekonomik savaş elbette ki yalnızca bugüne özgü değildir. Bu gerilimin kökleri 2000'li yıllara dayanmaktadır. 2017 yılında, çelik ve alüminyum ithalatının ABD güvenliğini tehdit ettiğine yönelik raporlar, Trump'ı önlem almaya itmişti. Bu gelişme, ticaret savaşlarının başlangıcı olmuştu. 2018 yılı itibarıyla çelik ve alüminyuma sırasıyla yüzde 25 ve yüzde 10 oranında ek gümrük vergileri uygulanmaya başlandı. ABD, Çin'i teknoloji hırsızlığı ve fikri mülkiyet haklarını ihlal etmekle suçlamış; 50 milyar dolar değerindeki Çin ihracat ürünlerine ek gümrük vergisi uygulamıştı. Çin de bu hamlelere karşılık vererek ABD'den ithal ettiği

tarım ürünlerine aynı oranda gümrük vergisi getirmişti. Her iki emperyalist ülke, karşılıklı hamlelerle çatışmayı sürdürmektedir. Çin, ABD'nin bu hamlelerine sert tepki göstererek 10 Nisan 2025 tarihinden itibaren ABD'den ithal edilen tüm ürünlere yüzde 34 oranında ek gümrük vergisi uygulayacağını belirtti. Bu karar ABD'nin aldığı önlemlere karşı Çin tarafından yapılan misilleme oldu. Çin Dışişleri Bakanlığının yaptığı açıklamada ABD'nin adımlarını zorbalık eylemi olarak niteledi. Ekonomistler, yaşanan bu durumun küresel ticaret üzerinde olumsuz etkilerinin olacağı ve dünya ekonomisinde yavaşlamaya neden olabileceğini belirtmektedirler. Yaşanan bu gelişmeler, ABD-Çin ticaret savaşının yeni bir aşamaya geçtiğini ve ekonomide belirsizliklerin artacağını göstermektedir. Trump'ın gümrük duvarlarını yükseltme konusunda kararlı bir siyaset izleyemediği görülmektedir. Zira ABD önderliğinde kurulan ekonomik sistemde, bu düzeydeki ani değişimlerin en büyük zararını yine ABD'nin göreceği açıktır. Trump, bazı ülkelere yönelik gümrük duvarlarını yükseltme kararını askıya alırken Çin'in verdiği tepkiyi "saygısızlık" olarak nitelendirmiş ve bu konuda ısrarcı olacağını ifade etmiştir. Çin ile ABD arasındaki ekonomik mücadelenin daha da yoğunlaşması kaçınılmazdır. Bunun aynı zamanda politik ve askerî düzlemde de bir yoğunlaşmaya yol açacağı söylenebilir. Pakistan-Afganistan ile Pakistan-Hindistan arasındaki gerginlik, bölge güçleri arasındaki çelişkilerin bir izdüşümüdür. ABD-Çin çelişkisi derinleştikçe bölgede tarihsel sorunları olan devletler arasındaki gerginliklerin de artacağı açıktır. Bu gelişmelerin emperyalist çelişkilerden bağımsız olmadığını belirtmek gerekir.

Emperyalistler arası çelişkilerin bir boyutunu Ukrayna savaşı oluşturmaktadır. 24 Şubat 2022'de Rusya'nın işgaliyle başlayan Ukrayna savaşı üç yılı geride bıraktı. ABD-İngiltere, Almanya-Fransa ve NATO'nun kışkırtmaları ve desteğiyle devam eden savaş istenilen sonucu vermediği gibi Rusya Ukrayna'nın üçte birini işgal etmiş bulunuyor. Özellikle Trump iktidara gelmesinden sonra farklı bir politika uygulamaya sokarak Rusya ile müzakerelere başladı. Zelenski'nin Beyaz

Saray'da kameralar önünde azarlanması, Trump ve ardından Başkan Yardımcısı Vance tarafından "Seçilmemiş Diktatör" ifadesi Zelenski karşıtı tutumu göstermesi açısından manidar. Ama daha da önemlisi bu kamuoyuna açık çalışma Rusya ile diplomatik görüşmelerin sağlanması için adeta Ukrayna'ya ödetilen diyet niteliği taşımaktadır. Trump'ın Putin'le telefonda yaptığı görüşmede ABD hükümetinin barış sürecinde ısrarlı olacağını belirtmesi ve anlaşmanın bir parçası olarak Ukrayna'nın doğusu ve Kırım'ın bir bölümünün Rusya'nın elinde kalmasına yeşil ışık yaktı. ABD Savunma Bakanı Pete Hagseth, NATO merkezinde yaptığı konuşmada Ukrayna'nın 2014 öncesi sınırlarına döneceğini varsaymanın gerçekçi olmayacağını, bunun da Kırım'ın Rusya ile herhangi bir müzakerenin parçası olmayacağı anlamına geldiğini söyledi. Yine ABD açısından Ukrayna'nın NATO'ya alınmayacağını belirtti. Time dergisine konuşan Trump 2021 yılında Rusya tarafından ilhak edilen Kırım'la ilgili "Kırım Rusya'da kalacak" derken Zelenski için de "Bunu Zelenski de anlıyor ve herkes Kırım'ın uzun süredir Rusya'nın elinde olduğunu biliyor" ifadelerini kullandı. "Onların denizaltıları zaten çok uzun süredir orada. Kırım'da çoğunlukla Rusça konuşuluyor. (Kırım'ın kaybı) Obama'nın suçu. Trump'ın değil" diyen Trump, "O dönemde Barack Obama yerine ben başkan olsaydım, Ruslar Kırım'ı alamazdı" değerlendirmesi yaparak Kırım'ın Rusya'da kalacağına yeşil ışık yakmış oldu.

ABD ve Rusya arasında savaşın bitirilmesi ve ateşkes sağlanmasına yönelik adımlar ile görüşmeler devam etmektedir. Yapılan temaslar, esasen iki emperyalist gücün savaştan daha fazla nemalanma ve kendi çıkarları doğrultusunda tavizler elde etme çabasına dayanmaktadır. Joe Biden döneminde askıya alınan ilişkiler, Trump'ın başkan olmasıyla yeniden başlamış; Riyad'da her iki ülkenin temsilcileri görüşmeler gerçekleştirerek sürece yönelik adımlar atmış ve çeşitli çalışmalar yürütmüşlerdir. Bu anlamda yapılan görüşmeler, her iki emperyalist gücün daha fazla pay koparma girişiminden ibarettir. Ateşkes meselesi esas olarak Rusya ve

ABD emperyalistlerinin bölgedeki siyasî çıkarlarıyla doğrudan ilişkilidir. Tüm bu gelişmeler ışığında vurgulamak gerekir ki emperyalistler arası ilişkilerde kalıcı anlaşmalar ve uzlaşmalar yoktur. Emperyalist güçler birbirlerinin rakibidir; uzlaşmalar geçicidir ancak rekabet ve çatışmalar sürekli. Ukrayna'da süren savaşın çapı ve niteliği, bir uzlaşmaya olanak sunmaktan çok, bu yöndeki girişimlerin çelişkilerin daha da derinleşmesine yol açacağına işaret etmektedir. Nitekim birçok görüşme başarısız olmuştur. Vance, 1 Mayıs'ta yaptığı açıklamada "bir anlaşmadan umudu kestiklerini, Trump'ın barış konusunda yorgun düştüğünü" ifade etmiştir. ABD ayrıca, Ukrayna ile Rusya arasındaki arabuluculuk rolünü kısıtlayacağını açıklamıştır. Kuşkusuz bu durum, yalnızca Ukrayna ile Rusya arasındaki çelişkilerden değil, ABD ile Rusya arasındaki çıkar çatışmalarının istenen düzeye ulaşmamasından kaynaklanmaktadır. Uzlaşma girişimlerinin ardından derinleşen çatlaklar ve artan güvensizlik, bu tablonun somut göstergeleridir.

Emperyalist krizin derinleşmesi ekonomik dengeleri sarsmakta özellikle ABD ve Avrupa'da ekonomik büyüme düşerken enflasyon artışı hızlanmaktadır. IMF Ocak 2025 tarihli raporundan dünya ekonomik büyümesinin 2025 için yüzde 3,3, 2026 için de yüzde 3,3 olacağını tahmin ediyordu. Ancak Nisan ayında yayımlanan bir başka raporda verilerin yüzde 2,8'e ve yüzde 3'e düşürüldüğü belirtilmekte. Yaşanan gelişmeler krizin derinleşerek sürdüğünü göstermekte egemen güçlerin manipülasyona dayalı, krizin aşılacağına yönelik söylemleri sadece gerçekleri karatmak amaçlı yapılmakta ve ekonomide bir düzelme sağlanamamaktadır. Paylaşım mücadelesi, silahlanma yarışı, hegemonya ve emperyalist rekabet kapitalist emperyalist sistemin krizinin göstergeleridir. Egemen güçlerin kendi aralarındaki dalaş ve kavgaya sertleşirken tüm veriler dünya halklarını daha zor günlerin beklediğini göstermektedir. Ancak Başkan Mao'nun deyimiyle "Gökkubbenin altında tam bir kaos var, koşullar mükemmel."

KKTC: ÖZGÜN BİR İŞGAL BATAKLIĞI

aldığı 541 ve 550 sayılı kararlara güçlü bağlılıklarını da teyit etmişlerdir. Bu kararlar KKTC'nin kurulmasının ardından bu girişimi kınayan ve kararın geri alınmasını istemeyi içeren kararlardı. Bugün faşist TC ve kukla KKTC yönetiminin tüm haması, miliyetçi açıklamalarına karşın yine bu hamasetin bir ürünü olarak her fırsatta dile getirdikleri "Türk kardeşliği"nin parçası olan devletlerin KKTC'yi kınayan, Rum tarafını kabul eden hamlesi kendilerini de boşla düşürdü.

yörüngesindeki Kuzey Kıbrıs yönetimi, "iki ayrı devlet" temelinde bir çözümde ısrarcı olmaya devam etmektedir. Buna karşılık Yunanistan ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ise Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarını esas alarak federasyon temelli müzakerelere açık olduklarını beyan etmektedir. Tarafların çözümün şartları konusundaki anlaşmazlıkları sürmektedir. Ancak KKTC'nin son dönemde daha da tartışılabilir hale gelmesi, hatta uluslararası alanda işlevsizleşmesi, yalnızca adanın kuzeyiyle sınırlı kalmayan, Türkiye'yi de içine çeken bir sorunlar yumağının ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

KKTC meselesinde zaten en başından beri diplomatik düzlemde yalnız olan TC, buradaki varlığını güçlü bir dava olarak içeriklendirse de "yavru vatan" uzun bir süredir, hatta başından beri birçok gerici ve kirli işin döndürdüğü bir arka bahçe düzeyinde kalmıştır. Faşist diktatörlük bir yandan pespaye haması cümlelerle Kıbrıs meselesinde aşamayacağı hiçbir engel olamayacağını dillendirirken diğer yandan yarattığı suni gündemlerle KKTC'yi bir "batakhane"ye dönüştürdüğünü gizlememektedir. Son süreçte KKTC'de okullarda başörtüsü takılmasına izin veren tüzük değişikliği protestolara neden olmuştu. Protestoların ana teması "laikliğin aşındırılması"ydı ve bu motivasyonla TC ve doğal olarak bugünkü hâkim klik AKP bu protestoların hedefi oldu. Bu noktada özel bir gündem eksenindeki karşı koyuşun salt sekülerlik-laiklik ekseninde de olsa direkt TC'yi hedefine alması KKTC içinde bile TC'nin "işgalci" görülebildiğini ortaya koymaktadır.

Bu gelişmelerin dışında, ama bunların nedenini anlamak bakımından KKTC ekonomisi, devlet teşkilatı üzerinde kısaca durmak gerekiyor. Suikastlarla gündeme oturan gelişmeler bu konuda daha duyarlı olmak gerektiğini göstermiştir. Kıbrıs'taki TC gerçekliğinin bir "haklı dava"ya dayandırılması ve bu yönde etkin bir propagandanın

Kıbrıs meselesi çözüm-çözüm-süzlük sarmalında gidip geliyor. Özellikle KKTC'nin içine düştüğü bataklık yeni gelişmelerle birlikte bir kez daha yoğun bir şekilde gündemdedir. Emperyalist güçler ve yerli iş birlikçileri açısından sorunun ele alınışında yer yer farklılıklar olsa da bölgede süren gerici hegemonyanın bu sorundan, ikiye bölünmüş Kıbrıs'tan beslendiği açıktır. Kıbrıs, sonuç olarak dışarıdan yapılmış bir müdahaleyle parçalı bir durumdadır, bu haliyle sorun emperyalistlerin kısa ve orta vadeli çıkarlarını gözetken bir karakter taşımaktadır.

Doğu Akdeniz bir süredir devam eden ekonomik ve siyasî kavganın Kıbrıs'ın statüsünü tartışmaya açacağı beklenen bir gelişmeydi. Nitekim Türk Devletleri Teşkilatı üyesi Kazakistan, Türkmenistan ve Özbekistan'ın Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'ni (GKRY) tanıyarak diplomatik ilişkilerini büyükelçilik düzeyine çıkarması bu gelişmelerden biridir. Bu gelişme, Rusya-Ukrayna savaşının ve Çin'in ekonomik gücünün Batılı emperyalistleri Doğu Akdeniz ve Orta Asya'yla ilişkileri güçlendirmeye sevk etmesi bağlamının

da yorumlanmalıdır. Bu hamlenin temelinde, enerji kaynaklarına sahip olma kaygısı yatmaktadır. Fransa'da düzenlenen Doğu Akdeniz toplantısının ardından Özbekistan'da gerçekleşen ve Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ile Avrupa Birliği adına iki temsilcinin katıldığı Orta Asya zirvesinde de bu ülkelerin AB ile ilişkilerini geçmişe kıyasla daha kalıcı ve derin bir düzeye taşımak hedeflenmiştir.

Söz konusu platformun oluşturulmasındaki bir diğer amaç, emperyalistlerin Doğu Akdeniz'e yönelik planları doğrultusunda Kıbrıs Cumhuriyeti'nin etkin bir rol oynamasını sağlamaktır. Bölgenin jeopolitik "özgünlüğü", adımların temkinli ve itidalli olmasını zorunlu kılarsa da belli gerginlikler kaçınılmazdır. Bölünmüş Kıbrıs bu tür bir gerginliğin merkezlerinden biridir.

Kıbrıs sorununun çözümüne dair son resmî girişim 2017 yılında gerçekleştirilmiş; ancak Türkiye, 2021 yılında bu süreçten çekilerek federasyon temelli çözüm önerisini kabul etmeyeceğini ilan etmişti. Bugün, faşist TC ve onun

varlığı devrimci hareketin çok önemli enternasyonal görevini hatırlatmalıdır. Türkiyeli her devrimci Kıbrıs halkının çıkarlarını, Kıbrıs'ın ulusal birliğini ve bağımsızlığını özellikle kendi sorunu olarak değerlendirmek durumundadır. Bu yaklaşımdan hareketle son gelişmeler ışığında bir kez daha KKTC gerçekliğini hatırlatmak istiyoruz...

MAFYATİK İLİŞKİLERİ AŞAN DEVLET MÜDAHALELERİ

Yukarıda Kıbrıs'ın emperyalistlerin Doğu Akdeniz ve Orta Asya'daki enerji kaynaklarına sahip olma amacıyla artan önemine değindik. TC bu durumdan hareketle Akdeniz'de "Mavi Vatan" savunusuna geçtiğinde yoğun bir biçimde "vatan-millet-Sakarya" nutukları atıldı ve halkımıza "ciddi" güç gösterileri sunuldu. Akdeniz'de gezinen bir geminin bulacağı petrol ya da doğal gazla her şeyin nasıl ucuzlayacağı, doların TL karşısında değer kaybedeceği şarlatanlığı sergilendi. Oysa bunlar "geçmişte" kaldı, Mavi Vatan bir süredir gündemde değil, aksine Akdeniz'in paylaşımında bambaşka bir seyir izlenmekte. Kıbrıs gene bilindik haliyle, "işgalci TC" gerçekliği ve bir kumar-uyuşturucu-kaçakçılık-magazin batakhanesi olmakla gündeme gelmeye başlamıştır.

Adanın ileri derecede bir bataklığa çevrildiğini net gösteren gelişmelerden biri de Halil Falyalı ve muhasebecisi Cemil Önal şahsında ortaya çıkan meseleler olmuştur. Kumar, uyuşturucu, kaçakçılık, şantaj gibi olayları yöneten Halil Falyalı'nın ve ondan sonra da onun devlet erkanını kapsayan "kirli" işlerini bilen ve açıklamaya başlayan Cemil Önal da herkesi gözü önünde, üstelik çok sıkı koruma altındayken öldürüldüler. Falyalı kendi araç konvoyunda, o gün için zırhı aracına rağmen tercih ettiği normal bir araçta suikasta uğradı. Suikastın gerçekleşmesini sağlayan özel bilginin kaynağının devlet olduğu ileri sürüldü. Cemil Önal Hollanda istihbaratının ve ileri sürüldüğüne göre CIA'in korumasındayken Hollanda'da öldürüldü. Önal'ın ölümü de "devlet" kontrolünde suikast iddiasını gündeme getirdi. Kirli işler dolayısıyla adları geçenlerin devlet erkanından ve ailelerinden olması bu iddianın nesnel zemindir.

Bu suikastlarla gündeme gelen KKTC sınırları dahilinde, TC'den bağımsız olmayan her türden "yasa dışı" para trafiğinin düzeyi az çok göz önüne serilmiştir. Özellikle Falyalı'nın Tayyip Erdoğan, Hakan Fidan, Süleyman Soylu

ve birçok devlet yetkilisiyle kurduğu ilişkiler bu meseleyi basit bir mafya olayı olmaktan çoktan çıkarmıştır. Muhtemeldir ki TC, arka bahçesi olarak gördüğü, var olan statüden ve pratik durumundan kaynaklı Kıbrıs'ın kuzeyini tam bir bataklığa dönüştürmüş durumdadır. KKTC en başından beri kendi ekonomisi, kendi devlet düzeni, kendi geleceği olmayan bir "devlettir." Söz konusu "kirli" ilişkilerin kaynağı tam da bu sözde ekonomi, sözde devlet gerçekliğidir.

KKTC'de süregelen ekonomik yapı, üretime dayalı gelişmeden ziyade, Türkiye merkezli yardımlar ve aktarımlar üzerinden şekillenen bir bağımlılık ilişkisini temel almaktadır. Bu yapı, sadece ekonomik bağımlılığı pekiştirmekle kalmamakta, aynı zamanda üretim dışı yollarla zenginleşen dar bir sınıfın oluşmasına da zemin hazırlamaktadır. Bu sınıfın başını ise Türkiye ile doğrudan ilişkili olan siyasetçiler, yüksek bürokratlar ve sermaye çevreleri çekmektedir.

Türkiye'den aktarılan "yardım ve kredi" başlıkları altında şekillenen kaynakların büyük bir kısmı istihdam yaratmayan inşaat, turizm ve emlak spekülasyonu gibi alanlara yönlendirilmektedir. Devlet mekanizması içinde görev yapan bürokratların, partili kadroların ya da Türkiye'den yönlendirilen sermaye çevrelerinin bu kaynaklar üzerinden rant devşirdiği, kamuya ait arsa ve işletmelerin peşkeş çekildiği sıkça dile getirilen bir olgudur. Bu çark içinde, üretim yapan küçük çiftçi ya da esnaf ise her geçen gün daha fazla tasfiye edilmekte, sosyal yardıma bağımlı hale getirilmektedir.

Buna paralel olarak KKTC'de siyasetin finansmanı da şeffaflıktan uzak, kapalı ve çıkar ilişkilerine dayalı bir biçimde yürümektedir. Bakanlıklar üzerinden dağıtılan ihaleler, kamuya ait taşınmazların özelleştirilmesi, üniversite ve kumarhane merkezli rant alanlarının tahsis gibi yöntemlerle hem siyasal hem de ekonomik patronaj ilişkileri kurumsallaşmış durumdadır. Türkiye'nin burada oynadığı rol, sadece para sağlayan değil; bu paranın nasıl, kimler aracılığıyla ve hangi ilişkiler temelinde kullanılacağına doğrudan yön veren bir merkezî vesayet gücü şeklindedir.

Bu koşullar altında KKTC ekonomisi, sürdürülebilir bir üretim politikası oluşturmaktan uzak, dışa bağımlı ve istikrarsız bir yapıya mahkûm edilmiştir. Geniş emekçi kesimler ise hem ekonomik güvencesizlik hem de siyasal temsilsizlik kısıcında yaşamaya zorlanmaktadır.

Evet, KKTC Cumhuriyet Meclisi'nde Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) Milletvekili Doğuş Derya'nın parlamento kürsüsünden yaptığı ekonomik sömürü ve üretimden kopuk zenginleşme mekanizmalarına dair değerlendirmeleri bu bakımdan dikkate değerdir. Özellikle Türkiye'nin Kuzey Kıbrıs üzerindeki ekonomik ve siyasî etkisini vurgulayarak bu durumun KKTC'deki ekonomik yapıyı nasıl şekillendirdiğini ve üretimden uzaklaşan bir zenginleşme modeline yol açtığını ifade etmiştir.

Derin ve yaygın bir yolsuzluk içinde sürüklenen KKTC ekonomisinin çürümüş bir ekonomi olduğundan şüphe yoktur. Yolsuzlukla suçlanmış kişiler hükümetin başbakanlığında, bakanlıklarında görev

alabilmekteler. Olası bir soruşturmanın önünü ise başta TC kesmektedir. Çünkü bu ekonominin dümen suyunda TC'deki yetkililer, bürokratlar bulunmakta. Kara para aklama merkezlerinden biri olan KKTC açığa çıkan çeşitli yolsuzlukların, mafyatik ilişkilerin girdabındadır... Bölgede yaşanan fiili bölünmenin ürünü KKTC gerçekliği sonuçta bundan ibarettir.

Kıbrıs'ın kuzeyindeki bu reel durum TC'nin Akdeniz'den "yararlanma" hevesini önemli ölçüde darbelemektedir. KKTC'nin Türk Devletleri Teşkilatı üyesi devletler tarafından tanınmaması, aksine Kıbrıs Cumhuriyeti'nin resmî temsilci olarak kabul edilmesi TC'nin bir önceki dönemdeki politikalarının berhava olduğunu göstermiştir. Bu gelişme karşısındaki sessizlik de TC'nin gerçekliğe boyun eğdiğini göstermektedir. Ne var ki bu Kıbrıs sorununun çözülebileceğini düşündürmemelidir. Çünkü Kıbrıs'ta bölünme bir TC politikası olmaktan çok bir İngiliz ve ABD politikasıdır. Bölünmüş Kıbrıs'tan yararlanma olanağı bu politikanın temelidir.

Sorunu yaratanların sorunu çözemeyeceği açıktır. Bugün Kıbrıs'ın Rum ve Türk tarafında emperyalistler ne isterse o olmaktadır. Emperyalizm egemen olduğu sürece de ne barış ne çözüm gelecektir. Aksine emperyalistler ve uşak devletleri eliyle bu bataklık sürecektir. Buna karşı özelde faşist TC diktatörlüğünü teşhir eden genel bir anti emperyalist mücadeleyi büyütmek bu sorunların yegâne çözümünün adımları olacaktır.

GERİCİ SİSTEMDE BİLİMSEL EĞİTİM, YALNIZCA HAYALDİR!

“Ne gördüğüm hakikati gizlemekten hoşlanırım ne de bunu açıkça ifade etmekten korkarım. Aydınlık ve karanlık arasındaki, bilim ve cehalet arasındaki savaşa her yerde katıldım. Bundan dolayı her yerde zorlukla karşılaştım ve cehaletin babaları olan resmî akademisyenlerin yanı sıra kalın kafalı çoğunluğun öfkesinde hedef olarak yaşadım.” Giordano Bruno

1600 yılında İtalyan engizisyonu tarafından yakılarak idam edilen Bruno’nun resmî akademisyenlere olan öfkesi, elbette boşa değildi. Her ne kadar kendisi felsefi açıdan Ortaçağ Avrupa’sının ve kilisenin temellerini sorgulasa da birkaç istisna dışında ampirik bir çalışmadan ve ispat sürecinden yoksundu. Ama buna rağmen fikirleri, mevcut skolastik yapının en temel olgularına yönelik “küfür” olarak kabul görüldüğü için hedef haline geti-

rildi. Bundan da öte, daha önce güneş merkezli Kopernik Teorisi kilise tarafından kabul gördüğü veya en azından açıktan bir saldırıya uğramadığı halde, sırf Bruno tarafından savunulduğu için yasaklandı. Kopernik, kilise ile arası iyi olan, bilimsel çalışmalarını bu ilişkileri sebebi ile bir biçimde sürdüren ve kilise ile açıktan çelişmeyecek bir biçimde açıklayan biriydi. Ancak daha sonra Kopernik’in bilimsel çalışmaları Bruno gibi bir felsefeci tarafından kiliseye karşı kullanılmaya başlandığı anda, tehdit haline gelmeye başlamıştı. Dönemin akademisyenleri, bir anda Kopernik karşıtı fikirleri yayma aracı olmuştu.

Elbette sorun akademisyenlerin bireysel tutumları ile alakalı değildir. İstisnaları elbette sıralanabilir; 1600 yılı için olduğu kadar, bugün de bulundukları alanda gerçeği yaymayı görev edinmiş birçok kişi görmek, tanımak mümkündür.

Ancak iktidar hangi sınıfın elindeyse, gerçek de ona hizmet edecek şekilde kullanılır. Kimi zaman gizlenir kimi zaman ise başka bir biçimde sunulmaya çalışılır. Eğitim ise bir biçimde bu sınıfların ve sistemlerinin ihtiyacına göre şekillendirilir. Akademisyenlere verilen görev, bu sistemin ihtiyaçları doğrultusunda oluşturulan eğitim programının iletimini ve öğretilmesini sağlamaktır. Buna uygun konumlanış almayan, karşı duranlar ise mümkün olduğunca ayıklanmaya çalışılır. Karşı koyuşunuz ne ölçüde etkili olursa, bu alandan uzaklaştırılmanız veya etkisiz hale getirilmeniz için sistem de var gücü ile etrafınızı saracaktır. Ülkemizde veya dünyada bunun sayısız örnekleri vardır, olmaya da devam edecektir. Bu durum yalnızca akademisyenler için geçerli değildir, öğrenciler de sistemin ihtiyaçları için değil, bu sistemin karşısında konumlandığı anda öğrenim haklarını

kaybetmektedir. Bugün on binlerce öğrenci hapishanelerde tutulmaktadır, bunlar içerisinde siyasî tutsakların ise öğrenim hakları dondurulmakta ve öğrenime devam etmelerine müsaade edilmemektedir.

Eğitim sisteminin içeriği de yine sisteme dokunmayacak ve onu besleyecek şekilde dizayn edilmektedir. Bilim bir açıdan eğitim sistemine dahil edilmekte, öğrenim sürecinin bir parçası haline gelmektedir. Ancak yine, esas hedef bilimi yaymak, özgür düşünme ortamları yaratmak değildir. Netice itibarıyla bilim, yine sistemin devamlılığı için kullanılabilir. Bununla birlikte yine destekleyici olarak öğrenim görenlerin sisteme karşı şekillenmesini sağlamak amacı ile resmî ideolojinin öğretilmesi ve eğitim sistemin buna göre şekillendirilmesine önem verilir. İlkokuldan başlayarak resmî ideoloji

ile zehirlenen, gerici marş ve antlarla şekillendirilmeye çalışılan öğrencilerin içerisinde uygun şekillenişe sahip olmayanlar, elenmekte ve öğrenimden alıkonulmaktadır. Neyin öğretilip neyin öğretilmeyeceğine sistemin ihtiyaçları doğrultusunda karar verilir, bu yalnızca bilim için geçerli değildir. Ezilen ulusların dilinin öğretilmesi bir yana unutturulmak için çaba harcanır, azınlık inançlara yer verilmezken hakim inanış zorunlu olarak eğitim içerisinde yer edinir. Yani öğrencilerin inanışı, dili, düşünce yapısı bütünlüklü olarak hedeflenmektedir.

Eğitimin içerisine sistemin ihtiyaçlarına yarayacak ölçüde bilim sıkıştırılması ile bilimsel eğitim birbirinden farklı olgulardır. Bilimsel eğitim, gerçek ile olan temasın artırılmasını ve onun açığa çıkarılmasını, buna yönelik çabanın geliştirilmesini hedeflerken mevcut sistem olabildiğince gerçeği perdelemek ve yalnızca ihtiyacına uygun bir biçim ile sunmak gayretindedir. Ayrıca kapitalist sistem, beraberinde profesyonel iş bölümünü ve tek alanda uzmanlaşmayı getirmiştir, bugünkü eğitim sistemi bu referans ile şekillenmiştir. Yani bir birey, belirli bir süre sonra bir alanda uzmanlaştırılma, uzun yıllar yalnızca bu alan üzerine eğitim görecektir biçimde şekillendirilme ve geleceğinin bu uzmanlık üzerine oluşturulması ile çarkın iradesiz dişlilerinden biri haline getirilmeye çalışılmaktadır. Dolayısı ile eğitim baskı ve kurallar silsilesi ile çevrelenir. Aykırı hareket edilmesine izin verilmez, sıkı sıkıya denetlenen müfredat kafesi içerisinde bu profesyonel kalıplar oluşturulmaya çalışılır. Toplumsal sorumluluklar umursanmaz veya uyandırılmazken bireysel yaşam ve gelecek kaygısı aşılanır.

Bu şartlar altında yetiştirilmeye çalışılan insanlara elbette öğretilmek

istenilen bilim değil, bilimin ürünleri veya ıslah edilmiş bölümleridir. Buna yönelik çaba bazen devletin yapısına ve nasıl bir süreçten geçildiğine göre değişse de oldukça yoğun olmaktadır. Bilimin bütünü ve yöntemi, hiçbir zaman bu sistem için faydalı olmayacağı için olabildiğince kısıtlanır. Çünkü bilim gerçeğe ilgilenir, egemen sistem ise gerçeği perdeleyerek varlığını devam ettirir.

Evrin Teorisi; temellerini antik dönem doğa filozoflarından alan, tabiatın ve canlıların bir gelişim ve değişim silsilesi içerisinde varlıklarını sürdürdüklerini ifade eden bir teoridir. Darwin tarafından sistematik hale getirilen ve somut gözlemler ile güçlü bir biçimde oluşturulan bu teoriye yönelik bilim dünyasında neredeyse karşı herhangi bir ses çıkmazken ve doğruluğu sürekli olarak ispatlanmaktayken bugün Türkiye gibi ülkelerde hâlâ müfredattan çıkarılması ve öğretilmemesi konuları gündemi meşgul etmektedir. Peki bunun sebebi nedir? Bu teori tüm dinlerin ve yaratılışçı teorilerin kökünü dinamitler, ancak sorun yalnızca din ile ters düşmek de değildir. Böyle olsaydı, bütün biyoloji ve fizik derslerinin müfredattan kaldırılması gerekirdi. Sorun, Evrim Teorisinin mevcut sistemin temel argümanları, güncel demeçleri ve rasyonel olmayan vaatleri ile çelişiyor olmasıdır. Bu teori, sistemin temel dayanaklarına yönelik bir silah haline gelmekte ve en temel dini kavramları bile çürüterek sorgulama, gerçeğe ulaşma, bilime yönelme aracı haline gelmektedir. Biyolojik mutasyonun ve adaptasyonun yer aldığı bir müfredatta, evrim teorisi nasıl çıkarılabilmektedir veya bu olgular evrim teorisi olmaksızın ne biçimde anlatılabilecektir? Eğitim sisteminde bilimin parça parça

yer alması ve sistem ile uyuşmayan yönlerinin çıkarılmasının bir örneği de bu durumdur. ABD’de, Avrupa’da veya başka yerlerde Evrim Teorisinin müfredatta olup olmaması da mesele değildir. Sorun sistemin bu teoriyi ne biçimde kullanacağıdır. Galton’ın Öjeni Teorisi, kuzeni olan Darwin’in Evrim Teorisinden yola çıkarak ortaya atılmıştır. Galton sağlıklı insanların üremesi, gerisinin yok edilmesi fikrini Evrim Teorisine dayandırmaya çalışmaktaydı, ancak teorinin aslında buna dair herhangi bir işaret yoktur, sistemin bunu kullanması için bir dayanağa da ihtiyacı yoktur. Yine Nazi Almanyası’nda evrim teorisinden üretilmeye çalışılan birçok gerici yaklaşım mevcuttu. Yani, dünyanın farklı yerlerinde bilimsel teoriler ve bilim, farklı biçimde araç olabilmekte veya yok sayılabilmektedir. Aynı ülkede iktidar değişiminde dahi bu görülebilmektedir, geçmişte Evrim Teorisine yönelik Türkiye’de kuvvetli bir tepki veya karşı koyuş yokken son yıllarda bu konuda bir gelişim gözlenmektedir. Mevcut iktidarın güncel siyasî şekillenışı, elbette bunda bir etkidir. Herhangi bir dayanağı olmadığı halde dönemin başbakan yardımcısı Numan Kurtulmuş tarafından 2017 yılında “Evrin teorisi bilimsel olarak eskimiş ve çürümüş bir teori. İlla müfredatta okutulacak diye bir şey yok. Tezlerden bir tanesi olarak okutulabilir. Ama ‘Evrin teorisine inanan ilerici, inanamayın gericidir’ demek çağdışı bir görüştür.” denilerek açıklama bir açıklama yapılmıştır. Bu açıklamayı elbette herhangi bir kaynağa dayandırma veya ispatlama ihtiyacı duymamaktadır, nihayetinde Kurtulmuş’un bilim yapmak gibi bir derdi olmadığından hepimiz eminizdir. Ancak sistemin temsilcilerinin, bu sözleri söyleyebilecek kadar pervasız olması yine sistemin karakteri ile ilintilidir. Onlar; gerçeği ellerinde tutmaya çalışmakta, toplumu ise kendi ürettikleri gerçeklik illüzyonuna göre şekillendirmeye çalışmaktadır.

Farklı ülkeler farklı biçimlerde bu sorunu ele alsalar da, “Kilisenin Kopernik ile barışı, Bruno ortaya çıkana kadar olacaktır!”

Sistem için sorun bilimin hangi ürünlerinin halka ne kadar, ne biçimde yansıtılacağı sorunudur. Çünkü ezilen ve sömürü zincirlerine mahkûm edilmiş milyonların çıkarı, gerçeğin ortaya çıkarılması ve yayılmasındadır. Proletarya kurtuluş için bilimsel yöntemi kılavuz edinmek zorundadır. Sistem gerçeği gölgelemek için uğraş verdikçe,

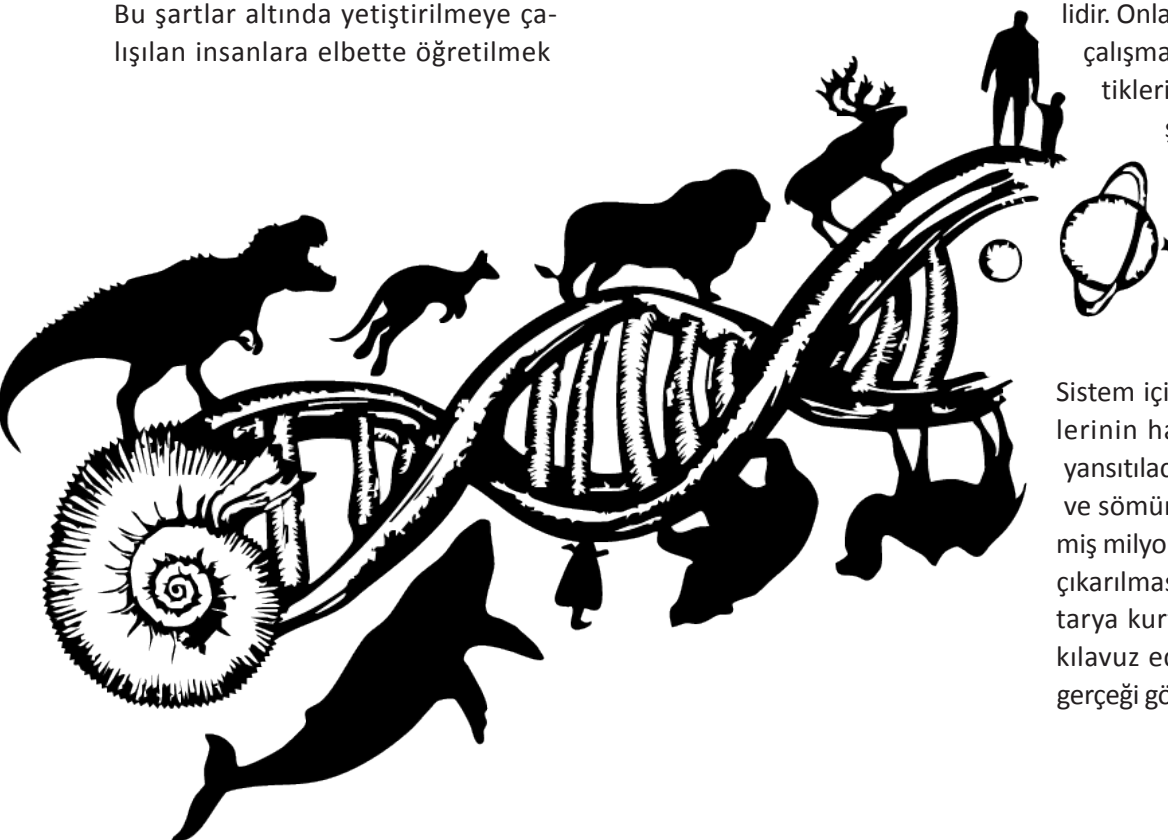
görevimiz o gölgeyi dağıtmak için çalışmak olmalıdır.

Bilimsel eğitim, gerçeğin insan toplumunun çıkarına olduğunun kavranması ile yani, mevcut sistemin ortadan kaldırılması ile ancak mümkün olabilir. Bunun dışında ancak içerisinde bir parça bilimin de olduğu, ancak yine de amacı sistemin çarklarına yeni dişliler eklemek olan müfredatlar üretilmeye devam edilir.

Tek sorun eğitim sistemi de değildir. Bilim veya akademi alanları da netice itibarı ile sınıf mücadelesinin sirayet ettiği alanlardır. Bugün Sovyetlerde yetişmiş birçok bilim insanı, sözde bilimci ilan edilmekte, birçok komplo teorisine malzeme edilmekte, mirasları yok edilmeye çalışılmaktadır. Onlar Bolşevik devriminin ürünü oldukları için, ürettikleri bilim de kapitalist sistem için tehdit olarak görülmektedir ve izlerinin silinmesi için yoğun çaba sarf edilmektedir. Bunu elbette bilimsel yöntemler ile yapamamaktadırlar, teorilerini veya çalışmalarını bilimsel olarak çürütmenin mümkün olmadığı yerde, komplo teorileri üretilmektedir. Ayrıca bilim camiasının prestijli cemiyetlerinde bu bilim insanlarına yer verilmemiş, CIA tarafından dönemin Einstein gibi ünlü bilim adamlarına dahi, Sovyetler ile iletişimleri olup olmadığına dair yoğun takip gerçekleştirilmiştir. Sovyet bilim insanları, Bolşevik kaldıkları sürece, kapitalist sistem tarafından oluşturulan cemiyetlerden uzak tutulmuştu, ta ki Sovyetlerde geri dönüş başlayana kadar. 1953 yılında Stalin ölümsüzleşmiştir, 1956 yılında SBKP 20. Kongresi ile birlikte geri dönüş resmen ilan edilmiştir, ve ilginç bir tesadüftür ki aynı yıl içerisinde Sovyetlerden çıkan bir bilim insanı olan Semyonov, tarihte ilk kez Nobel’e aday gösterilen bir Sovyet vatandaşı olarak Nobel Kimya ödülüne “layık” görülmüştür.

Sistemin iki yüzlülüğü bilim, eğitim, toplumsal yaşam gibi tüm alanlara sirayet etmiştir. Gerçeği ters-yüz etme olağanlaşmış ve ilk tercih haline gelmiştir. Dolayısı ile bu sistem ile mücadele, aynı zamanda gerçeğe ulaşmaya ve açığa çıkarmaya muhtaçtır.

Eğitim ve öğretim sürecinde insanlar birer çark dişlisine çevrilmeye çalışılsa da karanlığı meşale olup aydınlatanlar da mevcuttur. Gericinin sistemin yaydığı karanlığı parçalamak için, daha fazla meşale ortaya çıkarmak şarttır.

KEŞMİR GERİLİMİ: YENİ BİR SAVAŞ KAPIDA MI?

Her geçen gün yeni bir kriz üreten emperyalist-kapitalist sistem sürekli olarak savaş riskini gündeme getiriyor. Sistemin doğasında var olan çıkar çatışmaları, kalıcı çözümsüzlükler ve yeniden üretilen krizler, savaş atmosferini dayatıyor. Son dönemde gözler Trump ve Çin arasındaki rekabete çevrilmişken Hindistan'da gerçekleşen saldırı bölgedeki gerilimi tırmandırarak Pakistan ile Hindistan arasında yeni bir askeri çatışma riskini gündeme getirdi. 22 Nisan'da Hindistan'ın Pahalgam kasabasında 26 kişinin ölmesiyle sonuçlanan saldırı, iki ülkenin ilişkilerinin hangi düzeyde ilerleyeceğine dair soru işaretleri yarattı.

İki ülke arasındaki gerilim Ağustos 1947'de Hindistan'ın İngiltere'den bağımsızlığını kazanması ile Hindistan ve Pakistan adlarıyla iki yeni devlet kurulmasına dayanıyor. Keşmir bölgesinin Hint yönetimi altında kalması nedeniyle 1947-1948 yılları arasında patlak veren ilk savaş Keşmir'in ikiye bölünmesiyle sonuçlandı. Hindistan "Cammu ve Keşmir" eyaletlerini kurarken Pakistan "Azad Keşmir" ve "Gilgit-Baltistan" bölgelerinin kontrolünü sağladı.

Bugüne kadar yaşanan dört büyük savaş ve sayısız sınır çatışmasının temelinde Keşmir sorunu yatıyor. 1949 ateşkesiyle belirlenen sınır hattı büyük oranda değişmedi, ancak gerilim ve çatışmalar devam ediyor.

2001'de Hindistan Parlamentosu'na düzenlenen saldırı ve 2019 Pulwama saldırısı iki ülkenin yeniden savaş pozisyonuna geçmesine yol açmıştı.

22 NİSAN'DAN SONRASI

Hindistan, 22 Nisan'daki saldırıyı Pakistan destekli Direniş Cephesi adlı gruba bağlarken Pakistan bu iddiaları reddetti. Bu olayın ardından Hindistan, Pakistan ile 1960'ta imzalanan İndus Suları Anlaşması'nı askıya aldı, diplomatik ilişkileri azalttı ve Pakistanlı diplomatları sınır dışı etti. Pakistan ise buna karşılık Hint vatandaşlarına verilen vizeleri iptal etti, hava sahasını Hindistan'a kapattı

ve ticari ilişkileri durdurdu. Pakistan, Hindistan'ın İndus Suları Anlaşması'nı askıya almasını "casus belli" yani savaş sebebi olarak değerlendirdi. 6 Mayıs'ta ise Hindistan'ın başlattığı saldırıda 26 kişi hayatını kaybetti.

1960 yılında imzalanan İndus Suları Anlaşması, İndus Nehri sistemi üzerindeki su kaynaklarının Hindistan ve Pakistan arasında paylaşımını düzenleyerek iki ülke arasında su kaynakları nedeniyle çıkabilecek çatışmaları önlemişti. Bu anlaşmaya göre, İndus, Jhelum ve Chenab nehirleri Pakistan'a; Ravi, Beas ve Sutlej nehirleri ise Hindistan'a bırakılmıştı. Ancak Hindistan'ın bu anlaşmayı askıya alması, Pakistan için ciddi bir tehdit oluşturuyor çünkü ülkenin tarımının ve içme suyu ihtiyacının büyük kısmı İndus Nehri'ne bağlı. Hindistan'ın su akışını kısıtlaması, Pakistan'ı tehlikeye atarken, bu durum Pakistan'ı Keşmir cephesinde karşılık vermeye itebilir. Ayrıca, bu kriz sadece iki ülkeyi değil, Güney Asya'daki çok taraflı su

iş birliği mekanizmalarını da zayıflatma riski taşıyor. Özellikle Çin, bu durumu kendi çıkarları doğrultusunda kullanarak su kaynakları üzerindeki baskılarını artırabilir.

İTİDAL MI SAVAŞ MI?

Pakistan Savunma Bakanı Khawaja Muhammed Asif yaptığı açıklamada Hindistan'ın her an Pakistan'a saldırabileceğini söyleyerek askeri önlemleri artırdıklarını, Çin, ABD, İngiltere ve Körfez ülkeleri başta olmak üzere birçok ülkeyi gelişmeler hakkında bilgilendirdiklerini duyurdu.

ABD Başkanı Donald Trump ilk açıklamasında 26 kişinin öldürüldüğü Pahalgam'daki saldırıyı kınadı. Trump bir sonraki açıklamasında, Hindistan ve Pakistan arasında Keşmir sınırında uzun yıllardır var olan gerilimlere işaret ederek "Ama bir şekilde çözeceklerinden eminim. Her iki lideri de tanıyorum" dedi.

Trump'ın yaptığı açıklamalar iki ülkenin

henüz savaşa girmeye hazır olmadığını, diplomatik ve ekonomik yaptırımlarla birbirlerine gözdağı ve-receğine işaret ediyor. Trump'ın temkinli açıklamaları saldırıyı kınadığını ancak olası bir savaş halinde Hindistan'a askeri destek sunmayacağını ifade ediyor. Hindistan ve Pakistan da nükleer olarak güçlü ülkeler. Olası bir savaş halinde sadece bahsi geçen iki ülke değil bu ülkelerle çıkar ilişkileri bulunan emperyalist ülkeler de etkile-necektir. Trump yönetimi halihazırda Orta Doğu'da devam eden savaşı göz önüne aldığında bir savaşa daha yatırım yapmayacak gibi duruyor. Çin ile devam eden ekonomik gerilim hatırlandığında gerilimlerin daha çok yaptırım olarak kalacağı öngörülüyor. Bölgede ABD'nin yanında bir diğer önemli aktör ise Çin. Zaten ABD'nin etkinlik gösterdiği bir alanda Çin'in olmayacağını düşünmek hata olacaktır.

Bölgedeki dengeler oldukça hassas. ABD ve Çin'in iki ülke ile de ilişkileri var ancak Hindistan ABD; Çin ise Pakistan ile daha yakın ilişkiler kuruyor. ABD, Hindistan ile giderek güçlenen bağlarını yönetmeye çalışırken, aynı zamanda Çin ile yakınlaşan Pakistan ile ilişkilerini hassas bir denge içinde sürdürüyor. Çin ise, Gwadar Limanı projesiyle Pakistan ile olan stratejik iş birliğini derinleştiriyor; bu liman, Çin'in Hint Okyanusu'na açılan kapısı olarak Hürmüz Boğazı'na sadece 400 kilometre uzaklıkta bulunuyor. Gwadar, Pakistan'ın ekonomik kalkınmasına katkı sağlarken Çin'in bölgedeki nüfuzunu artırıyor ve Hindistan ile olan rekabetinde önemli bir denge unsuru oluşturuyor. Çin, Pakistan'a modern savaş uçakları ve insansız hava araçları sağlamakla kalmayıp, teknoloji transferi yapıyor ve Keşmir meselesinde Hindistan'a karşı örtülü destek veriyor. Ayrıca, Çin'in Kuşak-Yol Girişimi'nin en kritik parçalarından biri olan Çin-Pakistan Ekonomik Koridoru (ÇPEK), Pakistan kontrolündeki Keşmir bölgesinden geçiyor. Bu durum, ekonomik, siyasi

ve askerî açıdan yükselen Hindistan'ın ÇPEK'e karşı çıkmasına, Hint-Pasifik stratejisini desteklemesine yol açıyor.

Keşmir'in yaklaşık yüzde 20'sini kontrol eden Çin, bu nedenle sorunun aktörlerinden biri. Hindistan ve Pakistan arasında olası bir çatışmada Çin'in tarafsız kalması güçleşirken, Keşmir'de yaşanacak herhangi bir karışıklık ya da bölgesel statüdeki değişiklik, Çin'in ÇPEK üzerinden elde ettiği stratejik kazanımları olumsuz etkileyecektir.

Özetle, iki ülke arasındaki gerilim sadece o bölge arasında sınırlı kalmayacaktır. Bölgede konumlanan emperyalist güçler kendileri için denge sağlamaya çalışacaktır. Halihazırda ticaret savaşları devam ederken olası bir askerî gerilimin kendini dayatıp dayatmayacağı ise merak konusu. Ancak Hindistan ve Pakistan geçmişte ciddi savaşlar yaşadı ve şu anki gerilimin bir savaşa evrilmesi için ABD ve Çin'in savaş koşullarından yararlanmaya karar vermesi beklenmelidir. Genel olarak bu iki devletten birinin onayladığı "yeni koşullar" yani savaş koşulu savaşı olanaklı hale getirir. Oysa "ticaret savaşı" olayında gördük ki emperyalistler henüz dünya savaşına yol verecek düzeyde saldırgan davranmamaktadırlar. Bu nedenle halihazırda çatışmalar devam ediyor olsa da dünya savaşına yol açacak denli bir bölgesel savaş mümkün değil gibi gözüküyor. Çünkü iki ülkenin gerilimi artırması ABD ve Çin'i karşı karşıya getirecektir. Her halükârda bundan olumsuz etkilenen ise bölgede yaşayan halklar olacaktır.

ABD-İRAN İLİŞKİSİ: MÜCADELE BAKI, ŞİMDİLİK MÜZAKERE...

ABD ile İran arasındaki gerilim, geçici müzakere süreçleriyle iç içe geçmiş şekilde sürmektedir. Bu çatışma, 1979'daki İslam Devrimi'nden bu yana yapısal bir karakter taşımaktadır. Ancak 2015'te imzalanan Nükleer Anlaşma (JCPOA), söz konusu gerginliğe kısmi de olsa diplomatik bir soluk getirmişti. Ne var ki ABD'nin 2018'de Trump yönetimi döneminde anlaşmadan tek taraflı olarak çekilmesi, "maksimum baskı politikası" adı altında İran'a yönelik kapsamlı ekonomik yaptırımların ve siyasî tecridin önünü açtı. Biden yönetimiyle birlikte beklenen "normalleşme" ise gerçekleşmedi; aksine, 2025 itibarıyla ABD, İran'a yönelik yaptırımlarını daha da genişletmiş durumdadır. İran'ın ABD hegemonyasına karşı konumlanışı ve özellikle ocak ayında Rusya ile imzaladığı "Stratejik Ortaklık Anlaşması" emperyalist sistem içindeki çelişkileri derinleştirme potansiyeli taşımaktadır.

Emperyalizmin krizi derinleştikçe bu krizin tetiklediği yeni yönelimler emperyalistler arasındaki hegemonya mücadelesine yansımaya devam etmektedir. Söz konusu mücadele yalnızca doğrudan taraflar arasında değil, müttefiklerini de kapsayacak şekilde genişleyerek sürmektedir. Emperyalist bloklar, kendi etki alanlarını güçlendirmeye çalışırken rakiplerinin ittifak ilişkilerini tecrit ederek zayıflatmayı da hedeflemekte; bağımlı unsurlarını ise yeniden yapılandırarak hegemonya yarışında avantaj sağlamaya uğraşmaktadır. ABD-AB bloku ile Rusya-Çin eksenindeki emperyalistler arasındaki bu mücadele, çeşitli araç ve yöntemlerle, giderek daha da keskinleşerek sürmekte; düşman ittifakları zayıflatmaya yönelik hamleler hız kesmeden devam etmektedir. Bu hamleler kimi zaman lokal müdahaleler, vekalet savaşları ve ekonomik yaptırımlarla kimi zaman da tehditler ya da geçici müzakere süreçleri aracılığıyla hayata geçirilmektedir.

Bu müzakerelerden birisi son olarak Tump'ın İran'a yarı diplomatik, yarı tehdit içeren mektubu ile doğrudan nükleer müzakere çağrısıyla yeni bir evreye geldi. Trump mart ayı başında

İran'a, "Umarım müzakere edersiniz çünkü askerî olarak girmemiz gerekirse bu korkunç bir şey olacak" diyerek müzakere çağrısı yaptı. Hamaney'in yanıtı ise Umman üzerinden dolaylı olarak "Politikamız azami baskı ve askerî tehdit altında doğrudan müzakerelerin olmayacağı ancak dolaylı müzakerelerin devam edebileceği yönünde" oldu. Karşılıklı restleşmeye rağmen henüz çatışmaya hazırlıklı olmayan egemenler, tehditlere ve yanıtlara rağmen müzakere masasına oturdular. Mektuplaşma sürecinde İran, görüşmelerin "Nükleer Program" ile sınırlı bir çerçevede ve yaptırımların kaldırılması gündemli ilerlemesi şartını koşarken Trump'ın hedefi daha boyutlu oldu.

Bu sürecin yalnızca İran ve ABD ile sınırlı olmayan başka muhatapları da bulunmaktadır. Rusya ve Çin, doğrudan taraf olmasalar da İran'la kurdukları stratejik ilişkiler nedeniyle müzakere sürecinin dolaylı aktörleri konumundadır. Nitekim çağrının yapıldığı dönemde Pekin'de bir araya gelen Çin, Rusya ve İran dışişleri bakan yardımcılar tarafından gerçekleştirilen toplantının gündemlerinden biri de "Nükleer Program" ve bu çerçevedeki müzakereler olmuştur. Çin ve Rusya'nın, "safları sıklaştırmaya" iten dinamiklerin yoğunlaştığı bir dönemde müttefiklerini yalnız bırakmayacaklarına dair ortaya koyduğu irade beyanı dikkat çekicidir. İran'ın nükleer programının yalnızca barışçıl amaçlar taşıdığı ve nükleer silah geliştirmeyi hedeflemediği yönündeki açıklamaları desteklemeleri, ABD'nin "azami baskı" politikasına karşı ortak bir tutum geliştirme niyetinin açık bir göstergesi olmuştur.

Vekalet savaşları, ekonomik savaşlar, karşılıklı restler, ekonomik yaptırımlarda emperyalistler arasındaki çelişkinin yoğunluğunu göstermektedir. Ancak ekonomik olarak ciddi bir krize doğru yön tutan emperyalist sistem içinde tüm aktörler soluk alma amacı da gütmektedir. Rusya-ABD arasında kurulan Ukrayna masası, ABD-İran müzakere süreci, ABD ile Çin arasında ekonomik yaptırımlara tezat karşılıklı açılan diyalog kapıları soluk alma molaları olarak okunmalıdır. Çelişkilerin keskinliğine

rağmen henüz bir çatışmanın kapıları aralanmamıştır. Karşılıklı olarak çıkarların dengelenmesi siyaseti izlenmeye devam edilmektedir. Emperyalistler daha kapsamlı ve geri dönüşü olmayan büyük çatışmaya hazır değildir. ABD ile İran arasında mart ayında başlayan müzakere trafiği şimdilik tıkanmış durumdadır. 26 Nisan'a kadar Umman'da gerçekleşen üç turun ardından 3 Mayıs'ta gerçekleşeceği açıklanan 4. tur görüşmeleri askıya alındı.

Müzakereyi "iç açıcı" bulmayan, özellikle direniş ekseninin kan kaybettiği bir süreçte İran'ı daha da sıkıştıracak ve belini kırarak hamleleri hedefleyen İsrail, ABD tarafından sakinleştirilmiş ama bir tehdit unsuru olarak da kenarda bekletilmektedir. İsrail'in çıkarlarını da gözeterek hareket eden ABD "dereyi geçerken at değiştirmeye" çalışmıştır. Nükleer program gündemli oturduğu müzakere masasında el yükselterek İran'ın direniş ekseninin (özellikle Yemen) diğer bileşenleriyle iş birliği ile balistik füze ve SiHA programı da konu başlıklarına eklenmiş oldu.

Müzakere sürecinin tıkanmasında özellikle "bölgesel politikalar" ve "balistik füze programı" başlıkları belirleyici olmuştur. Bu başlıklar, İran'ın dahil olduğu vekalet savaşlarının ve füze kapasitesinin sınırlandırılması anlamına gelmektedir. İran'ın Direniş Ekseninde konumu, hem ABD ve müttefiklerinin bölgedeki askerî varlığına karşı bir caydırıcılık ve denge unsuru işlevi görmekte hem de savunma mekanizması olarak stratejik bir rol üstlenmektedir. Bu nedenle İran'ın söz konusu sınırlamaları kabul etmesi bugüne kadar mümkün görünmemektedir.

Tıkanmanın gelecekte nasıl bir seyir izleyeceği belirsizliğini korurken ABD'nin müzakerelerdeki elini güçlendirmeye yönelik adımları devam etmektedir. "Azami baskı" politikası kapsamında, İran'ın petrol satışında yer alan yedi şirkete yeni yaptırımlar uygulanmaya başlanmıştır. Bu hamleyle ABD, zaten kırılgan bir ekonomik yapı içinde bulunan İran üzerindeki baskıyı artırarak

taleplerini kabul ettirmeyi hedeflemektedir. Ancak bu stratejinin karşılık bulduğu söylenemez. Zira İran, uzun yıllardır çeşitli ambargolar altında yaşamaya alışmış bir ülke olarak bu baskı politikalarına karşı bağımsızlık kazanmış görünmektedir. ABD Savunma Bakanı Peter Hegseth'in sanal medya hesabından "İran'a mesaj" başlığıyla bir açıklama yayımlandı. "Husilere ölümcül desteğinizi görüyoruz. Ne yaptığınızı tam olarak biliyoruz. ABD ordusunun neler yapabileceğini çok iyi biliyorsunuz ve uyarıldınız. Sonucu bizim seçtiğimiz zaman ve yerde ödeyeceksiniz" mesajı, hem Trump'ın müzakere çağrısını yaptığı mektuptaki tehdidiyle hem de İsrail'in "süreç tıkanırsa müdahale ederiz" açıklamasıyla uyumludur. Bunu şimdilik caydırıcılık ve dayatma mesajı olarak okumak daha doğrudur. Taraflar uzlaşma zemini arasalar da süreç çok kırılgan. Bunda bölgesel ve küresel politikaların etkisi var. Müzakere ortamını bozabilecek bir zemin söz konusudur. Müzakereler güvenin kırılgan olduğu iç ve dış baskıların yüksek olduğu ve teknik detayların politik zeminden etkilendiği bir ortamda yürütülmektedir. Müzakerelerin tamamen kopmasının ekonomik etkisi kadar askerî gerilimi tırmandırması riski vardır. ABD doğru parçası olmasa da İsrail üzerinden çatışma ortamını körükleme potansiyeli taşımaktadır. Bu durum geniş çaplı bölgesel çatışmaların yaşanma olasılığını büyütmektedir.

Bu durum dünya halklarının daha fazla acı yaşaması ve yıkıma uğramasına yol açacaktır. Emperyalistler arası hegemonya mücadelesi sistemin çelişkilerinin olduğu kadar halklar üzerindeki tahakküm biçimlerinin de bir tezahürüdür. Bu anlamda emperyalistler arası çıkar mücadelesinin en ağır yükünü halklar öder. Emperyalistler plan yaparken ölüm, yıkım hep ezilen halkların hanesine yazılır.

Bu bir kader değildir. Bu yazgıyı değiştirmek ellerimizdedir. Kader denilen şey, örgütsüz halkların sessizliğidir. Halklar örgütlendiğinde, mücadeleyi güçlendirdiğinde yazgı değişir.

Kargaların düşürdüğü materyaller tutsakların hücre cezasına gerekçe yapıldı

Marmara Kapalı Hapishanesinde üç tutsağa iki kere 12'şer günlük hücre cezaları verildi.

Ünal Yiğit, Dursun Er ve Celal Pınar'ın

kaldığı hücreye sistematik bir biçimde baskın yapılıyor. 22 Nisan ve 24 Nisan tarihlerinde de Tutsak Partizanlar Ünal Yiğit ve Dursun Er ile Celal Pınar'ın kaldığı hücreye baskın arama yapıldı.

Arama sırasında, kargaların hücre havalandırmasına düşürdüğü çivi, tel gibi materyaller bulan idare bu materyallerle tutsakların gardiyanlara saldıracağını iddia edip tutsaklara hücre cezaları verdi. Görüşe giden tutsak yakınları da kargaların hapishanenin içine materyal taşıdığına tanık olduklarını belirttiler.

Baskın aramalarda tutsakların mahkeme dosyalarına, savunmalarına, yazdıkları şiirlere ve diğer yazınsal üretimlerine de "örgütsel motivasyon sağladığı" iddiasıyla el konuldu. Aynı gerekçeyle tutsakların mektupları da engelleniyor. Savunma hakları engellenmiş tutsakların haberleşme hakları da bu yolla gasbediliyor.

"Binlerce, on binlerce şehit bizden önce halkın çıkarları için canlarını kahramanca verdiler. Onların bayrağını yukarılara kaldıralım, kanları ile çizilen yolda ilerleyelim"
Mao Zedung

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Ahmet Yavuz (Parti Militanı): Ailesinin ekonomik sıkıntılarından dolayı ilkokuldan sonra çalışmak zorunda kaldı. 1976 yılında Proletarya Partisi düşünceleri ile tanıştı. Yavuz, İstanbul'da işçi ve semt faaliyetlerinde aktif görev aldı. 1980 AFC'sinde Yavuz, aranır duruma düştüğü için kırılık alana çekildi. 12 Mayıs 1981 yılında Dersim'in Mazgirt ilçesine bağlı Goman köyü Çevlik mevkiinde Terzi Ahmet ile beraber TC ordusu tarafından pusuya düştü. Terzi Ahmet çatışma esnasında Peri Suyuna atladı ve boğularak ölümsüzleşti. Ahmet Yavuz ise yaralı olmasına rağmen "Teslim ol" çağrılarına son mermisine kadar yanıt verdi. Çatışmanın ardından Yavuz ölümsüzleşti.

Bahar Yıldız (Parti Militanı): Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Kimsor'da (Yayıkagıl) dünyaya geldi. Ailesiyle birlikte İstanbul Fikirtepe'ye göç etti. Fikirtepe'de Proletarya Partisinin düşünceleriyle tanışarak örgütlendi.

İstanbul'un Kartal ilçesine bağlı Rahmanlar'da bir randevuya giderken polisin pususuna düştü. Polislerin takip ettiğini fark edince "Polis, kaç!" diye bağıarak bir yoldaşının alandan kaçmasını sağladı. Ancak kendisi polise tutsak düştü. Rahmanlar'daki istasyon civarında ağaçların arasında işkenceli sorguya çekildi. 9 Mayıs 1982 tarihinde işkenceli sorgunun ardından polis tarafından katledildi.

BOZAN YAYLASI ŞEHİTLERİ

9 Mayıs 1985 tarihinde Dersim'in Çemişgezek ilçesine bağlı Bozan Yaylası'nda Halk Ordusu gerillaları ile TC ordusu arasında çatışma çıktı. Halk Ordusu gerillaları **Ağa Şimşek (Parti Üyesi)** ve **Kenan Bozkurt (Parti Militanı)** çatışmada ölümsüzleşti.

Armenak Bakır (Proletarya Partisi Üyesi): 1953 yılında Diyarbakır'da doğan Armenak (Orhan) Bakır çocukken ailesiyle birlikte İstanbul'a göç etti. Armenak Bakır bir eylem için gittiği İzmir'de polisle girdiği çatışmada düşmanın eline geçti ve ağır işkencelerin sonunda tutuklandı. Tutsakken tedavi bahanesiyle götürüldüğü hastaneden yoldaşları tarafından kaçırıldı. Kaçırılışı sırasında da jandarmalardan birini, silahını kaparak etkisiz hale getirdi.

Firar eyleminde teşhir olmasından kaynaklı bölgeden ayrılarak T. Kürdistanı'nda faaliyete başladı. Dersim, Elazığ, Bingöl'den oluşan Alt Bölge Komitesinin sorumlusuydu. İdam cezasıyla her yerde aranırken 13 Mayıs 1980'de İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm yıl dönümünde bir komiseri cezalandırma eylemi için gittiği Karakoçan'da köyden dönüşte polisin kurduğu pusuda çatışarak ölümsüzleşti.

Cenazesine yapılmayan işkence kalmadı. Kimsesizler mezarlığına gömülen Armenak'ın cenazesi yoldaşları tarafından kaçırılarak defnedildi. Devlet tarafından defnedildiği yerden defalarca çıkarılan kemikleri köylüler tarafından yeniden defnedildi. Köylülerin ve yoldaşlarının yıllar süren ısrarlı ve kararlı duruşuyla Armenak bugün karışladığı topraklarda yatmaktadır. O dönem bölgede doğan çocukların çoğuna "Orhan" ismi verildi. Köylülerin "Ali Ağa"sı Armenak, halkın yüreğine gömüldü.

PALU ŞEHİTLERİ

Elazığ Palu kırsalında faaliyet sürdüren Halk Ordusu gerilla birliği, 20 Mayıs 1987 tarihinde bir ihbar sonucunda TC ordusu tarafından kuşatıldı. Uzun süren çatışmanın ardından **Proletarya Partisi 3. Genel Sekreteri Kazım Çelik**

ve **Hıdır Aykır (Parti Üyesi)**, **Müslüm Emre (Parti Üyesi)**, **Cihan Taş (Parti Üyesi)**, **Ali Kayadoğan (Parti Üyesi)** ölümsüzleşti.

İsmail Oral (Parti Üyesi): Lise son sınıftayken Proletarya Partisine sempati duymaya başladı. 12 Eylül AFC'sinde tutuklandı, 5 yıl İstanbul'un farklı hapishanelerinde kaldı. 1986 yılında tahliye olduktan sonra Marmara Üniversitesi'nde eğitim hayatına başladı. Burada kısa sürede gençliğin önderi oldu.

Oral, Tuzla Katliamında baş rolü oynayan Engin Kaya isimli ajanının araştırma ve soruşturmasını yaparken 1989 yılının şubat ayında İstanbul Kadıköy'de gözaltına alındı. 15 gün işkenceli sorgulardan geçirilen İsmail Oral, hiçbir sır vermeyerek tutsak düştü. 7 aylık hapishane yaşamının ardından serbest bırakıldı. Oral, 19 Mayıs 1991 tarihinde İstanbul Hasanpaşa'da Hatice Dilek'in evinde yakalandı ve Hatice Dilek ile birlikte katledildiler.

Hatice Dilek (Parti Militanı): Çocukluğu İstanbul'un Gülsuyu Mahallesi'nde geçti. Lise yıllarında ilk defa devrimci düşüncelerle tanıştı. 19 Mayıs 1991 tarihinde polis, Hatice Dilek'in evine operasyon düzenledi. Bu operasyonda Dilek'in oğlu Özgür Cihan da evdeydi. Hatice Dilek ve İsmail Oral polis tarafından katledildi. Dilek'in cenazesi bin kişinin katılımıyla Gülsuyu Mezarlığı'nda toprağa verildi.

SEKERMAN ŞEHİTLERİ

Dersim'in Mazgirt ilçesinde 12 Eylül 1980 AFC döneminde TC devletiyle iş birliğine başlayan Muhtar Kemal 12 Mayıs 1992 yılına dek bağlantısını kesmedi. İş birlikçi Muhtar Kemal, Halk Ordusunun almış olduğu karar doğrultusunda cezalandırıldı. Cezalandırma eyleminin ardından TC ordusu, Halk Ordusunun birliğini tespit etti. TC ordusu, gerillalarının bulunduğu alana yoğun bomba ve roket saldırısı düzenledi. Bu saldırı sonucunda Halk Ordusu gerillalarından **Gürsel Çelebi (Parti İleri Militanı)** yaralı olarak esir düştükten sonra katledildi. Saldırıda

Gülseren Ağgöl (Parti İleri Militanı) ölümsüzleşti.

Mehmet Yaşar (Parti Militanı): 1989 yılında Mehmet Yaşar Halk Ordusuna katıldı. 14 Mayıs 1992'de Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Çakaran Deresi'nde çıkan çatışmada ölümsüzleşti.

Hasan Tanrıverdi (Parti Militanı): İşçi bir ailenin çocuğu olan Tanrıverdi 10 Ocak 1964'te Muş'un Varto ilçesinde dünyaya geldi. Ekonomik koşullardan kaynaklı ailesi Almanya'ya işçi olarak gitti. Proletarya Partisinin düşünceleriyle Berlin'de tanıştı. ATİF Türkiyeli İşçiler Derneği'nde Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. Hasan Tanrıverdi 17 Mayıs 1992 tarihinde geçirdiği ani beyin kanaması sonucu yaşamını yitirdi.

Emel Kılınç (Parti İleri Militanı): Aile çevresinde ilk defa devrimci düşüncelerle tanıştı. Erzincan'da Hemşirelik Meslek Lisesi'nde eğitim hayatına devam ederken Kürdistan Bölge Komitesi altında örgütlü yaşamına başladı. Proletarya Partisine yönelik yapılan bir operasyonda tutsak düştü. Serbest bırakılmasının ardından Marmara Bölge Komitesine bağlı semt faaliyeti yürüttü. Kadının toplum içindeki durumu, feodal sistemin kadın üzerindeki baskısını yaşayarak görmüş olan Kılınç, kadının özgürleşmesinin mücadeleye gerçekleştirebileceğini kavrayıp, mücadeleye katıldı. Sağlıklı ihtiyacı doğrultusunda 2000 yılında Halk Ordusu saflarına katıldı. 16 Mayıs 2003 tarihinde Tokat'ın Almus ilçesinde TC ordusu ile yaşanan çatışmada ölümsüzleşti.

BULANCAK ŞEHİTLERİ

22 Mayıs 2003 tarihinde Giresun'un Bulancak ilçesine bağlı Bektaş Yaylası Ercaalan mevkiinde Halk Ordusu gerillaları ve TC ordusu arasında şiddetli bir çatışma yaşandı. Halk Ordusu ve TC ordusu arasında yaşanan çatışmanın ardından Halk Ordusu gerillaları **Murat Arıca (Parti Militanı)** ve **Bülent Ertürk (Parti Militanı)** ölümsüzleşti.

İBRAHİM KAYPAKKAYA

Komünist Önder İbrahim Kaypakkaya Proletarya Partisinin kurucu ve kuramcı önderi, Partinin şehit düşen ilk genel sekreteriydi. İbrahim Kaypakkaya öğrenim yıllarının ilk dönemlerinde devrimci öğrencilerin içerisinde bulunduğu ve sosyalizmi benimseyen öğrencilerin yönetimindeki Fikir Kulüpleri Federasyonu içerisinde mücadeleye katıldı. 1967 yılında FKF'nin Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Şubesi'ni kurarak TİP'e üye oldu.

1969-70'li yıllara gelindiği dönemde yalnızca öğrencilerin içinde değil fabrika grevlerinde işçilerle, toprak işgallerinde köylülerle, yani hayatın her alanında kitlelerin içinde ve önündeydi. 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişinin ön saf larındaydı.

Sol hareket içerisinde saflaşmaların yaşandığı dönemde İbrahim Kaypakkaya, Millî Demokratik Devrim'i savunan TİİKP içerisindeki kadrolardan. İbrahim'in TİİKP içerisindeki iki çizgi mücadelesi ve diğer akımlara karşı verdiği ideolojik mücadele, 1972 yılında 17-18 Şubat DABK Kararları olarak bilinen "10 maddelik" kararlarla doruğa ulaştı. 17-18 Şubat Kararları her türlü reformist-revizyonist,

darbe bekleyen, şovenist anlayışa cepheden bayrak açışın ifadesiydi. Uzun süredir TİİKP içerisinde yürüttüğü mücadele sonucunda

26 Mart 1972 tarihinde çağrıldığı bir toplantıda kendisine suikast yapıldığına öğrenilmesi ile artık bir arada mücadelenin imkânsız ve yararsızlığını gören İbrahim'le yoldaşları TİİKP'den ayrıldılar.

Yıllarca devrimci hareketler üzerinde karanlık bir sis perdesi vazifesi gören reformist, revizyonist, Kemalist, şovenist anlayış 24 Nisan 1972 tarihinde Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist'in (TKP/ML) kurulmasıyla birlikte mahkûm edildi. Türkiyeli komünistlerin bir manifestosu olan 5 temel belge ve 11 ilke TKP/ML'nin kuruluş ilanı olarak tüm halka sunuldu.

İbrahim Kaypakkaya'nın diğer küçük burjuva yapılara karşılık Kemalizm konusunda yaptığı tahliller Türkiye'de bir miladı ifade edecek niteliktedir. Yine buna paralel ulusal sorun konusunda ortaya koyduğu anlayış, o güne kadar sürdürülen şoven anlayışlara vurulan önemli bir darbedir. Türkiye'de devrimin gerçekleştirilmesinin tek yolunun Halk Savaşı ile olacağını ortaya koyan İbrahim Kaypakkaya gerilla mücadelesinin ilk tohumlarını da çok geç kalmadan attı.

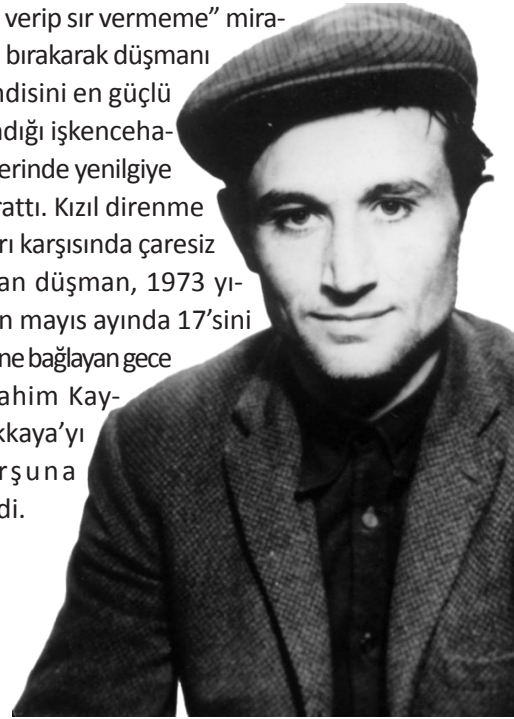
Faşist TC'nin açıkça en büyük tehlike olarak gördüğü ve MİT raporlarında da yer alan "Türkiye'de komünist mücadelede en tehlikeli olan Kaypakkaya'nın görüşleridir. Onun yazılarında sunduğu görüşler ve öngördüğü mücadele biçimleri için hiç çekinmeden ihtilalci komünizmin Türkiye'ye uyarlanması diyebiliriz" biçimindeki sözler İbrahim'in ortaya koyduğu görüşlerin egemenler tarafından ne denli tehlikeli olarak görüldüğünün göstergesidir. Egemenlerin haklı korkularının nedeni olan TKP/ML'nin programatik görüşleri devrimci hareketin tarihinde Mustafa Suphiler sonrası bir çığır açmış ve Türkiye devriminin yolunu aydınlatmıştır.

İbrahim Kaypakkaya'nın Halk Savaşı, faşizm, Kemalizm, devlet, devrim ve millî mesele sorunlarında ortaya koyduğu tahliller; onunla, ülkemizde silahlı mücadeleyi savunan hareketler arasında kalın bir çizgi çekmiştir.

İbrahim Kaypakkaya, teorisine uygun bir mücadele çizgisi izleyerek özü toprak devrimi olan Demokratik Halk Devrimi yolunda kırsal alanı esas alan silahlı mücadeleye girişti. Onun bir yıldan kısa bir süreci kapsayan bu süreci ve çalışmaları, esas kırdan olmak üzere, kır ve şehir arasında Partinin ayakları üzerine oturtulması sürecidir.

THKO ve THKP-C'nin yenilgileri sonra-

sında, saldırılarını TKP/ML'ye yöneltti. 24 Ocak 1973'te Dersim'in Vartınik-Mirik Mezrası'nda faşist TC ordusu ile girdikleri silahlı çatışmada Ali Haydar Yıldız şehit düşerken İbrahim Kaypakkaya yaralı olarak kurtuldu. Aradan 5 gün geçtikten sonra 29 Ocak 1973'te yaralı olarak girdiği evin sahibi ve köy öğretmenin ihbarı sonucu yakalandı. Yakalandığı andan itibaren yapılan işkencelerde kazanan hep o olmuştur. Dersim ve Elazığ işkencehanelerinde de işkencecileri yenilgiye uğratmasının ardından Diyarbakır'a götürüldü. Karda donan ayak parmakları kesilmiş olmasına rağmen tekrar işkenceye alındı. Üç buçuk ay süren işkenceler sonucunda "ser verip sır vermeme" mirasını bırakarak düşmanı kendisini en güçlü sandığı işkencehanelerinde yenilgiye uğrattı. Kızıl direnme tavrı karşısında çaresiz kalan düşman, 1973 yılının mayıs ayında 17'sini 18'ine bağlayan gece İbrahim Kaypakkaya'yı kurşuna dizdi.

KAZIM ÇELİK

Komünist Önder Kazım Çelik, Proletarya Partisinin şehit düşen 3. genel sekreteriydi. Partinin sorunlarına kafa yorma, çözüm bulma ve üretme noktasında da çok hassastı. Temas ettiği herkesin üzerinde derin izler bıraktı.

Kazım Çelik, Proletarya Partisinin 2. Konferans sürecinde sahte bir kimlikle yakalandı. Ama gözaltında bir komünistin takınması gereken tavrı takınarak gerçek kimliğini gizlediği gibi Parti ile ilgili en ufak bir sır vermedi. Yapılan işkencelerle ondan hiçbir şey alamaya-

cağını anlayan işkenceciler, onu serbest bırakmak zorunda kaldı.

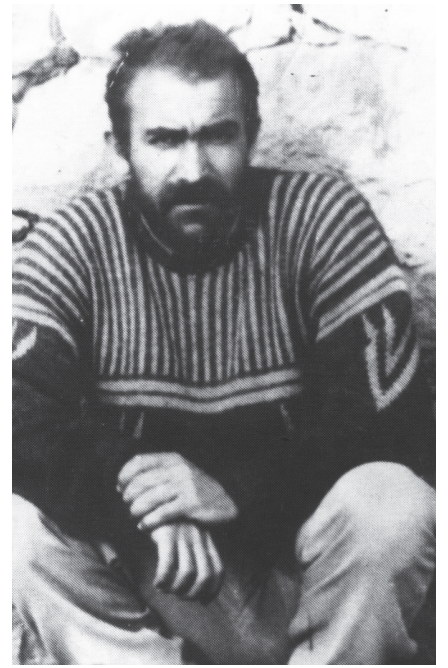
2. Konferans'ta Merkez Komitesine seçilir. 1981 yazında peş peşe alınan ağır kayıplardan sonra Siyasî Büro'da yer aldı ve 1982 baharında Askerî Komisyon Sekreterliğine getirildi. 1983'teki kayıplardan sonra Parti Genel Sekreterliği görevini üstlendi.

Kazım Çelik 12 Eylül AFC döneminde böylesine önemli bir görevi yürütüyordu. Kazım Çelik 1983 sonundan itibaren önderlikte egemen olan; kadroların büyük şehirlerde, dahası yurt dışına çekmekle korunabileceği, barışçıl bir devrim süreci geçirmek gerektiği anlayışına rağmen buna göre hareket etmedi.

Kırsal alanı ve gerilla faaliyetini asla terk etmedi. Önderliğin Partinin başında olması ve Partiye sıkı sıkıya sarılması gerektiğinin bilincindeydi. Parti önderliğinin özellikle o zor koşullarda kırsal alanda örgütün başında ve silahlı mücadele içinde korunabileceği, onun içinde geliştirilebileceğinde ısrar etti. Bu süreçte örgütün yeniden toparlanması için elinden geleni yaptı.

Bu amaçla bulunduğu gerilla birliğinden başka alandaki faaliyet ve gerilla birliğini denetlemeye gittiği bir sırada ihbar edildi. İçinde bulunduğu gerilla birliği TC askerleri tarafından kuşatıldı. Uzun süren çatışma sonucunda Kazım Çelik, 1987 yılının 20 Mayıs'ında Elazığ'ın Palu ilçesinde yoldaşları Hıdır

Aykır, Cihan Taş, Müslüm Emre ve Ali Kayadoğan birlikte ölümsüzleşti.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

Özgür Gelecek için Yeni Demokrasi Gazetesi

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No: 6 Daire: 3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi BBlok, 1. Kat, No:349 Zeytinburnu/İst.- 0212 501 21 20

yenedemokrasi1

yeni_demokrasi3

yenedemokrasi gazete

yenedemokrasi35.net

yeni_demokrasi

YeniDemokrasiGazetesi

yenedemokrasi gazetesini@gmail.com

YAŞIYOR SAVAŞIYOR

18 MAYIS 1973

Yeni Demokrasi
gazetesi